

fri

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA

K.Sl.

fra
Regjeringens Informasjonskontor.

2. mai, 1943.

NR 734

Fortrolig.

Nyheter den 1.mai 1943.

JERNBANEFERJEN "MALMÖ" MINESPRENGT.

DR kl 1200: Fra Stockholm meldes at jernbaneferjen "Malmö" er gått på en mine i dansk farvann. Ferjen ble sterkt skadet og blev satt på land. Alle passasjerer ble reddet i livbåter. Man antar at det dreier seg om en britisk magnetisk mine.

FINNLANDS FOLHOLD TIL NORDEN.

DR kl 1835: Den finske riksdays utenrikskomite har fremlagt en betenkning om Finlands utenrikspolitikk. I betenkningen heter det at Finlands oppmerksomhet er rettet mot den sikkerhet som de nordiske folk tilstrekker, og at Finnland vil delta i dette mellom-nordiske arbeide. Under voteringen protesterte den nazistiske representant mot at avsnittet om de nordiske forhold ble tatt under voterings i det hele tatt.

NYTT BOMBEATTENTAT I KØBENHAVN. FABRIKK OG LAGER HERJET.

DR kl 1835: Innatt er der i København begått et nytt bombeattentat denne gangen mot en lagerbygning og en fabrikkhall i Lyngbyvei. Beboerne av strøket våknet om natten ved to voldsomme eksplosjoner. Straks etter slo store flammer op fra bygningene. Politiet og hjelpefolk kom straks til og fandt to av fabrikkens vaktmennskaper bundet og kneblet under en lastebil. Vaktmennene fortalte at de var blitt overfalt av 6 menn bevebnet med revolvere, bakhuljet og slengt under lastebilen. Efterpå hadde overfallsmennene plassert to store bomber i fabrikken, tatt fyr tre steder og sprunget sin vei. Streks etter eksploderte bombene. Brannvesenet som også kom til med stor utrykkning blev snart herre over ilden, men der opstod selvfølgelig endel skader, særlig i maskinhallen, hvis dører og vinduer ble blaast ut ved eksplosjonen. Hele fabrikkområdet ble avsporet av politiet som er gått igang med en omfattende undersøkelse, men hittil har man ikke noen spor etter forøverne av attentatet.

Der har også vært eksplosjon i en transformatorkiosk i Rørdal Cementfabrikk. Eksplosjonen opstod ved at det ble noe ureie inne i kiosken. Transformasjonskiosken ble totalt ødelagt, men det antas at skaden kan uthedres i løpet av et døgn.

P.A.H. OM SVERIGES VANSKELIGE STILLING.

DR kl 1835: Den svenske statsminister Per Albin Hansson var dagens hovedtaler ved de stockholmske arbeideres 1ste mai-demonstrasjoner idag under mottoet " Nasjonens frihet og selvstendighet - et enig og lykkelig Norden".

Statsministeren sa bl.a. at det finnes en sikker følelse blandt folk at krigen snart er slutt. Det kan være en rent ånskebetont følelse: folk ser med så store forventninger og med så stor lengten hen til en slutt på krigen, at følelsen av at den er slutt lett opstår - men det kan også skyldes rene fornuftsgrunn: at man ikke kan fortsette krigen med all dens gru og ødeleggelses lenger uten at fornuftens regler og stopper for den. Statsministeren advarte svenske mot å la sic påvirke eller innfange av stemninger. Om Sverige sa han forøvrig, at landet hadde vært i en meget vanskelig stilling på grunn av sin beliggenhet. Landets forsvarsberedskap hadde gjennem de år som er gått under krig, vært oppsatt under hensyntagen til disse vanskeligheter og de faretegn som hadde dukket op. Forsterkningsene av landets forsvar hadde imidlertid pågått uavbrutt, og forsvarer har aldri noensinne vært så sterkt som nu.

Sverige er heller ikke nu utsatt for særlige trusler, sa statsministeren, men det var på den annen side heller ikke umulig at farer kunne dukke op. Som landet ble angrepet, da var det at all

denne opsamlede kraft skulle settes inn til siste slutt. Han henviste i denne forbindelse til den i februar avgitte uttalelse, om at der skulle kjempes videre overalt, selv om der gjennem radio kom ordrer til troppene eller deler av dem om å lege kampen ned. Statsministeren tilføiet nu at om denne kamp var alle enige. Men, sa han, ettertenksomhet og varsomhet kan godt forenes med mot.

Når krigen er over skal verden gjenopbygges og båndene i Norden skal etter knyttes sammen. Dette er Sveriges oppgave.

NY FINSK BEKJENNELSE TIL NORDEN.

DR kl 1853: Den finske socialminister Fagerhold talte idag på et møte i Karlskrona om Finnlands stilling. Han sa at målet for Finnlands kamp var det samme som det hadde vært tidligere, og at Finland måtte holde ut inntil landet hadde opnådd en sikret fred. Det er klart sa Fagerholm, at det finske folk vil hilse freden med stor glede, for et folk som har hatt så lang krig som det finske, vet hvad fred vil si. Man landet har ingen alternativer. Det slutter fremdeles opp om det nordiske samarbeide. Forholdene har gjort at dette ikke kan føres nu, men begivenhetene har bestyrket tanken mere enn noensinne tidligere, sa han, og henviste til de valg som nettop har vært avholdt i Danmark og som var en tydelig standpunkttagen til fordel for det nordiske samarbeide. Når krigen eromme kommer tiden da de bristende bånd etter skal knyttes. Og Sverige skal gjøre det.

De finske journalister har idag holdt landsmøte i Helsingfors. De har sendt hilsningstelegrammer til de andre nordiske lands journalistorganisasjoner, melder DR kl 1835.

STOLE DONNSJONER AV ADVOKAT ECKBO.

DR kl 1835: Den kjendte Oslo-advokat Eivind Eckbo har opprettet en rekke legater, og som den Danmarksven han er, også et til fordel for det dansk-norske samarbeide og til fremme av forståelsen mellom de to land. Legatet har en kapital på 255 000 kroner. Av den første utdeling er dr. Hindhede tildelt en porsjon på 2000 kroner til fortsatte erneringssmessige studier, enkefru dr. Carl Ottesen en porsjon på 2000 kroner til et barnehjem og blandt de andre har Oxford gruppen fått 2500 kroner.

BOMBENE MOT KARLSKRONA VAR RUSSISKE.

DR kl 1835: Den svenske forsvarsstab har fastslått at de bomber som ble sluppet over Karlskrona var russiske. Regjeringen har deretter gitt den svenske minister i Moskva ordre til å fremføre Sveriges protest. M.h.t. overflyvningene i denne uke av Skåne og vestkysten, har den svenske minister i London fått pålegg om å be den britiske regjering om en hurtig undersökelse.

AV MILITÆRE GIUNNER.

DR kl 1835: Radiofoniens utsendinger var avbrutt mellom kl. 1136 og 1329 idag av militære grunner.

Den danske hers krigsskole feiret idag sitt 75 års jubileum med en rekke festligheter, melder DR kl 1835.

STATSINNGREPENE I DET SVENSKE NEITINGSLIV.

SR kl 2300: Sveriges Grossistförbund uttaler at der er grunn til allerede nå å ta til orde for at de sterke statsinngrep i næringslivet fra statens side, som forholdene har medfört, opheves snarest mulig etter krigen.

MERE ENN 500 MILL KRONER

er hittil tegnet i de svenske statslån, melder DR kl 1835.

DR opplyser at det i Danmark under den "svenske leseuke" er solgt 6 ganger så mange svenske bøker som i et normalt år.

NS MØTE FOR LANDSORGANISASJONENS TILLIDSMENN.

OR kl 1200: Ikveld lørdag mai, arrangeres det et åpent møte for Lands-

organisasjonens tillidsmenn i Oslo. Der vil også bli advang for alle andre interesserte. Aftenens taler vil være redaktør Odd Mel-som.

TYSK "KUNSTUTSTILLING" I OSLO

OK kl 1200: 1ste og 2nnen mai arrangeres det en "kjøstutstilling" i Solidatenheim "Narvik". Der vil bli utstilt malerier, skulpturer, treskjæringer o.a.

SPILLJAKTEN

Jår idag inn i Norge. Overalt meldes det om meget skogsfugl og de beste utsikterfor jakten. Særlig er forholdene gunstige i Østfold. OK kl 1200.

I DORGE HELLEDSTINGS siste møte bevilget ordføreren 1500 kroner til frontkjempkontoret. OK kl 1200.

FALIG DANSK S EDELIGHETSFOLK YTEI.

DR kl 1835: Kjøbenhavnspolitiet jager en sedelighetsforbryter som har antastet 11 småpiker ved Nørrebro. Det er meget stort opbud av politifolk, men hittil har jakten vært forgjøves.

UHELDIG, må man si at stasjonsmesteren på Hinstrup jernbanestasjon ved Ålborg var. Han hadde idag tiltrått sin nye stilling som stasjonsmesterder. Men så skjedde det straks etter en kollisjon mellom et jernbanetog og en skinnebuss. Ingen av passasjerene kom til skade, men det gikk stygt ut over skinnebussen. Stasjonsmesteren blev straks suspendert fra sin stilling inntil saken er undersøkt.

INGEN TELEFONEIING I DANMARK UNDEI LUFTALARM.

DR kl 1835: Innenriksministeriet i Danmark har tidligere bestemt at bruk av privat-telefon under luftalarm og i den første timen etter alarmen er over, skal være forbudt. I tillegg til denne bestemmelser har innenriksdepartementet nu også bestent at også de private telefonselskaper skal føre lister og opplysninger om de telefonabonenter som telefonerer i den forbudte tid, og at selskapene skal ha adgang til å meddele disse opplysningene til politiet ved eventuelle straffeforfalskninger.

VELDEN OG VI.

OK kl 1915 - 2000: Alf Fossum leste prolog til 1ste mai. Han sa bl. a. at i Norge marsjerte man ikke lengre under vaiende faner og til klinende spill. Han fremsatte heller ikke lengerkav om 8 timer dag o.l. Det sto derimot på de norske fanene nu at man skulle og ville vinne fremgangen - under svette og hårdt arbeide og til denne fanekinskift svarte det norske folk et tusentonig ja.

Derefter holdt journalist Fasting Werner (?) i Landsorganisasjonens presseavdeling et kåseri om 8-timers dagen og gav en redejørelse for "den nye tids feiring av dagen". Senere gav en taler en oversikt over det tyske synet på kampen om Atlanterhavet, de alliertes skibstap og nybyningsprogrammer.

SJØMENNSENDINGEN

kl 2330-2400 var viet 1ste mai, og det ble utelukkende spilt arbeidersanger, med undtagelse av en tysk krigsmarsj. Ingen hilsninger til sjøfolk.

----v----

NY FREMMEDLOVGIVNING I SVERIGE.

"Svenska Dagbladet" meddeler at kongen har nedsatt en komite på 5 medlemmer som skal utarbeide forslag til endring i den svenske fremmedlovgivning. Der skal legges særlig vekt på betingelsene som innskrenker fremmedes frihet i Sverige.

6800 mål i Opland skal i år brukes til dyrking av grønsaker. Ifølge bestemmelser fra landbruksdepartementet skal 45% av arealet brukes til kål-dyrking.

DET NORDISKE SAMARBEIDE.

Statsminister Per Albin Hansson har skrevet en artikkel i tidsskriftet "1ste Maj" om nordisk samarbeide. Han skriver at ideen ikke er ny men at den har vokset i styrke under krigen, selv om krigen på den annen side har øket vanskelighetene for samarbeidet. Statsministeren mener at alle forslag, hvor langtrekkende de enn måtte være, bør undersøkes, men at enhver beslutning som tas, må ha den fulle støtte innen hvert lands offentlighet.

Det islandske dampskip Tormudur er gått tapt s.o. for Reykjavik. 31 islandere mistet livet.

FALLIGE blyanter.

Politiet i Vejle meddeler at det forleden dag fikk rapporter om at der var funnet et antall blyanter i Græs dalen. De antas å være kastet ned fra britiske fly, og de inneholder uten tvil sprengstoff. I Vejleavisene advarer politiet innbyggerne mot penneno. Hvis de finnes må de bli liigende. Der må bare settes opp en advarsel til andre folk, for å beskytte dem. Flyantene er sorte og ser ut som alminnelige blyanter av tre. I den ene enden er der imidlertid et stykke metall som antas å inneholde sprengstoff. Det er første gang at slike "bomber" er funnet i Danmark. De skal undersøkes av eksperter.

BEGGERUD OM "NORSK SAMLING"

I Aftenposten har "pressedirektør" Beggerud skrevet en artikkel som avisens offentlighetsjør. Den går ut på å skaffe et bedre samarbeide og en styrre forståelse mellom NS-partiet og alle dets motstandere. Under tittelen "Fædrelandet krever samarbeide" skriver han bl.a.: Vi må samarbeide, enten vi kalles jøssinger eller nazister. Vi må forene oss i fædrelandskjærlighet og kameratskap, for vi har bakvasket hverandre lenge nok nu. Grunnene som skiller nordmennene, er muligens meret viktige, men den dødelige fare som truer oss alle, burde få oss til å se forskjellen mellom dem betydelige og det uhetelige. La oss rekke hverandre hånden til samarbeide for Fædrelandet.

HØIERE SKATTER FOR FINNLANDS BØNDER.

Under et møte i riksdagen i Helsingfors, meddelte Tanner at statistikken for 1938 viser at jordbrukerne var i besiddelse av den største delen av den skattbare formue i landet, men at de bare betalte 5% av skattene på formue og inntekt. Skattene på jordbruket vil bli øket sterkt i år, og Tanner erklaerte at han var fullstendig uvillig til å legge bort et forslag om en sådan økning. I samme møte ble det ellers vedtatt at innehavere av Mannerheim-korset skal ha rett til en bonus på 50 000 FM. Folkeskolens ferier i Finnland begynner i år den 22de mai og kommer til å vare inntil 1ste oktober.

FINNLANDS ARBEIDERE OG KRIGEN.

I forbindelse med 1ste mai, har den finske socialdemokratiske partiledelse sendt ut et lengere oprop til landets arbeidere. Det heter her bl.a.: Kamerater arbeidere! Idet vi ber dere delta i feiringen av den fjerde 1ste mai under krigstid, så gjør vi dette i tillid til en bedre fremtid for vårt folk. En gang må krigen ende og bli erstattet av fredens sysler. I ventetiden, er våre tanker rettet mot våre naboland. Under det nordiske samarbeides inspirasjon, følger vi nøy med i den sterke svenske landsorganisasjons vanskeligheter, såvel som i vanskelighetene i Norge og Danmark. Våre 1ste mai-festligheter gir

FORTSETTEISE PÅ TILLEGGET TIL NMHETENE NR 734.

Vi vårt lands arbeiderklasse anledning til å uttrykke sin vilje med hensyn til betydelige spørsmål såvel i nutiden som i fremtiden. Vi oppfordrer arbeiderne til å mûte mannsterkt frem til festlighetene og slutte op om vårt lands selvstendighet, dets frihet og demokratiske styresett, for å sikre livsbetingelsene for alle fattige og øke deres livsmuligheter, for socialismens fremtid og for verdens freden.

STÅL AV GRANITT.

Den finske forfatter Olli diskuterer i en artikkel medtelelser om at det har lykkes tyskerne å finne en metode til å omdanne granitt til et stoff ikke ulikt smeltejern. Dette jern kan brukes til redskaper, verktøi, jernbanehjul o.s.v. Finnene vil ønske en slik oppfinnelse hjertelig velkommen, da de har meget mere granitt enn de noensinne kan gjøre bruk av.

ULVEN ANTAGELIG MINESPENGT.

De svenske marinemyndigheter anser det nu slik at u-båten Ulven sikk tapt allerede den 15de april, som følge av en mine-eksplosjon. Dette er 12 timer tidligere enn hvad man først antok.

-----v-----

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.I.A

Tidsskriftens Informasjonskontor.

F.P.

3. mai 1943.

Nr. 735.

Fortrolig.

Meldinger söndag 2. oktober.

Gårdbruker fhv. stortingsmann Nils Skilbred avgått ved døden.

O.L.8.00 (3.5.43) En av Telemarks mest kjente menn, gårdbruker Nils Skilbred, er avgått ved døden. Han var stortingsrepresentant 1898 - 1906 og 1910 - 1912, samt varamann 1895 - 97, 1906 - 09 og 1913 - 15 (møtte i Gunnar Knudsens statsrådstid).

N.S.U.F.'s höyeste ledelse har holdt möte.

O.L.8.00 (3.5.43) Nasjonal Samlings Ungdomsfylkingens höyeste ledelse har holdt möte. Avdelingslederne avga rapport og linjene ble trukket opp for sommerens arbeide. "Minister" Axel Stang trakk på siste møte opp retningslinjer av prinsipiell betydning for ungdomsarbeidet i den kommende tid.

Pansergrenaderregiment "Norge".

O.L.21.50 Fredag kveld ble det i Oslo holdt et stort møte med "minister" Liisnes og krigskorrespondent Ihlen. Møtet ble en eklimrende propaganda panserregimentet.

12 britiske fly skutt ned ved norskekysten.

O.L.14.00 12 britiske fly ble i år skutt ned ved norskekysten under kamp med tyske jagere.

Nytt fra Danmark.

D.R.18.35 Den danske statsminister, Scavenius, er for tiden syk. Det vil være en tid før han kan igjenoppta sitt arbeide.

Lytteforholdene var idag meget slette.

VVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Legjeringens Informasjonskontor.

A.W.

4. mai 1943.

Nr. 736.
Meldinger mottatt 3. mai.

Fortrolig.

FISKERFAGSKOIE I HORDALAND.

0.1. 12.00. På styremøte i Norges Fiskerlag i Bergen idag ble det besluttet å opprette en fiskerfagskole i Hordaland.

NY KOMMUNEBYGNING I MELHUS.

0.1. 12.00. Den nye kommunale administrasjonsbygningen i Melhus ble idag åpnet under merker av fylkesfører Logstad.

LÅNDMIKSUMELDINGENE.

0.1. 13.50. "Finansdepartementet" har bestemt den 1ste mai at det skal betales avgift ved salg av ved på rot. Avgiftspliktige er stort sett alle selvstendige erhversdrivende privatpersoner og firmaer. De sjeldende undtagelsesregler bestemmer at det ikke skal betales avgift ved salg av ved som skal brukes til byggingsformål. Avgiften innbetales av kjøperen. Dog skal det ikke kreves avgift hvis kjøperen er en lønnet arbeider eller funksjonær.

Resten av meldingene inneholder hovedsakelig råd og vink for utnyttelse av vårens grønnsaker og råd om å skaffe kaninfor.

DØDSULYKKE.

0.1. 19.00. Under arbeide med å reparere en elevator i et hus i Drammen ble den 39 år gamle arbeider K. Kristensen drept da heisen falt ned på ham.

DØDSFALL.

Fra Gjøvik meldes at en gammel valdresgårdbruker, Olav Grør er avkjørt ved døden.

SM NYTT FIL NOIGE.

0.1. 19.00. Hadeland hagebrukslag ble dannet igår.

Det meldes at fløtingen i Dokkelva nu er i full gang.

Fra Nesbyen i Hallingdal meldes om et uselvanlig frekt stabburstyveri. På en gård der har tyver om natten brutt seg inn i stabburset og tatt med seg alt som fantes av kjøtt og andre matvarer.

SJØMANNSSENTRINGEN.

0.1. 23.30. Etterat de allierte tapslister var lest opp o; Håkon Berge hadde uttalt seg om de amerikanske "Libertyskip" olendige kvalitet ble det sendt noen hilsener:

Håkon Andersen fra mor og alle de andre. Arne Harestad fra Evelyn, mor og de øvrige i familien. Ole Boysen fra mor. Roar Trondsen fra far. Kom hjem. Fritjof Torstensen fra far mor og Liv. Wolf S. Halvorsen fra far o; mor. Kom hjem. Jon Elom Dahl fra familien. Viktor Fredriksen fra Helga og Eva. Kerl E. Möller fra foreldre.

Fortsatt.

SJØMANNSSENDINGEN. Fortsatt.

Tilslutt fortalte bestyreren ved Hauge-sund Sjømannsskole litt om veret i år og ifjor, sildefisket og livets gang i Hauge-sund og omedie forvrig og sluttet med en besynderlig oppfordring til sin svigersonn som seiler ute. Han sa bl.a.: Til deg kjære svigersonn vil jeg si. Du kjenner forholdene her hjemme. Du vet at vi har det godt her. Du vet at vi har all den bevegelsesfrihet vi trenger. Likevel er det en ting som vi ikke får lov til å gjøre og det er å støtte og loprise Tysklands fiender. Men det er jo bare en gledelig plikt for oss å la være. Jeg håper at du som er ombord i en norsk båt driver et godt opplysningsarbeide blandt dine kammerater. Fortell dem at kjære hjemme ikke lider noen nød. Og når du har fortalt dem om de sanne forhold så tenker jeg nok at kurSEN blir satt hjemover igjen til gamle Norge. Fortell dem at de vil bli godt mottatt her og det vil også du bli, min kjære svigersonn.

NYTT FRA SVERIGE.

D.L. 18.35. Det svenske skip Narvik på 7000 tonn er krigsforlist i Nordsjøen. Hele besetningen på 32 mann er reddet.

De svenska marinemyndigheter har nu gjenopptatt letingen etter ubåten Ulven. Fire trålere ligger på stedet og driver med ettersökinen.

S.L. 23.00. I Sverige er det satt igang en riksinn-samling til hjelp for etterladte etter de som har mistet livet under utøvelsen av forsvarer av landet. Innsamlingen er basert på at alle yter et minimum av en krone, men det forhindrer ikke et de som ønsker det kan gi større beløp.

NYTT FRA DANMARK.

D.L. 18.35. Det var ingen utsending av nyheter idag klokken 12.30 fra København idet sendingene ble stanset av militære grunner i tiden 12.15 til 13.44.

Handelsdepartementet har bestent at alle restauranter og kafeer i København skal holde åpne til klokken 2 om natten på kommunevalsdagen.

Ei sammenslutning av tobakksfabrikantene i Danmark har overfor tobakksdyrkere i landet forsikret dem at de vil overta til foredling all den tobakk som dyrkerne kan skaffe.

Politimesteren i Århus meddeler: Imorgen vil det i tiden fra klokken 8 til 12 bli skarpskyting med flakk mot mål i luften. Fiskefartøyene og andre skip advares mot å nærme seg innenfor en avstand av 8 kilometer fra byen så lenge skytingen pågår.

vvvvvv vvvvvv vvvvvv

(Grønsaksetningen)

brukeres bekostning. På den annen side vil jordbrukskulturene få kompenasjon ved en prisforskriftelse på en rekke jordbruksvarer, først og fremst på kjøtt.

OSLO OG DEN TVUNGE KVINNELIGE ARBEIDSTJENESTE.

DR kl 1230: I forbindelse med den tvunge kvinnelige arbeidstjene-
ste, holdes der i disse dager sesjon i Oslo. Der er innkalt i alt ca.
2500 kvinner til legeundersökelse for utskrivning til arbeidstjeneste
år.

NOISKE KVINNER TIL TYSK RØDE KORS?

DR kl 1230: Der er åpnet adgang for norske kvinner i alderen fra
18 til 40 år å delta i et tyske Røde Kors' arbeide ved frontene.
De kvinner som blir antatt, vil bli samlet i Oslo for overfra å bli
sendt til leirer i Tyskland hvor de vil bli utdannet som tyske Røde-
korssøstre ved tyske Røde Kors-anstalter. Det sies at 5 "hold" norske
kvinner allerede er sendt til Tyskland til sådan tjeneste.

SVINEFEST I SVERIGE.

DR kl 1230: Svinepest er pånytt konstateret i Sverige etter lengere
fravær. På en gård ved Stockholm har man måttet slå ned 222 dyr som
angrepet av sykdommen. Man tror smittekilden er amerikansk flesk, da
der er meget svinepest i Amerika, og at smitten er kommet til dyra
tjennem kjøkkenavfall.

KONFLIKTEN I HOLEN-SOVJETS MVELDET.

DR kl 1230: Svenska Dagbladet forteller at president Roosevelt har
sent general Sikorski en note med forslag til løsning av den polsk-
russiske konflikten. Gjennom ambassadør Litvinoff er en likelydende
note sendt til Stalin.

SVENSKENE OM KRIGEN I MIDDLEHAVET.

DR kl 1230: Telegrammer fra Sverige idag forteller at opmerksomheten
nu i stor grad er rettet om kriesskueplassen i Middelhavet, ikke
bare for krigen i Tunisias skyld, men like meget for den livlige akti-
viteten som utfolles i det østlige Middelhav. Engelsk side foregår
det store tropreforskyvninger, som ikke bare kan henge sammen med
kampene i Tunisia, men som også må vere rettet mot Europa.

SVENSK FORENINGEN NORDEN arrangerer i disse dager et kurs i Uddeval-
la for lærer av alle klasser. Der vil bli undervist i nordisk og dansk
språk, forelest over nordisk litteratur og over emner som har betyd-
ning for Norlen etter krigen.

NS-MØTE I TROMS.

OK kl 1900: Troms faglige Samorganisasjon arrangerte 1. mai møte
i Berdufoss. Møtet var besøkt av over 300 arbeidere. Der var taler av
fylkesføreren i Troms og av formannen i Samorganisasjonen, Knut Grøn-
dal.

FISKEMITJØT MINESLENGT I FINNLAND.

OK kl 1900: Fra Hammerfest meldes at en frygtelig ulykke er skjedd
på fiskefeltaet hvor en fiskebåt sjakk på en mine og ble sprenget i
fillet. Besetningen - 3 mann omkom. Man har bare funnet igjen fliser
efters båten.

DRAMENSERNE STLEIKER MOT NS-TROL.

SR kl 2300: I Drammen har der i den siste måned vært etablert kino-
streik som sies å være meget effektiv. Orsaken til streiken er at
byens nazistiske ordfører hadde bøtelagt 155 av byens tjenestemenn
fordi de nektet å møte frem til et NS møte som de var beordret til.
Bøtene beløp seg i alt til 60 000 kroner, men de bøtelagte tjenestemenn
fikk erstattning ad privat vei for bøtene, med et beløp på fra mellom
60 til 80% av boten.

FINSK-DANSK HANDELSAVTALE.

SR kl 2300: I Kjøbenhavn er der idag undertegnet en tilleveringsavtale for første halvår av 1943 til den dansk-finske handelsoverenskomst. I avtalen bestemmes at den samlede verdi av vareutvekslingen mellom de to land (eksport og import) skal være 13 mill. danske kroner. Danmark skal importere trevarer, celulose og papir, mens Finnland skal importere sukker, egen, smør og andre merinøsmidler.

SVENSK HJEMTIL NORSKE IDRETTSMENN I UTELENDIGHET.

SR kl 2300: Riksidrottsförbundet har beslutttet å hylle de nordiske idrettsorganisasjoner ved jubileumsstevnet på Stockholms Stadion den 14de august i år. Riksidrottsförbundet har dessuten besluttet å skaffe midler slik at de norske idrettsmenn som for tiden opholder sig i Sverige kan få drive idrett.

Idag ble det holdt en minnegudstjeneste for de ved u-båten Ulvens forlis omkomne svenske sjøfolk. Gudstjenesten ble holdt i Karlskrona. SR kl 2300.

LITEN GUTT DREPT I SANDEFJORD.

NR kl 1900: En 11 år gammel gutt ved navn Jens Frank ble idag overkjørt og drept i en Sandefjords gate.

TO LAGERHUS BRENNT PÅ GULSKOGEN.

OR kl 1900: Det begynte idag å bronne i et lagerhus på Gulskogen, tilhørende Skoger kommune. Ilden løp over til et annet lagerhus og begge brennte ned til grunnen.

Opland fylkesting åpnet sine forhandlinger idag. Der ble sendt et hyllningstelegram til "føreren". Trondelag fylkesting åpner sine forhandlinger 7de mai. Der vil bli tale av "minister" Fualesund. OR kl 1900

Valget på Ferøyene hadde samlet god deltevelse. Optellingen av stemmene kan først være unnagjort i løpet av dagen. DR kl 1835.

SVENSK VEDDELING AV LUFTKLIIGEN OVER TYSKLAND.

OR kl 1900: Den luftsakkyndige medarbeider i Svenska Dagbladet skriver at de britisk-amerikanske angrep på Tyskland må betales "yrt. Han regner med at 400 bombefly og 200 jagerfly er skutt ned over Tyskland i løpet av de siste 3 måneder.

LUFTEKLIGEN OVER FINNLAND.

SR kl 2300: Offisielt melder i Helsinki i kveld at det finske luftvåben idag har nått utkjempa 5 meget hårde luftstriller med fiendtlige luftstridskrefter. De 4 kampene fant sted over Finskebukta. Russerne tapte mindst 16 fly mot 1 finsk.

"NJARDARHEI VEIDEMARK" m.m.

I Aktueltssendingen kl 1915 ble det bl.a. fortalt om Njardarhei Veide mark som erdet samme som dr. Heibergs heiestrekninger i fjellet mellom Setesdalen og Lodal. Ved "førerens" personlige mellekomst var det i mars dannet et selskap - en privat stiftelse på nasjonalt grunnlag som skulle ta seg av denne veidemarken som er 1 mill.mål stor. Jakt og fiske vil i den første jakttiden bli leiet ut og i den siste delen av jakttiden overlatt til Setesdalens bønder. Stiftelsens styre er "minister" Frettheim, professor Skarvhagen mens riksjægermester Holm er administrerende direktør.

Kringkastingens medarbeider Krist Nørås talte over kriseinstitusjoner som ville overleve krisen, og nevnte kunstsilkefabrikken på Ljukan, Hydros cellululfabrikk, papiret i skotøi og tekstiler, hundeull og reveull, som hun mente etter krigen vilde bli en moteartikkell av store dimmensjoner.

Byretsjustitiarius Hellicksen holdt jubileumsforedrag i anledning av "Rikshirdens senioravdelings" 2-års jubileum. Han fortalte at Rikshird reg. nr 7s senioravdeling var den største, sterkeste og best sammensveisede hirdavdelingen i landet, vesentlig, sa han, av den grunn at den hadde sluppet å bli tappet for medlemmer som ble sendt til fronten.

Postgiro-banken åpnet idag.

Idag var første dag for den nye postgirobanken. I den anledning intervjuet Kringkastingens medarbeider Rolf Arthur Jensen postdirektøren som fortalte at postgirobanken på den første dag hadde fått 300 konto-innehavere, deriblant en bank, og at man re net med i løpet av et år å få mellom 6 000 000 tusen kontorinnehavere. Senere - når man fikk tak i tilstrekkelige maskiner, var det meningen å opprette filialkontorer i Kristiansand, Stavanger, Bergen, Trondheim og Tromsø. Men inntil så lenge ville postgirobanken bli centralisert i Oslo. Funksjonsstabben består for tiden av 1 byråchef (som administrator) 4 sekretærer og 11 damer som opererer bokholderinaskinene.

-----v-----

SJØMANNSSENDINGEN KL 2330 OG VERDEN OG VI kl 1930 var vesentlig viet massegravene i Katynskogen og den internasjonale rettsmedisinske kommisjons undersøkelser. I kommisjonen sitter en professor ved Kjøbenhavns universitets rettsmedisinske institutt og en professor ved Helsingfors Universitet.

-----v-----

MOLGENNYHETER ONSDAG DEN 5te MAI:

TO GESTAPOMENN SKUTT I ELLER VED BERGEN.

OK kl 0800: Den 28 april i år blev to tjenestemenn ved det tyske sikkerhetspoliti i Bergen, SS-Scharrfuehrer Nitisch og SS-Oberscharrfuehrer Kurt Olitz overfallt og skutt fra bakhold av en nordmann som stod i britisk tjeneste.

Reichskommissar Terboven sammen med en rekke høyere tyske embedsmenn var i år personlig tilstedé ved deres begravelse på Ereskirkegården på Solheim ved Bergen. Der blev også kranse fra Reichskommissariatet, fra det tyske sikkerhetspolizei og fra "norske avdelinger" o.fl.

BRITISKE FLY SKUTT NED.

OK kl 0800: To britiske fly blev skutt ned under forsök på nærmeste sig Norskekysten i år eftermiddag.

DEIGENSERNE KOM OP I ET LANDMINEFELDT.

OK kl 0800: Bergen: To unne nordmenn som var ute på paddeltur sikk inn land og kom op i et tysk landminefelt. De blev styrt skadet, men der er håp om at de vil stå fet over. Det advarer etter mot å foreta landstigning på ukjent område, da der ligger minefeltet langs hele den norske kysten. Minefeltet det her dreier seg om var tydelig avmerket fra landsiden, men platatene sto slik at de ikke kunne sees fra det sted de var plassert på land.

FYLKESMANN CHRISTENSEN DØD.

OK kl 0800: Fhv. fylkesmann Ingolf Elster Christensen er i år avdødd ved døden i Oslo vel 71 år gammel.

SM NYTT:

OK kl 0800: Det er opprettet husstell i Namdalen.

-Vestoppland prispoliti behandlet i mars 64 pris og rasjoneringsaker og til 22 300 kroner i bøter og inndros 13 285 kroner. De fleste saker gjelder bønner som har slaktet os solgt ulovlig eller som ikke har innlevert leveringspliktig korn.

Norges Miniatyrskytterlag har hatt jubileumsfest. Vel tallene gikk det tydelig frem at man arbeider ihendig med skyttersaken i Norge nu, for å bringe den op på det nivå den hadde før krigen.

-----v-----

TILLEGGET TIL NYHETSOVERSIKT NR 737.

Radiosendinger lørdag 1ste mai 1943.

Fortrolig.

TYSK PROPAGANDAVISITT I NØRGE.

Stavanger (På tysk fortyskere) kl 7.30: Sekreter i det tyske propagandanisterium; Gutterers besök i Norge kulminerte med en motgjælde arrangeret av Norsk tysk forening fredag kveld. Gutterer talte i Universitets Aula for nesten fullsatt hus om Europas totale krig, og beviste at fiendens politiske, militære og geografiske tap er så store at Europas sluttseier er sikker. Formannen i Norsk tysk forening professor Klaus Hansen uttrykte håpet om at Gutterer snart ville komme tilbake til Norge igjen, og foreslo som tittel for hans neste foredrag "Europas totale seier". Hele den norske "regjering" med Quisling i spissen. Tilstede var også som representant for Reichskommissar SS Oberfuehrer Mueller.

NØRSCHE SLAVEARBEIDERE TIL TYSKLAND.

DR kl 1250: Avisene i Oslo tilbakeviser idag svenske pressemødeleller om at nordmenn utskrevet til tvangsarbeide er sendt til Tyskland og at spenningen i Norge for tiden er på bristepunktet. Avisene sier at ingen arbeidere er sendt til Tyskland siden 1ste januar, og at tvangsarbeidstjenesten arbeider fullkommen tilfredstillende.

ILLEGAL RADIOSENDINGER.

DR kl 1250: En 29 år gammel dansk student er blitt dømt til 6 års fengsel for å ha vært i forbindelse med Intelligent Service tilhørende en fremmed makt ved hjelp av radiosender. En 32 år gammel forretningsmann og 2 kvinner som hadde hjulpet ham har fått hver 18 måneders fengsel. Dommen er avgjort av Kjøbenhavn bådhusrett.

SVENSKE NYKTEL OM MANNERHEIM TILLIKEVISES.

Transocean kl 2022: Det meddeles offisielt i Helsingfors at meddelelsene i svensk presse lørdag - de stammer fra London - i forbindelse med Mannerheims kortvarige ophold i Sveits, savner ethvert grunnlag. Påstanden om at Mannerheim har overdratt overkommandoen over den finske hær, dementeres på det mest bestemte. Alle andre spekulasjoner i forbindelse med Mannerheims ophold i Sveits, er alle sammen bare et produkt av fantasi.

NU I NØRGE DETALE FØR FREMTIDEN.

Jel. kl 1700 2/5-43. Redaktør Odd Melsom, chef for Landsorganisasjonens presseavdeling, uttalte på 1ste mai møtet i Folkets Hus i Oslo at vi nu i vanskellige tider ikke skulle gleme hva vi hadde glemt i de gode tider: at vi var for fremtidens. Det er tilstrekkelig å konstatere at Norge ble dratt inn i krigen av England og okupert av Tyskland. Prisen vi betalte for dette var så billig, at den nesten er uten sidestykke i verdens historie. Vi har undgått den fare vi selv dro inn over oss, at vi ikke riktigt kan oppfatte hvad som kunne ha hendt - og hvad som ennå kan skje.

I mange år har menn og kvinner vært mobilisert i krigførende land. Kvinner og psykisk ufulgte har måttet utføre tunge arbeidsplikter. Noe lignende har også hendt i de få land som har vært så heldige å forblie nøytrale. En gang, for alle må vi nu forstå at ingenting er fritt mere, hverken for individet eller for nasjonen. De norske arbeidere må ta i betraktning at de byrder vi ikke tar opp idag, må vi bare - kanskje på en meget vanskeligere vei, en gang i fremtiden.

Ikke før enn krigen erover kan det sies noe om hva det vil bli av den norske arbeider og det norske samfund. Hvad som vil skje da, er avhengig av vårt arbeide nu, enten vi har vist oss verdige til den frihet vi har hatt nu, eller om vi har bruk tiden til å spre rykter om annet tull, flytenle som kork på propagandaens hav. Spørsmålet vil bli om vi har vært store nok, norske nok og nasjonale nok til å gi op våre drømmer, og til å se realitetene i øinene. Betydning har bare den personlige dyktighet, det individuelle initiativ, hvert hammer slag og hvert spadestikk, dyktighet og svilvtillid. Dette er også bakgrunnen for den nasjonale arbeidstjeneste som nu settes ut i livet. Lov om nasjonal arbeidsplikt er revolusjonerende og en socialistisk lov som ikke er opp til det vi altid har kjempet for. Arbeiderne er blitt stillet overfor et faktum at det ikke er kupong-klipperne og de som aldri gjør sitt beste, men produksjon og arbeide som

TILLEGG TIL NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA, fortsatt. Nr 737 .

som er samfundets bakgrunn. Doven om den nasjonale arbeidsplikt vil gjøre slutt på kapitalistenes klasse-privilegier til å utnytte det arbeidende folk istedet for å høne livsbetingelsene og utvikle samfundet.

Vi står ved en historisk tidssepokes solefall. Symptomene på opløsningen må stå klart for alle: materialistisk livssyn, organisert klasse- og økonomisk krig, marxsisme og parlamentarisme. Men vi ser også de nye tanker vokse, de som skal redde verdens kultur. De kan sees i det nasjonal-socialistiske Tyskland. Alle steder hvor de nye tanker dukker opp. Overalt hvor vi finner et nytt livssyn. Vi vet at vi er ferdige med det gamle, og at det nye må bli nasjonal-socialismen. Men vi må ennå gjøre store ofre og herde oss i kampen, hvis ikke seierens frugter skal bli tatt oss ut av hondene. Derfor er det vi gjør våre ofre med glede, vi kjemper ikke for kapitalistiske interesser men for den sanne nasjonale socialismen.

Arbeidets dag er optakten til et nytt og velsignelsesrikt arbeidets år. Nu vil vi begynne arbeidets storm, som skal skyve til side de siste rester av kapitalismens mørke ruiner. Vi tror på arbeidets og samvikkets evangelium, vi tror på orden, rettferdighet og fred, at denne gang skal ikke millionenes blod, svette og tålmodighet bli ofret for gjøres.

ISLANDS FRIGJØRELSE FRA DANMARK.

DR kl 1230: Fitzaus korrespondent i Stockholm har mottatt autoritative informasjoner om Islands holdning til spørsmålet om ophevelse av unionen med Danmark. Beslutningen om å opheve unionen uten underhandlinger, har medført sterkt motstand i bestemte kredser. Også Storbritannia og USA har greppt inn i saken. Det viktigste spørsmål er når opløsninven skal finne sted. Den 17de mai 1941 besluttet Altinget å oppsi pakten med Danmark, men det var umulig å gjennemføre beslutningen på grunn av forholdene, og den britiske regjerings bad om en moderat politikk. Spørsmålet ble gjenoptatt i løpet av vinteren 1941/42, da

USA hadde overtatt beskyttelsen av Island, men Washington anmodet Island om å legge spørsmålet bort for øieblikket. I juni 1942 nedsatte Altinget en komite for å utarbeide en republikansk forfatning samtidig som regjeringen underrettet kong Christian og den danske regjerings om stillingen. Dette førte til en ny demarche fra den amerikanske regjerings side og til en noteveksling mellom USAs og den islandske regjerings side. I den amerikanske note datert 2ode august, 1942 het det: Den amerikanske regjering ønsker en gang å pointere at det ville være ønskelig å overlate spørsmålet om en union opløsnin; til mere passende tider, ikke bare av hensyn til USA men også av hensyn til den almindelige mellomfolkelige forståelse. Denne note forårsakket en utsettelse av forandringeren av den islandske konstitusjon. Bare en lov ble vedtatt, nemlig for å gjøre det mulig å gjennemføre forandringer i konstitusjonen ved almindelig flertall istedet for med 2/3 dels flertall. Den 1ste desember i fjor, holdt daværende borgermester i Reykjavik, Þjörn Tordarson en tale til de islandske studenter og gav uttrykk for sin personlige oppfatning. Spørsmålet var ikke, som noen syntes å tro, om Island skulle få sin selvstendighet. Island ble selvstendig 1ste desember 1918, og var bare forpliktet til å underhandle med Danmark. Da intet land lå så langt fremme som Danmark når det gjaldt respekt for lov og rett, behövde man ikke frygte for noen vanskeligheter. "Vi nottok vår frihet ad legale veier, og bare på et hederlig grunnlag kan vi bli et hederlig medlem av det internasjonale samfund". Borgermesteren refererte til den siste note fra Washington og sa at når en stormakt gir en mindre makt et påbyd ansees som tvingende, og også som en reist tvil overfor vår rett til å opløse unionen.

LUFTKRIGEN OVER DANMARK.

Lahti 0830: Danmarks civile luftvern har nu vært i aktivitet i 5 år. Op til dato har omtrent 100 millioner danske kroner blitt brukt i luftvernet. Ifjor hadde Danmark omtrent 2000 luftangrep. Ca 11 600 brannbomber og 2100 sprengbomber ble sluppet over dansk territorium. 63 mennesker ble drept under raidene, 46 hårdt såret og 140 lett såret.

BRITISK FLY SKUTT NED I SVEIGE.

TR (oversjøisk) : Store styker av britiske fly krenket etter svensk neutralitet i løpet av natten til 30/4. Det gikk allarm mange steder og et britisk fly blev skutt ned av svenske A.A.-kanoner.

STØRELINN I BERUM.

OR kl 0800 (3/5): Mange tusen saueskinn og endel reveskinn blev ødelagt da Sandvika Pelsberederi i Berum brendte delvis ned søndag. Maskineriet blev ødelagt av vann og skaden inslåes til 200 000 kroner.

"Utdomsleder"-konferanse.

OR kl 0800: NSUFs høieste ledere har holdt et to-dagers møte i Sørmarka Ungdomsskole. "Minister og Utdomsleder" Axel Stang deltok. To tyske gjester, SS-Sturmbannfuehrer Neumann og Meschmacher holdt taler.

KVINNELIG TVANGSARBEIDE I GUDBRANDSDALEN.

I Gudbrandsdalen vil det bli oprettet 4 leirer for kvinnelig arbeidstjeneste som allerede er satt igang i dalen.

REKLUTTMJTE FOR "PANZERREGIMENT NORGE".

OR for norsk presse 1700: På et møte holdt på Klingenberg kino fredag talte "Frontberichter" Fritz Ihlen, Hjeltnes Løkne og "minister" Kiisnes.

Kiisnes innledet sitt foredrag med en appell til Norges ungdom om å slutte opp om sin "fører". Siden juli 1941 har vi de facto vært en kjempende nasjon som har tatt del i verdens kriegen, og derfor oppfordrer "føreren" alle nordmenn til aktiv deltagelse. Der er ingen reservasjon i Quislings appell til oss, sa Kiisnes, eller tror dere kanskje at "føreren" ville la sine tapreste og mest verdifulle menn kjempe på Østfronten, dersom han virkelig ønsket at vi andre skulle sitte hjemme og leke politikk eller gjøre et arbeide som andre kan gjøre? Kriegen idag er total, men jeg vet at mange her ikke er klar over hvad det betyr. Ja, for det første betyr det at spillereglene, som er utsprunget av det internasjonale samkvems utvikling, er satt til side. For det annet at etikens og humanitetens lover er fravæket. Hvis seieren går til bolsjevikene og deres hjelbere, til Stalin og hans bande, så har Sovjet samveldet klart bevist at bare de most brutale og uhumane metoder vil bli brukt. De 12000 polske lik som er gravet frem i Katynskogen er de tause vidner om den seirende bolsjevismens metoder. Ingen har sett dette klarere enn vår "fører" og med hans tillatelse kan jeg meddele at han under det siste "regjeringsmøte" på slottet den 29de april, forklarte ministrene situasjonen og påla enhver av dem til å øke den norske krigsinnsats ved fronten av all deres makt. Det er ingen lett ting for "føreren" å stille dette krav. En ting er klar: kravet om en større deltagelse ved fronten er ikke tysk. Det kommer fra Norge. Våre kamerater som har gitt sitt liv for Norges fremtid, ber oss om å fylle rekken etter dem. Hovedsaken idag er å yte bidrag til fronten. Jeg er fullt og helt klar over det store ansvar vi tar på oss ved å be nordmenn å gripe til våben, og jeg føler dette ansvar ved å videre føre "førerens" appell. Imidlertid er det vårt historiske ansvar for førtsettelsen av det norske folks liv.

NY LLDEL FOR ARBEIDSTJENESTEN I OSLO.

OR kl 2200: "NS fører" beordret den 28de april ekspedisjonschef Holm i arbeidstjeneste og idrettsdepartementet til å fungerere som kredsleder i Stor Oslo kreds av Arbeidstjenesten fra 1ste mai d.å., å regne. Holms tidligere beordring er ophevet.

STORT TYSK KVINNFOLK-MØTE I OSLO.

OR kl 2200: NSDAPs Norges-avdeling arrangerer et stort møte i Universitetets Aula for tyske kvinner i Norge. Møtet finner sted tirsdag den 4de mai kl 1930. Der vil bli taler av den lokale chef for utenlands-tyskernes organisasjon og av andre tyske funksjonærer i Norge og i Berlin.

SVENSKE SKIINSTAD I MAJS.

DK KL 1035: Den svenske handelsflåte mistet i mars måned 6 skip på en

TILLEGG TIL NYHETSOVERSIKTEN. Fortsatt.

NR 737.

20 000 br.reg.tonn. Av mannskapene mistet 69 mann livet, Siden krigens begynnelse har den svenske handelsflåte mistet i alt 183 skib ned en samlet tonnasje på 795 000 br.reg. tonn. 1145 sjømenn er omkommet.

SVENSKA LIKSDAGSMENNENS FINNLANDSDESØK.

Lahti 0830: De svenske konservative riksdaagsmenns besök i Finnland blev avsluttet i år. De kom tilbake fra Karelen hvor de hadde inspiseret forhold vedrørende krigen og satt seg inn i forholdene for den karelske befolkning som har vendt tilbake til Karelen etter ejenerobringen. D

FINISK MISNØIE MED DEN SVENSKA PRESSE.

Lahti kl 1215: Helsingin Sanomat behandler den svenske presse og hefter sig sørli ved en "headline" i Socialdemokraten for 1ste mai som forteller at Mannerheim har trukket sin tilbake som øverste chef for det finske føssvar og har overgitt kommandoen til general Heinrichs, den finske Øverstbefalende på Svir-fronten. De vildeste og mest utrolige engelsk-bolsjhevikiske rykter og løgner er blitt sitt spalterlass, til fortengsel for sanheten, i sørdeleshed når det vedkommer Finnland. Oplysninger om finske forhold i Sverige er nu blitt av den art - når man leser de svenska avisene - at man må spør seg selv om disse avisene er trykt i et fiendtlig land, istedet for i et venligsinnet nøytralt land. Den svenske presse skryter av sin frihet, men denne form for skriverier er misbruk av friheten og er i virkeligheten anarkisme.

LUTZE DCD.

Lahti kl 1515: Det meldes fra Berlin at Lutze - stabschef innen S.A. er avdøtt ved døden etter skader som han pådrog seg ved et automobiluhell.

DEN SVENSKA HJELP TIL EVAKUERTE BARN.

Lahti kl 1515: Fra Stockholm meldes at 4700 finske barn mottok medisinsk hjelp i Sverige forrige år, gjennem den svenska Hjelpbarns komite. Interessen for syke finske barn er meget stor i Sverige. Få 14 dager innbragte innsamlinger organisert av komiteen 90 000 kroner.

DET KJEMPELENDE DEMOKRATIS SEKRETÆR ÅPNESTALT.

Transocean (for det Pjerne Jsten) kl 1106: Sekretæren i Göteborg for Foreningen av det kjempende Demokrati, fru Sydow ble arrestert av politiet da hun forlot det britiske konsulat med en pakke med propaganda. Fru Sydow ble innført forhört på politistasjonen før hun ble løsladt.

OSLO-BANKENES FILIALER STENGES.

Transocean (for Nord Amerika) kl 16.07: For å frigjøre menn til den nasjonale arbeidsinnsats, 30 av de 79 bankfilialer i Stor Oslo er stengt. Dette er en parallell til de forholdsregler som er tatt i Tyskland for å høne den totale krigsinnsats.

----v----

FJERNDELEDE I STOCKHOLM OG OSLO.

Lahdi 30, 30/: Tirsdag ettermiddag nottek den nye finske minister i Stockholms representanter fra pressen. Idet han omtalte sitt arbeide i det finske statsrådet, sa han at Vaticanet i allmennhet er ansett som et centrum hvorfra forskjønning av sterk fred er ventes. Det er det alminnelige høp at paven vil gjøre bruk av sin innflytelse forsoning mellom Finland og Sovjet. Sølecs hadde en rekke samtaler med pavnen og han sa at Finland var i øyen stor takknemlig for skyl i forhåndsmunnen. Sølecs hadde også forsiktige lenge siden senest 10 000 dollars til understøttelse for Finlands barn. En spørsmål om trippelen vilde i en utstilling av aktuelle politiske spørsmål, svarte han, at spørsmål sjeloen er i sikrhet men svarende kan bli sett.

LAHTI TIRSDAG 1. APRIL 1936.

Lahti kl 1215 30/: Helsin i sponnet skriver i at: Den konste som re jekin en nedsatte har nøyaktig en utvalgelse som foreslår at fyrren fremsettes noen ny lov i forbindelse private sko er, bortsett fra biehåndeli vedtatt en lov som ikke tilsier et i sko, der som er bledd ved ikke en eller som ikke annen måtte er i "fri" kongsthin. Dette er viktig på grunn av de store tap som føres sko, en ver forhastet kongst i umotveksterli sted. Felles ven i "fri" er ikke, her kan senere anledningen til å plante på nytt fer. Dagen er viktig i landtrekkene, og oroen en settes ut i livet, vil den i hvert fall ikke vertien av vise sko er.

MÅNDAG I LØDSEN.

Lahti 30/: Suomen sosial demokraatti henleide i en artikkel om merksomheten på den store drøvprisen i ikslaen, i det avisens sier at riksdrøvprisen ofte har altfor mange enkle plikter og tjenester å tilsi av en en person kan ikke overta for man ikke likter santi i pris til vil ikke tillate det, og alt hans arbeide vil bli "fri" utført. Avisen krever at riksdrøvprisen ikke santi i som er valgt til medlemmer av iksla en skal ha en offentlig stilling og ikke på sine hjemsted.

-----v-----

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regeringens Informasjonskontor.

F.P.

6. mai 1943.

Nr. 738.

Meldinger onsdag 5. mai.

Fortrolig.

Sorenskriver Otto Isaksen avgått ved döden.

O.R.19.00 Sorenskriver Otto Isaksen er avgått ved döden.
Han ble utnevnt til sorenskriver i Tinn og Heddal i 1937.

Tillidsmannsmøte i N.S.K. Tale av fru Olga Bjoner.

O.R.19.00 På Gjøvik har det vært holdt tillidsmannsmøte i N.S.K. med tale av fru Olga Bjoner.

Kvinnelig arbeidstjeneste.

O.R.19.00 Kurs for ledere av den kvinnelige arbeidstjeneste holdes i disse dager på Nermo i Øyer. 40 elever er opptatt på kurset.

Kommunale bevillinger til frontkjempertonet.

O.R.19.00 Bamble kommune har bevilget kr. 1000.- til frontkjempertonet i henhold til vedtak av ordføreren.

Mordet i Bøverdalen oppklaret.

O.R.19.00 Det uhyggelige mord i Bøverdalen er nå oppklaret. Den arresterte 16 år gamle gutt har vedgått at det er han som har begått udåden.

Dödsulykke.

O.R.19.00 Askim. Oddvar Kalleström og Kalle Nygård er antavelig omkommet ved drukning i Glomma. Sokningen etter dem har hittil vært resultatlös.

Voss kommune vil bygge sykehus med kirurgisk avdeling.

O.R.19.30 Vestlandets største innlandsbygd Voss med 9000 mennesker har hittil savnet et sykehus med kirurgisk avdeling. Ordføreren i bygden opplyser at kommunen i år har bevilget kr. 100.000.- og at der til neste år vil bli bevilget ytterligere kr. 100.000.-. Den resterende del av byggekapitalet er sikret. Det er meningen å bygge et permanent sykehus med kirurgisk avdeling. Sykehuset vil bli bygget i betong.

30% av befolkningen i Norge regner ikke seg selv som jøssinger.

O.R.19.00 I anledning av ly- og herredsstyrevalget i Danmark idag, kåsertes det i "Aktuell sending" om det såkalte "Oslovalg". Da Oslo Sporveier trykket solkorset på trikkebilletene utgikk det hemmelig parole om å stikke pekefinneeren gjennom solkorset. Enkelte heltesjeler fulgte parolen, men de fleste gjorde det ikke. Kåsören hadde talt med en mann som mente at 30% av befolkningen ikke regnet seg som jøssinger. De sa aldri "vi jøssinger" men "de jøssinger", og dermed mente de "de tullinger". De aktive jøssinger utgjør i virkeligheten bare en forsvinnende minoritet. Stakkars 5% huller var det i bilettene. "Også vi har valgt, og vi valgte riktig".

Enhver våbenfør mann plikter å melde seg til fronttjenesten.

O.R.19.45 I dagens aktuelle sending ble det fremholdt at enhver våbenfør mann pliktet å melde seg til fronttjeneste. Svært mange som ikke står i N.S. har meldt seg og derfor burde det ikke være et eneste medlem av partiet som nå ikke meldte seg. Det nytter ikke å undskyldse seg med at man hadde meldt seg til det og det kontor eller til den eller den tillidsmann. Det eneste kontor som var rette vedkommende var Frontkjemperkontoret i Stortingsgaten 12. Oslo. - Mange mente det var galt å kjempe på Østfronten all den stund det kunne tenkes at plutokraterne ville gjøre landgang i Norge. Vi fikk da huske på 1. at vi tidligere hadde forsøkt vår vernemakt, 2. at vi fikk ta situasjonen som den er og kjempe der hvor det var behov for soldater, jfr. Rommels tapre arme i Afrika, og 3. at beskyttelsen av ro og orden samt mot invasjon er overtatt av verdens styrkeste vernemakt - Tyskland.

Landbruksmeldinger.

O.R.13.50 Prisdirektoratet har nå fastsatt maksimalpriser på poteter av avlingen for 1943. Prisene ligger stort sett på samme nivå som ifjor. For de fleste landsdelers vedkommende er prisen i juli måned 40 øre og 45 øre for henholdsvis storsalg og småsalg fra produsent. Prisen er så synkende inntil september måned og er da fastsatt til: Østlandet henholdsvis 15 og 16 øre, Vestlandet 16 og 17 øre, Trøndelag 15 og 16 øre, Nordland 18 og 20 øre, Troms 19 og 21 øre, Vest-Finnmark 27 og 30 øre, Øst-Finnmark 30 og 33 øre. Det er for Finnmarks vedkommende tatt hensyn til at avlingene der er mindre enn i landet førstig. Lagerstilleriet blir det samme som tidligere. For mandelpoteter kan det regnes et tillegg på 5 øre. For settepoteter kan det beregnes et tillegg på inntil 3 øre pr. kg.

Nytt fra Danmark.

O.R.12.00 I Danmark er det i henhold til "Berlingske Tidende" født siamesiske tvillinger. De døde kort etter fødselen. Det er bare henvist et par ganger tidligere at det er født siamesiske tvillinger i Danmark.

Nytt fra Sverige.

S.R. 23.00 Ubåten "Ulv" er nå lokalisiert. Det er dog ennå ikke fastslått hvilke skader ubåten har lidt og som har ført til dens forlis.

Siste nytt.Olaf Eide jr. tildelt jernkorset.

O.R.8.00 (6.5.1943) Olaf Eide jr. er tildelt jernkorset av 2. klasse for sin deltagelse på Østfronten.

Brann i Haugesund.

O.I.19.00 Haugesund. Arnljot Askelands hus er brent ned til grunnen. Beboerne reddet seg ut i siste øyeblikk. Fru Askeland døde ut på natten av de skader hun herunder hadde pådradd segr.

vvvvvvVVVVVVvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

A.W.

7. mai 1943.

Nr. 739.

Fortrolig

Meldinger torsdag 6. mai

NERINGSSAMBAND OPPRETET.

O.L. 19.00. Som en direkte fortsettelse av loven om "den nasjonale arbeidsinnsats" meldes det nu at "Norges Nærings-samband" er opprettet.

I den aktuelle sending ga advokat Hasvold en redegjørelse om "Næringssambandet", men hele denne sending falt bort på grunn av forstyrrelser.

ULYKKE I SANDAL.

O.L. 19.00. I Sandal skjedde det i går en ulykke idet to mann ble skadet under en sprengning. Den ene, Odd B. Nilsen fikk ødelagt det ene øyet og måtte sendes til sykehus i Oslo.

OPLAND FYLKESTING AVSLUTTER MØTENE.

O.R. 22.00. Fra Lillehammer meldes at Opland fylkesting nu er ferdig med møtene. 75 saker har vært opp til behandling. För møtet ble avsluttet ble det besluttet å bevilge 5000 kroner til "frontkjemperkontoret".

AT LEIRENE FYLLES.

O.R. 12.00. Fra Bergen meldes at A.T. leirene nu begynner å fylles med de nye rekruttene som skal delta i sommer. Fra Bergen og Hordaland deltar i år ca 600 og dessuten kommer ca 100 fra Sogn & Fjordane.

NYTT LAGFØLERKURSUS I ELVERUM.

O.R. 12.00. "Arbeidstjenesten"s skole i Elverum åpner i disse dager med et nytt lagførerkursus. Det skal delta 60 elever.

MYE FUGL I ØSTERDALEN.

O.R. 12.00. Spilljakten går meget bra i Østerdalen. Det meldes om en masse fugl på alle steder.

FISKEKIMELDINGER.

O.R. 13.15. Vårsildfisket i Finnmark går nu for full fart og man har hittil hatt ganske gode resultater. For Østfinnmark meldes at man har tatt ganske gode fangster særlig i Varanger-fjorden. Siste ukes fangster bestod for det meste av hyse, men det var også annen fisk som steinbitt, brosme, kveite og endel sei. Torsk var det mindre av.

Perimot fisket man mere torsk i Vest-Finnmark i siste uke. Også her ble det tatt endel annen fisk, men man fisket lite hyse.

SJÖMANNSSENDINGEN.

O.R. 23.30. Det ble sendt følgende hilsinger:
 Karl Andersen. De besste hilsener fra far og mor.
 Karl Eugen Karlaen fra Maria.
 Edvard N. Elvardsen. Alle friske. Mor og far.
 Eyling Holm Haugen fra Gunvor.
 Emanuel Halvorsen. Nanne Juhl og venner hilser. Sofie.
 Finn og Erik Hartmann. Hilsen fra mamma og pappa.
 Harald Hansen. Hilsen fra mor, far. Ragnvald, Ragna.

Deretter holdt kapt. Hjalmar Scherwick et av sine vanlige kåserier.

NYTT FRA SVERIGE.

O.R. 12.00. Tidningsåretas Telegrambyrå melder at man under letingen etter ubåten Ulven har lokalisert den nøyaktig 52 meter innenfor det sted hvor man først hadde letet.

S.R. 20.00. Fem av marinens dykkere har i hele dag vært i arbeide med bergingen av ubåten Ulven. Man har nu fått konstatert at også den økne luke var lukket hvilket vil si at ingen av lukene har vært åpnet.

Fløpet av oljen har det steget opp oljebobler fra ubåten. Det sted hvor ubåten ligger er nøyaktig 100 meter innenfor den svenske territorialgrense.

Selvे bjergingsarbeidet ventes å ta meget lang tid da det er meget vanskelig å arbeide på dette sted. Strømmen er av og til så sterk at dykkerne såvidt klarer å holde seg fast nede på bunnen.

S.R. 20.00. Under øvelser på en offiserskole i Sverige ble en av aspirantene sterkt skadet ved en eksplosjon.

O.R. 19.00. En ny svensk krysser har i disse dager gjett sin prøvetur. Krysseren er på 4200 tonn.

O.L. 10.00. Fra Sållefteå meldes at to nordmenn er arrestert for forsök på sabotasje.

D.R. 18.35. Ved sprongin; har man nu i Stockhplm sjørt ferdig 30 nye tilfluktsrom. Disse rum er helt moderne utstyrt med bad og koldt og varmt vann etc. Det er meningen å bruke dem som møtesaler o.l. etter krigen.

NYTT FRA DANMARK.

D.R. 18.35. Handelsdepartementet har nu utferdiget en redegjørelse angående forordningen om å innføre kjøpekort på kjøtt og flesk. Rasjoneringen trer i kraft den 10de mai og de første kort får gyldighet til slutten av juni måned.

Hensikten med disse kjøpekort er i første rekke å få en rettferdig fordeling av de gjeldende varer. Fra den 10de mai kan ingen kjøtthandler selge kjøtt og flesk til andre kunder enn de som har kjøpekort. Disse kunder må registrere hos den slakter hvor de vil handle.

For den tyske ver nemakt og spesielle personer og institusjoner tilsluttet den tyske ver nemakt vil det bli utstedt spesielle kjøpekort.

Hvert kort gjelder for en husstand og det er på kortet en rubrikk for antallet av husstandsmedlemmer.

Fortsatt.

NYTT PÅ DANMARK. Fortsatt.

Kjøttrasjoneringen.: Pensjonater og sykehus regnes som husstand mens restauranter kommer inn under en annen kategori.

Bestemmelserne gjelder ikke kjøtt av hest, får, lam, vilt eller kyllinger. Heller ikke gjelder de for smør-brød på grunn av noe slags. Man behøver ikke å oppgi merke for kjøttmåltider som man inntar i restauranter.

Det framholdes videre at disse bestemmelser ikke på noen måte skal betraktes som rasjonering. De er utelukkende bereknet som en slags regulering av handelen med de i bestemmelsene nevnte varer. D.V.s. at enhver slakter etter disse bestemmelser plikter å gjennomføre en rettferdig fordeling av sine varer blandt kundene. Han kan bare selge til faste kunder, men det forhindrer ikke at han kan la nye kunder registrere hos seg.

For kundenes vedkommende gjelder ingen restriksjoner. De kan fortsette å kjøpe så mye kjøtt som før og de som før bestemmelsene har handlet i to forretninger kan godt fortsette med dette nu også.

Disse nye bestemmelser trer i kraft omrent santidig som kjøttmarkedet i Danmark blir tildelt den nye kvote.

O.L. 12.00 & D.L. Kommunevalgene i Danmark har ikke brakt noen forandring siden folketingsvalget. Opptellingen er nu på det nærmeste ferdig. Det mangler bare resultatet fra libe amt, men herfra kan man ikke vente noe før i slutten av uka.

Resultatene som ble nevnt i D.L. klokken 18.35 syntes at socialdemokratene har tapt 56 mandater. De fleste av disse mandatene har de konservative vunnet.

AVISKOMMENTARER TIL OPPRETELSEN AV NORGES NÆRINGSSAMMENHOLD.

O.L. 08.00. Osloavisene slår idag opp med stort utstyr meldingen om opprettelsen av Norges Næringsssamband og "minister" Flchr's redeggjørelse om det.

Under overskriften "Et Vendepunkt" skriver Aftenposten at opprettelsen av Norges Næringsssamband er et tydelig eksempl på "statens" uforbeholdne tillit til næringsens menn i Norge.

Fritt Folk skriver at omleggingen av næringsforholdene i Norge er et arbeide som selv under fredstid ville ha oversteget de flestes evner, men den "nasjonale regjeringen" tok fatt på oppgaven. Opprettelsen av Norges Næringsssamband er et nytt skritt mot gjennomføringen av den nye samfunnsordningen i Norge.

UBÅTEN ULVEN SENKET AV MINE.

O.L. 08.00. Kaptein Hamilton som leder arbeidet med å bjerje ubåten Ulven sier at ubåten er blitt senket av en mine. Bare på det stedet hvor ubåten ligger har man fisket opp over 50 miner.

VVVVV VVVVV VVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA

K.Sl.

fra
Regjeringens Informasjonskontor.

8de mai 1943.

NR 740

Fortrolig.

Meldinger den 7de mai.

SVERIGE GJENOFTAR LEIDED TSTRAFIKKEN.

DR kl 1230: Det svenske utenriksdepartement meddeler at spørsmålet om leidebåttrafikken nu er bragt i orden og at trafikken vil bli gjenoptatt straks. I forskjellige havner ligger i alt 12 svenske skib med full last inne og de vil nu avgå for Göteborg, mens 12 andre svenske skib vil gå ut av Nordsjøen.

DR kl 1835: De 12 svenske skib som nu har fått ordre om å avseile for Göteborg, ligger i Sydamerikanske havner, på Azzorene og i Lissabon, eller er under lastning i Nord Amerika. De representerer tilsammen mere enn 50 000 netto tonn og de har ikke mere enn en femtedel av hele den varemenge som Sverige importerte ved hjelp av leidebåttrafikk ifjor. De 12 erstatningsbåtene har allerede forlatt Göteborg.

Industrispionasje i Sverige.

OR kl 1200: Under tittelen "Industrispionasjen satt i system" skriver "Aftenbladet" at den russiske industrispionasjen arbeider etter et bestemt system. Spionene blir utlignet ved særlige partiskoler og sendt ut alle steder for å skaffe ufred.

N.S.-SKUESPILLKONKURRANSE. Premieutdelingen.

I dag ettermiddag foregikk i Oslo Kringkastings studio premieutdelingen for den premiekonkurransen for de tre beste dramatiske produkter, som "Teaterdirektoratet" satte opp i samarbeide med "Kultur og folkeopplysningsdepartementet". Betingelsene for deltagelse var som kjent at der skulle skrives et skuespill på nasjonalt og realistisk grunnlag, som videre skulle gi uttrykk for "det nye gjærende nasjonale liv i Norge" og vise brytningen mellom den materialistiske livsskuelse og det nuverende idealistiske syn og være positivt byggende i sin tendens.

Hensikten er nådd i full utstrekning, ble det sagt.

Oprindelig var innleveringsfristen satt til 15de nov. f.å. men "på utallige" henvendelser blev den utsatt til 1. jan. d.å.

Minister Fuglesang delte ut præmiene.

1ste præmie - 10 000 kroner - blev tildele skuespillet "I förste vårsry", skrevet på riksmalet Einar Selbo, som senere viste seg å være kapellmester Peer Reidarson. Selv hadde Reidarson karakterisert sitt skuespill som "et seriøst lystspill", og "ministeren" karakteriserte det som skarpt i sin tendens. Det handler om moderne kunstsvindel og svindelen innen malerikritikken, men det går også videre og karakteriserer det moralske og politiske forfall i tiden.

2nnen pr. - 5000 kroner - tilfalt skuespillet "Fridom" skrevet på landsmalet av Karl Övertveit (nærmere opplysninger om forfatteren eller hans hjemsted foreligger ikke). Det skal ha en virkningsfull og viktig handling og er en historisk tragedie fra let 15. de århundrede. Det er bygget op omkring en hovedperson forestillende Amund Sigurdsen Bolt.

3dje præmie - 3000 kroner - blev gitt til skuespillet "Kommandörkaptein?" (Navnet fallt ut) som er skrevet på riksmalet av pseudonymet Erling Ryde. Forfatteren har uttrykt ønsket om å forbli anonym, men han karakteriseres som en ny dramatisk kraft. Det er symbolisk fremstilling av kampen i Norge mellom den nye og den gamle tid og er bygget op omkring et skibbrudd.

Til Det norske Teater blev dessuten innkjøpt skuespillet "Kvi" skrevet på landsmalet av Sigurd Tune og til Nasjonalteatret "Haraldstanken" skrevet på riksmalet av Walther Fürst. Særlig det siste blev rost i høie toner av "ministeren".

fortsatt.

lste premievinneren Peer Heidarson takket tilslutt foran mikrofonen "Statens teaterdirektorat" og N.S. som han berømmet kraftig for partiets store arbeide for kulturen i Norge.
Der var ialt kommet inn 58 skuespill til konkurransen.

FÖRÖKELSEN AV SVERIGES FLÖTH.

DR kl 1230: Sveriges 2nnen minekrysser Alvnabben er nu ferdig og overtatt av den svenske marine. Skibet er på 4200 tonn og er bygget ved Eriksberg på rekordtid - 5 måneder. Det er utstyrt med 4 15-cm.-kanoner og har dessuten et stort antall A.A.-skyts. Krysseren er særlig beregnet på mineutlegging.

ARBEIDSULYKKE PÅ TYSKERANLEGG VED STAVANGER.

OR kl 2200: Ved Stavanger skjedde det idag en frystelig eksplosjonsulykke på en anleggsplass utenfor byen. Formann Trygve Vik gikk på anlegget berende på en kasse dynamitt og fenghetter, da han plutselig snublet og fallt. Der skjedde straks en voldsom eksplosjon, som drepte Vik på stedet og såret to andre arbeider alvorlig. Vi etterlot sig hustru og 3 barn.

ANDRE ULYKKER I NORGE.

OR kl 2200: I Odda er det skjedd en dödsulykke under losning av en kutter ved kaien der. En kran-vogn tippet over og falt ned på kutteren som straks sank. Kranføreren fulgte med kranvogmen og blev drept på stedet. Han var fra Espø i Hardanger.

OR kl 2200: På Gården Berg i Skiptveit er en 2 år gammel gutt druknet i en brønn. Han var med faren sin ute på marken da han plutselig blev borte. Senere fandt man gutten i brønnen.

OR kl 2200: Den 19-årlige Per Aspås fra Tynset druknet igår i et tjem. Han stod ute i tjernet på en flåte, da denne sank under ham og før fallt i vannet. Han fikk krampe og gikk tilbunds. Liket er onnu ikke funnet.

ISLAND MED I HOT SPRINGS.

DR kl 1230: Den islandske regjering har mottatt invitasjonen til å delta i den store allierte levnedsmiddelkonferanse som skal åpnes i disse dager.

INVASJONEN UTSATT?

OR kl 1200: Svenske pressemeldinger forteller at praktisk talt alle amerikanske invasjonsgeneraler mistet livet under flyulykken på Island fornoen dager siden. En mener at de alliertes planer om en invasjon i Europa er blitt forrykket da det tar vid for de nye menn å sette sic inn i planene.

SVINEPESTEN I SVERIGE STOPPET.

DR kl 1230: Den svenska medicinalstyrelse meddeler at man anser faren for en videre spredning av svinepesten som overstått. Alle nødvendige forholdsregler er tatt på den gårdsved Stockholm hvor pesten blev opdaget.

KØBENHAVN OPTAR STORT LÅN.

DR kl 1230 og 1835: På et lukket møte i Københavns borgerrepresentasjon idag behandlet man og vedtok - under forutsetning av finnansdepartementets approbasjon - å opta et lån hos et bankkonsortium stort kr. 30 mill. De 18 mill. skal brukes til konvertering av eldre lån og resten - 12 mill. kroner - skal gå til delvis finansiering av Arbeidsplanen for terminen 1943/44. Lånet er optatt i disse bankene: Nasjonalbanken, Privatbanken i København og Landmannsbanken og har en løpetid av 20 år. Det skal forrentes med 4% p.a.

RIKSDAGEN INNKALT TIL MØTE MANDAG.

DR kl 1230 og 1835: Riksdagen er innkalt til møte onsdag. Folketinget vil få si; forelagt et lovforslag, mens landstinget skal sluttbehåndle loven om skattefritagelse for nyopførte bygninger.

FINNLANDSNYTT:

DR kl 1835: 30 russiske fly forsøkte idag å fly innover Helsingfors. De ca 100 bomber som ble sluppet gjorde ikke nevneverdig skade. OR kl 2200 fortalte at det var 90 fly og at de forsøkte å komme inn over Kotka.

Den finske riksdaa har besluttet at alle som blir tildelt Mannerheims korset skal ha en statsgave på 50 000 f.mark. Til dette har riksdaaen bevilget 6 mill. f.mark. DR kl 1835.

DR kl 1835: Den 9de juni vil det bli total solformørkelse som vil bli synlig over et belte fra Nøed Amerika, over Grönland, Island, de skandinaviske land, Finnland og Nordrussland og Sibiria. I Finnland er det satt ned en videnskapelig kommisjon skal ta sig av den videnskapelige side ved formørkelsen. Men da det denne gangen vil bli vanskelig å få inn rapportene fra de andre deltagende land, håper Finland å få rapportene gjennem nøytrale land.

SVENSK MARINEPOLITI.

DR kl 1835: Den svenske marine skal oprette et eget marinepoliti, som skal ta seg av spionasjen og sabotasjehandlingene og kontrollere reisetrafikken.

SVENSKE LANDARBEIDERE TIL FINNLAND.

DR kl 1835: 200 svenske landarbeidere er avreist til Finnland for å delta i jordarbeide der isommer. Det er meningen å sende 200 andre om noen dager.

DANMARK OPHEVER MINDSTEMÅLET FOR RØDSPETTE.

DR kl 1835: Ministeriet for landbruk og fiskeri har utfordiget en tilleggsbestemmelse til den tidligere bestemmelse om islandbringelse av fisk til Danmark. De nye bestemmelser når bl.a. ut på at minst halvparten av den fangst av døde rødspetter som bringes inn til vestkyst havner, skal være sløiet ved islandbringelsen. Det er samtidig bestemt at mindstemålet for rødspette fisket i Nordsjøen og bract island i Danmark er hevet. Målet var 250 mm fra hode til halespiss.

HJEMMEFORBUKET AV KJØTT I DANMARK 20% NED.

DR kl 1230: I forbindelse med innførelsen av kjöttrasjoneringen fra lode mai d.å. er der skjedd gjennemgripende forandringer i bestemmelserne om kjøp av slakteveg og slaktingen. Således skal opkjøpere av slaktedyr for fremtiden har landbruksdepartementets tillatelse til å foreta opkjøp. Hjemmeforkuet av kjøtt og flesk vil bli nedsatt med 20%. Dette er blandt annet en følge av at de tyske militære myndigheter er åpnet adgang til å foreta kjøp av kjøtt innen landet. Salg av kjøtt og flesk til tyske militære myndigheter og til "særlege tyske organisasjoner" skal dog bare skje mot avlevering av bestemte merker.

OSLO KRINGKASTER OG LUTZES DØD.

Oslo kringkaster foretok i går middag en større programforandring, idet stasjonen overførte tilstelningen i Berlin i forbindelse med stabschef Lutzes begravelse. Overføringen skjedde i tiden mellom 1255 og 1400 og imellentiden rikk fiskerimeldingene og landbruksmeldingene m.v. ut.

KUNSTUTSTILLING I STOCKHOLM TIL FØDEL FOR NORDENS BARN.

DR kl 1835: 75 kjendte svenske kunstnere åpner en utstilling i Stockholm. Overskuddet skal gå til hjelp til trenende barn i Norden.

"DANSKE" DATN PÅ HJEMLOV.

DR kl 1835: 91 danske skolebarn fra distrikten syd for grensen, kom idag hjem på ferie i Danmark.

DET DANSKE LUFTFAKTSSELSKAP

kan ikke lengere oprettholde trafikke på Rønö i tidligere utstrekning. Myndighetene har bedt selskapet om i første rekke å ta med som passasjerer offentlige funksjonærer og handelsreisende m.v. slik at det vil bli meget vanskelig for alminnelige reisende å få plass på ruteflyet.

DET DANSKE TELEGRAFVERK

hadelde et overskudd i april måned på 1.5 mill.kroner mot 0.45 mill. i tilsvarende måned ifjor. DR kl. 1835.

ULVENS BJERGMING.

OR kl 1900: I dag begynte de forberedende arbeider med å bjørge Ulven melder den svenske marinestyrke. 5 dykkere deltok.

NORDMENNENE I HONGKONG I BESTE VELGÅENDE.

OR kl 2200: Oplysningskontoret for Norges Røde Kors meddeler at der er innløpet rapporter som forteller at alle internerte nordmenn i Hongkong lever i beste velgående.

BYGDEMUSEUM I ASKIM.

OR kl 1900: Det er kommet et nytt bygdemuseum i Østfold, idet Askim bygdemuseum åpner søndag med 800 gjenstander i eget hus. Der har vært arbeidet med saken siden 1923.

CITRONEROG APPELSINER TIL BARN.

OR kl 1900: Hasjonerings og provianteringsdepartementet meddeler at det vil bli adgang til å kjøpe et kvarntum appelsiner eller citroner til barn, utenom den rasjon som er å få kjøpt på kjøttkortet. Det henvises ellers til annonser i dagspressem.

LANDBRUKSSENDINGEN.

OR kl. 1930. Det ble opplyst at det nå ser ut som om det er lykkes i Danmark å skaffe en meissort som også fullstendig modnir i landet. I Jylland fikk man i 1942 en første avling på 10 tonn.

Ellers blev det gitt en oversikt over vårvårarbeidet omkring i det okkuperte Europa. Det ble opplyst at det overalt var de beste utsikter og at det ville bli stor økning i kornproduksjonen. Sjølbesættelsesprosessen skrider jevnlig frem både det segt.

SVEDIGES STØRSTE SETSKIB SOLST.

DR kl 2200: Abraham Rydhemp - Sveriges største setskip er solst til Portugal i disse dager.

SJØMANNSSENDINGEN

kl 2330 OR, bestod av det sædvanlige stoff, til dels foredrag og meddelelser som er sendt ut flere uker tidligere.

Der var disse hilsener.

R. Aune Axelsen. Hils fra så Ivar og Trygve. Hilsen far.

Gunnar Axelsen de beste hilsener fra mor og søster.

fyrblåster Thorleif Kristoffersen, hilsen fra mot far og søsken og fra Ruth og Jorun (hustru og barn)

Matros Anton Taumer (?) hilsen fra Asbjørn Taumer.

Mack. Vilhelm Solheim. Hilsen fra hustru Evelyn.

Sturet Ernst Vilhelmsen. Pheas synes helse du skulle være hjemme.

Ellars hildeen fra alle hjemme.

Eustian Gunderson. Hilsen fra mor.

Motormann Herman Båtanger (?) hilsen fra foreldrene og hustru Elen.

Håkon og Sverre Amundsen. Hilsen fra mor.

Tilslutt en slags landbruksmelding som skulde friste sjømennene med redikker og ny sprø salat, pris henholdsvis kr. 1.70 pr. kundt og 7c øre pr hode.

TILLEGGET TIL NYHETSOVERSIKTEN FOR SKANDINAVIA Nr 740

fra
Regjeringens Informasjonskontor.
For onsdag den 5te mai 1943.

ORG TODTS VANSKELIGHETER I NORGE.

ALLOUIS 5/5, kl 1830 (nyhetstjeneste for hjemmefronten i Tyskland): Intervju med en ingeniørson arbeider for Org.Todt i Norge: Jeg tror har jeg vært på hvert eneste krigsteater, men aldri er jeg stillet overfor så store vanskeligheter som dem jeg har møtt i Norge. Veiene er smale og fulle av svinger og fører langs stupbratte fjelsider ved fjordene. De er neppe mere enn spor og tidligere har de neppe sett noe motorkjøretøy. Det hente ofte at vi måtte ta lastebilene våre helt i stykker, for å få dem frem til de steder vi skulle bruke dem i anleggsvirksomheten eller til tömmerhussten.

NS!FESTLIGHETER 17de MAI.

NTB for den norske presse: 10 års dagen for Nasjonal Samling vil bli feiret over hele landet den 17de mai. I forskjellige distrikter vil der bli store møter. I Oslo vil "føreren" motta "regjeringen" sammen med representanter for partiet og for de tyske autoriteter. Der vil også bli en parade hvor de forskjellige formasjoner av partiet skal delta like som der skal arrangeres en kongress for "fører". Adgang vil bare skje ved forevisning av spesielle adgangskort.

16de mai vil bli arrangert Ungdommens dag. Ungdomsorganisasjonene vil arrangere møter rundt omkring i landet, likesom rikslederne og landslederne skal møte i Oslo og ha foretrøde for Føreren, som også vil lede "ledernes" møte. På grunn av reisevanskelighetene vil der bare bli sendt innbydelse til fylkeslederne og til en representant for hver avdeling. Medlemmer av "17de mai 1933" og representanter for de tyske myndigheter og det tyske nasjonalsocialistiske parti vil bli oversendt særige innbydelser.

SVENSK KREDITT TIL FINNLAND

DNB for Europa: Stockholm: Den svenske riksdag vedtok i dag under budgetbehandlingen å yte Finnland en kredit på 61 mill. svenske kroner og videre, i forbindelse med andre kreditter, å stille ennu 35 mill. kroner til Finlands disposisjon. Kredittene henger sammen med en overenskomst mellom Sverige, Danmark og Finnland og skal tjene til å øke levnedsmiddelkjøpet i Sverige og Danmark.

-----V-----

QUISLING OVERVAKER NY SS PARADE.

Jeløy kl 2130: tysk for tyskere: I ettermiddag overvar Quisling en parade på slottsplassen i Oslo, hvor avdelinger av SS tok avskjed med hjemlandet før de reiser til Østfronten.

Quisling holdt en tale ved anledningen og gav en advarsel til sabotører. Han sa bl.a. at han ønsket på verne av alle ansvarsbeviste nordmenn og på egne vegne å uttrykke sin tilfredshet med den beslutning de unge hadde tatt: å delta i Norges og Europas avgjørende kamp på Østfronten. Han fortsatte med å si at han visste mange nordmenn ikke forsto eller ikke satte pris på den deltagelse som frontkjempene gjorde, men at le i det mindste respekterte innsatsen. Men alle de som forstår hvad den store kampdreier sig om, de takker dere, Villigheten til å gjøre det største offer - å dø - er det grunnlag på hvilket et lands liv må bygge. Et land uten menn og kvinner villige til å gjøre dette offer, er dømt.

Quisling sa videre at dette kompani av frivillige til fronten, var en appell til alle nordmenn om å gjøre sin plikt, og da særlig til de unge mellom 21 og 32 år. At vi har satt vernepliktloven i virksomhet er fordi, verneplikten er den beste prøvesten på det norske folks vilje og styrke. I denne appell er der også en advarsel, en advarsel til dem som fra den andre siden av grensen konspirerer sammen med en fremmed makt mot dette land, og der ligger videre en advarsel til dem her hjemme som saboterer den nye tid og arbeider for fremmede makter imot Norge og det norske folk. Den "nasjonale regjering" frontkjempene og alle de andre som kjemper for Norge, har vist den største tålmodighet overfor den som handler direkte imot vårt lands inter-

TILLEGG TIL NYHETSOVERSIKTEN. Fortsatt.

Nr 740.

esser - slik som vi forstår dem - og det er en alvorlig advarsel: vårtolmodighet kan ta slutt en dag, nemlig den dag da vår plikt overfor landet, gjør det umulig for oss å vise tålmodighet lenger.

Tilslett sa Quisling at disse frontkjemperne var en garanti for det germanske samfund og den europeiske nyordning. Men samtidig og først og fremst var de representanter for det norske folk, og han sa han var overbevist om at de ville bli verlige representanter for det norske folk.

TILLEGG TIL NMHETSOVERSIKTEN NR. 740.

fra
Rejeringens informasjonskontor.

VARM MOTTAGELSE FOR RAF.

TIOMSØ K. 4/5 kl 2124 på tysk for tyskere: Under sendingen Dagens hændelser, var der også en utsendelse av en reportasje fra "vår norske" korrespondent som beskrev angrepet mot norskekysten da de 16 britiske fly ble skutt ned: RAF synes å ha en særlig forskjellighet for norskekysten om våren, man akkurat på samme måte som de led store tap forrige vår, blir de også slått denne vår. Fiendens angrep kom i tre bølger med torpedo-fly. Den første bølge ble straks engasjert av en formasjon FW 190 og Me 109, som sente 3 av de engripende fiendtlige fly til å krasje i sjøen. Resten flyktet men ikke før de hadde sluppet torpedoene. Obs! de to neste bølger ble angrepet av våre jagere. Fienden satte sig til desperat motverge, men mistet likevel 9 av sine fly skutt ned av våre jagere. Andre blev skutt ned av luftvernet mens mange ble så hårt skadet at det må antas at de ikke nådde sine baser igjen. RAF gir ikke våre flyvere på Norges vestkyst stor øvelse. Men enten de britiske fly er etter en av våre konvoier, som tilfeldet var denne gang, eller de flyvere videre inn i landet, er våre flyvere altid rede til å ta dem.

STOCKHOLMS POLITI ALLESTEIN DANSK SPION.

CR kl 1200: NTBs korrespondent meddeler fra Stockholm at en dansk ingeniør Heinz M Ehlert er arrestert av det svenske politi i Stockholm. Han har opholdt sig i Stockholm siden begynnelsen av 1943 og har eksperimentert med produksjon av syntetisk gummi. Han er siktet for spionasje. Straks etter arrestasjonen blev hans laboratorium undersøkt av politiet som fant våben og sprengemner der. Spionasjen som sansynligvis har pågått i lengre tid, har ikke vært rettet mot Sverige. Ehlert kom til Sverige da det danske politi begynte å vise hans virksomhet der, for meget opmerksomhet og det var såvidt han klarte å rømme unna en arrestasjon i Danmark. I Sverige forsøkte han å starte en fabrikk for fremstilling av syntetisk gummi og utførte en rekke meget kostbare eksperimenter som ble betalt av en svensk direktør. Gummiene skulle fremstilles av sot.

Appell til legionærene fra Quisling, lest i radioen av Jonas Lie.

OK kl 2030 (sersending til den norske presse): Lehionærer. Jeg bringer herved et særlig budskap fra Vidkun Quisling: "Soldater i den norske legion, kampfeller og kamerater: I mange måneder har dere nu gjort plikt på deres avsnitt på den veldige Østfronten i kampen mot bolsjevisnen. Med stort hell har dere deltatt i kampen for å holde den røde fare borte fra Europa og fra vårt fødreland. Vi som vet hva dere har gjort, er takknemlige og stolte over deres tapperhet. Som dere vet, skal det oprettes et nytt regiment, Panzerregiment Norge som skal dannes av den norske legion og andre norske frontkjempere. Jeg vet at dere, medlemmer av den norske legion har gjort deres plikt å tjent mere enn det halvannet år som var det oprindelige løfte. Vi forstår godt at dere lenster etter å komme hjem igjen, og jeg vet at dere anklager de av deres landsmenn som har sittet hjemme i denne tid, istedet for å følge deres eksempel. Men på tross herav, oppfordrer jeg dere til å fortsette deres tjeneste og gå inn i Panzerregiment Norge. Vi vet alle hvor betydningsfullt det er at en ny avdeling kan bli bassert på gamle trenede soldaters erfaring og innsikt.

Europas og Norges fremtid avgjøres på Russlands slagmarker. Det er der ingen tvil om. Derfor er det jeg nu appelerer til hver eneste en av dere, om å fortsette kampen på slagmarken, dersom det på noen måte er mulig, og særlig retter jeg denne appell til dem av dere som er i den alder, at dere under alle omstendigheter ville ha blitt mobilisert for å forsøre fødrelandet hvis det var i nød. I alle avgjørende øieblikk i en nasjons liv har det altid vært de beste som har møttet vise veien ved å ofre livet, for at hele nasjonen skulle kunne leve. Dere er den store avantgarde, og den høieste belønnings som dere kan få, er bevisstheten om at dere gjør deres plikt. Jeg sender dere mine hjertelieste hilsener og takker dere for deres tapperhet og opof-

TILLEGG TIL NYHETSOVERSIKTEN. fortsatt.

Nr. 740.

relse og ønsker dere alt godt i fremtiden. Heil og sel. Vidkun Quisling."

Efter å ha lest op dette budskap, fortsatte Lie idet han sa: "Legionerer, vårt valg idag er være eller ikke være for nasjonen. La oss gi det løfte, at vi ikke vil hvile før bolsjevismen er slått. Men det må ikke bare være en alminnelig frase. Det er ikke første gang i historien at legionerer har reddet en nasjons fremtid. La nu vi redde vår nasjon. Enhver av dere som reiser hjem nu, må mindst bringe med dere to nye mann tilbake til fronten. La oss synge federlandsangen og la våre tanker med takknemlighet gå til den mann som har gjort det mulig for Norge å delta i kampen mot bolsjevismen: vi takker den store fører for alle folk av germanisk opprinnelse, vår felles store fører Adolf Hitler."

DE EVAKUERTE VENDER TILBAKE TIL KATELEN.

LAHTI 1230: Omrent 60% av de evakuerte befolkning og som nu driver landbruk andre steder i Finnland, har avgitt erklering for at de vil vende tilbake til de gjenerobred områder. Inntil igår kveld hadde landbruksministeren fått meddelelse om at 3370 bønder ville legge ned sine nye gårdsbruk. Alt i alt blev det overlatt den evakuerte befolkning 5750 gårdsbruk, slik at de gårdsbruk som nu blir plassert tilbake, er ca 60% av det samlede antall. Til samme tid hadde 350 gårdbrukere meddelt departementet at de akte å beholde de nye gårder de hadde fått. De fraskriver sig alle rettigheter til sine tidligere gårder, som derfor nu overlever til statseie.

VED EN BLANN i en skifabrikk igår i Jyväskylä blev 1500 par ferdige finske ski ødelagt likesom 3000 par under fabrikasjon stråk med. Skaden anslåes til 2 mill. finske mark, med tiler LAHTI 5/4 kl1230.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.P.

Fra
Legjeringens Informasjonskontor.

10. mai 1943.

Nr. 741.

Fortrolig.

Meldinger lørdag 8. mai 1943.

330 hjemvendte legionærer vil søndag defilere foran Universitetet og Quisling vil holde tale til dem fra Slottsbakken.

O.R.19.00 330 legionærer er kommet hjem til Norge fra Østfronten. Quisling vil imorgen kl. 15.00 holde tale til dem foran Slottet. Deretter blir det defilering på Universitetsplassen.

Professor Lasmussen vil få i oppdrag å lage N.S.-minnesmerket på Stiklestad.

O.R.19.00 Den 29. april 1944 vil det på Stiklestad bli avsløret en minnestein i anledning av at det da er 10 år siden det første N.S.-stevne på Stiklestad. Det er fylkesmann Eggen som har fattet den glimrende ide og professor Lasmussen vil få i oppdrag å lage minnestenen.

Kristiansand byting bevilget kr. 50.000,- til frontkjemperkontoret. Det er tidligere bevilget kr. 20.000,- til samme formål.

O.R.12.00 I Kristiansand byting ble det i år kveld bevilget kr. 50.000,- til frontkjemperkontoret. Ordfører Fossby opplyste under debatten at bytinget 2 ganger tidligere hadde bevilget kr. 10.000,- til samme formål.

Fylkes-kommunal realskole på Lindås i Hordaland fra høsten.

O.I.19.15 Lindås fylkeskommunale realskole vil fra høsten være en realitet. Skolen - som har fått eksamsrett - vil kunne opppta 60 elever.

Aktuell sending.

O.R.19.15 Alf Fossum holdt først et kåseri i anledning av at boktrykkerkunsten i år er 300 år. Bernhard Andreas Vium og konservator Stigum ved Norsk Folkemuseum ble intervjuet i samme anledning.

Norsk Idrettsforbund holder i disse dager krets-idrettsledermøte i Oslo. Forbundsleder Østerdal har den tekniske ledelse av møtet. Han fortalte at kretsidrettslederne har mødt fulltallig opp, selv kretsidrettslederen fra Trøns er kommet til Oslo. Spørrettslederne er også innkaldt til møtet. Charles Hoff vil holde foredrag om idrettens stilling etter den totale arbeidsmoblisering. - Det vil i år kun bli lokale idrettsarrangementer og det er derfor meget om å gjøre at kretsidrettslederne går mere aktivt inn for å få idretten igang i lagene. - Arthur Nord vil holde foredrag om idrettsanleggene og de kommunale myndigheter og Innenriksdepartementet. Det gjelder å få offentlige bidrag, - det var det meget vanskeligere å få før Quisling overtatt styret.

Dagens hallo-menn var Leif Andersen og Håkon Berge.

Nytt fra Danmark.

D.R.12.30 Den 33 årige kommunist Hans Petersen er av en tysk krigsrett dømt til døden for sabotasjehandlinger forøvet i månedene august - oktober 1942. Han hadde benyttet sprengbomber og anstiftet en rekke branner. Et inntrykende henstilling fra den danske statsminister vil den tyske befullmektigede, er Hans Petersen blitt bensdet og straffen omgjort til livsvarig tukthus. 2 hjelbere, som likeledes er kommunister, er dømt til livsvarig fengsel. Straffene blir å sone i Tyskland.

D.R.12.30 Den svenske presse har beskjeftiget seg meget med de danske kommunevalg. "Stockholmstidningen" skriver bl.a. at valget viser at det i Danmark er absolutt samhold om det frie folkestyre. På de valgdeltagelsen og valgets resultat viser en klar bekjennelse til demokratiet.

Nytt fra Sverige.

O.R.12.00 Den svenske Riksdag trer torsdag sammen til et hemmelig møte. Det vil bli gitt begge kammere en redegjørelse om den utenrikspolitiske situasjon.

C.R.12.00 Utendørsmedien Günthers tale i Esquilistuna ble delvis referert i Oslo Radio kl. 12.00.

O.R.12.00 Det svenske skip "Hellaren" har avgått fra Triest med 3000 tonn sukker og 5000 tonn poteter til befolkningen i Hellas. Varene kommer fra Tyskland og utgjør en del av det kvarterum som dette land vil levere for å hjelpe den græske befolkning. Tidligere sendinger som er kommet til Hellas blir nå delt ut blandt befolkningen.

O.R.12.00 Et varnepliktige er ønsket ved en fly-ulykke.

D.R.12.30 Man regner at 12000 arbeidere vil bli arbeidsløse på grunn av skotyrasjoneringen. Man håper å kunne skaffe dem beskjæftigelse i land- og skogbruket. - Leidebåt-trafikkens øjenopptagelse vil muligens skaffe noen lettelsjer i situasjonen, men rasjoneringen vil ikke under noen omstendighet bli opphevet,

D.R.12.30 Den svenske statsgjeld utgjorde pr. 30.4.1943 8,7 milliarder kroner.

D.R.12.35 Den 10. mai vil inntekten av over 200 konserter og 1300 fotballkamper gå til Norwayhjelpen.

VVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regeringens Informasjonskontor

10. mai 1943.

Nr. 742.

Fortrolig.

Meldinger søndag 9 mai.

LEGIONERENE PARADERER PÅ SLOTTSPlassen. "FØLEREN" ÖNSKER DEM VELKOMMEN.

O.L. 19.15. Vi hørte et referat fra paraden på Slottsplassen i Oslo i ettermiddag hvor de 330 hjemvendte "legionerer" hørte Quisling ønske den velkommen hjem. Referant var Fritz Ihlen som ga en oversikt over de strålende bedrifter "legionen" har utført ved fronten. Derefter kom Quisling og inspirerte kompaniene og så holdt han følgende tale:

"Norske legionerer! Jeg ønsker dere hjertelig velkommen tilbake til fedrelandets jord og jeg tror at alle nordmenn som kan litt klart er glade over å se dere vel tilbake samtidig som de er stolte over den innsats dere har gjort ved fronten. Jeg tror at det for mange vedkommende har vært en tung og stor beslutning frivillig å gå inn i kampen for Norge og å være med i den store kampen for Europa. Måneder etter måneder har dere holdt ut mot angrep mot en farlig og lunsk fiende på et veldig frontavsnitt; men dere har holdt stillingen mot alle disse angrep og vist dem tilbake ved fristige motstøt. Dere har vist dere som fullgøle representanter for det norske folket. Vi takker dere nu også også i framtiden og ser på dere med stolthet nu når dere er vendt tilbake for å gå til fortsatt innsats i den kampen som går videre. Jeg har lyst til å se den nordmann som ikke føler seg varmt om hjertet når han ser på disse kompanier og tenker på hvilken innsats de har gjort og hva de har utrettet.

Jeg vil igjen si til dere, Takk og velkommen hjem!".

Derefter spilles "Ja, vi elsker", "Deutschland, Deutschland über alles" og "Faneruh", og så marsjerte kompaniene bort fra Slottsplassen. Senere på kvelden ville det bli gitt en stor "frontkjempfest" og så skulle hver reise hjem til sitt.

MØTE I HÅNDVERKEREN I OSLO LØRDAG. UTDELING AV SVENNEBREV.

O.L. 19.00. Lørdag kveld ble det i Håndverkeren i Oslo holdt et stort håndverkermøte hvor det ble delt ut svennebrev til den som hadde tatt svenneprøven i 1940. Etterpå ca Oslo kommune en middag hvor bl.a. ordfører Fritz Jensen talte.

Møtet ble referert ganske kort i den aktuelle sending etter klokken 19.15. Det ble nevnt endel navn på de som fikk svennebrev, men disse kunne ikke oppfattes.

FYIKESFØRER HEREID VIL HA MERKE KANONFØDE FOR HITLER.

O.L. 19.00. Fylkesfører O. Hereid holdt idag foredrag på et møte i Austviken hvor han appelerte til de tilstedeverende om å melde seg til panzerregimentet Norge så hurtig som mulig.

SJØMANNSSENDINGEN.

O.L. 23.30. Det var ingen hilsinger i sjømannssendingen idag. Istedet ble det sendt et program om våre store diktere og tonekunstnere. I sterlig grad ble Henrik Ibsen framhevet som den mann som hadde sett hvordan Norge ble uthyttet av England og hadde advart mot dette. Flere av hans dikt ble deklamert og da først og framst "Terje Viken".

NYTT FRÅ SVERIGE.

S.t. 20.00. En flyulykke som krevet ett menneskeliv skjedde på Halmstad flyplass idag i nerver av 4000 tilskuere. Ulykken skjedde under en flyoppvisning idet et fly som skulle gjøre et stupangrep syntet rett ned på flyplassen.

Fiskesesjoneringen i Stockholm opphører fra og med imorgen. Det vil det bli nærmere bestemmelser til fiskehandlere for å sikre en likelig fordeling av den fisk som kommer inn til byen.

S.K. 23.00. Forsvarsminister Schjöld vil foreta den officielle åpning av den store industrimessen i Göteborg. Messen som blir den største av sitt slag i Norden vil gi et billede av den svenske industri samt vise noen av de nyeste oppfinnelser som er gjort på industriens område.

NYTT FRÅ DANMARK.

D.K. 18.35. I dag brøt det ut brann i Fredrikslund jernverk utenfor København. Hele fabrikken ble ødelagt og man anslår skaden til mellom 2 og 3 millioner kroner.

Mørekter William E. Berntsen uttaler at i forbinnelse med brannen vil omkring 50 andre bedrifter som fikk materialer fra fabrikken bli berørt.

Det er også som tyder på at brannen er påsatt og politiet arbeider med saken.

NYTT FRÅ FINNLAND.

S.K. 23.00. Feltmarskalk Mannerheim kom idag hjem til Finnland fra sitt kuropphold i Sveits.

vvvvvv vvvvvv vvvvvv

MELDINGER MANDAG MØLGEN 08.00.

En svært A.T. gutt som har vært på skoghugst i Finnland kom hjem igår. På vegne av "general" Fröhlich - Hansen ønsket fylkesfører Nes den velkommen.

Guttene bar på armen et bånd hvor det stod skrevet "Enaresveitton".

I forbinnelse med det såkalte "positive pengesystem" som i den senere tid har vært meget omdiskutert meldes offisielt at liverken "den nasjonale regjering" eller Nasjonal Samling som parti har tatt noe som helst standpunkt for eller emot systemet. Dette utslukker imidlertid ikke at saken kan bli tatt opp til alvorlig overveielse. Dette systemet har vært diskutert i forbinnelse med navnet L.J. Sömmme. Forøvrig kan bare nevnes at det står fritt å ta saken opp i dagspressen som jo er til for at man fritt skal kunne diskutere saker av betydning for folk og land.

En meget kjent mann i Halden og ellers andre steder rundt omkrin; i distriktet, agent Ludvik Larsen er avgått ved døden.

vvvvvv vvvvvv vvvvvv

fra

Lejeringens Informasjonskontor.

11te mai 1943

Nr 743

Fortrolig.

Meldinger lode mai.

NY FORORDNING OM ORDNING AV ALMENNIDSFOLHOLD.

OR kl 2200: "Ministerpresidenten" har den 8.april d.å. undertegnet en forordning om ordning av arbeidsforhold i Norge til erstatning av forordning av 18/12 1942. Forordningen tråtter i kraft den 17de april d.å. og innfører en rekke endringer i forholdet mellom arbeider og arbeidstager. Bl.a. gjøres det nu straffbart for såvel arbeidsgiver som arbeidstager å tilby eller å ta imot bedre betingelser for et arbeide enn de som er fastsatt ved bestemmelsene for vedkommende yrke. Det gjøres også straffbart for arbeidsgiver å tilby arbeider bedre betingelser enn de fastsatte for å få ham ut av annet arbeide og inn i sitt arbeide. Der var ellers en rekke bestemmelser, men lytteforholdene var så umulig at det ikke kunne oppfattes. Utförligere rapport kommer muligens om et par dager.

DEN FØRSTE KVINNELIGE ARBEIDSLEIR I ØSTFOLD.

OR kl 2200: Den første kvinnelige AT leir er nu istriv i Østfold. Igår reiste ca 30 unge Oslo piker til leiren som ligger i Råde. På stasjonen var der møtt frem "spisser" innen Arbeidstjenesten og der blev holdt taler til jentene.

BRANNEN I FIEDLIKSSUND MASKINFABRIKK.

DR kl 2200: Politiet har utlovet en belønning på 1000 kroner til den som kan gi oplysninger som leder til at gjerningsmannen blev knepet.

BOKINNSAMLING TIL DET DANSKE MINDETALL.

DR kl 2200: Der startes i disse dager en bokinnsamling i Kjøbenhavn for å skaffe böker til det danske mindestall i Svenborg.

SOVJET AVVISEL SVENSK PROTST.

SR kl 2300: Der er nu fra Moskvainnløpet svar på den svenske protest note som blev overrakt av Moskva-ambassadøren i forbindelse med bombe-fellingen ved Karlskrona. Den russiske regjeringen sier i svartt at etter nöie å ha undersøkt alle forhold i saken, kan den med bestemt-het slå fast at intet russisk fly var over svensk område natten til den 29de april d.å. At der er funnet bombesplinter med russiske bok-staver, kan en russiske regjering på ingen måte ta som bevis for at bombene har vært russiske, og den må derfor avvise den svenske protest.

ET SKOLEFLY

er ikke vendt tilbake til sin basis i Ljungbyhed og fryktes derfor nedstyrtet. Der var to flyvere ombord, meller SI. kl 2300.

VINTE FYRINGEN I SVEITZERIEN NESTE ÅR.

SR kl 2300: Brennselskommisjonen har nu bestemt retningslinjene for tildeling av brensel for fyrringsperioden 1943/44. I det store og hele blir det som i inneverende periode, men kommisjonen tilfører at dette ikke betyr at konsumentene sikkert må regne med å få de fastsatte rasjoner av fossilt brensel, da dette fullstendig avhenger av importmulighetene til høsten.

FØLGENDE AV DE FINSKE SKATTELOVER.

DR kl 1835: Den finske riksdays skatteutvalg foreslår en rekke forandringer i skattelovgivningen. Den viktigste forandringen er at man foreslår innført ordningen med å betale skatt etterhvert som inntekten erhverves. Det vil bli pålagt de finske arbeidsgivere å trekke skatten ved hver lønningsutbetaling og tilbakeholde den. For at ikke skattebetalene skal måtte betale dobbelt skatt i første halvår av 1944, foreslås det, at den siste halvdel av skatten for inneverende skat-

Nyhetsoversikt fra Skandinavia. Fortsatt

NR 743.

år, skal betales i avdrag over en lang årekke. Ordningen foreslåes satt ikraft fra 1ste januar 1944. Samtidig foreslåes ungkarsskatten ophevet i Finnland.

LEIDERÅTTRAFIKKEN.

DR kl 1835: En svensk delegasjon under ledelse av utenriksråd Ecklöff (?) er ankommet til England for å forhandle om visse spørsmål i forbindelse med leidebåttrafikken.

OGSÅ ET SVIN SYDFRA.

DR kl 1835: Ved Ribe er det sett et vildsvin. Det antas at det er kommet inn i landet sydfra. Det er sett av en sønderjyde, som sier at han ikke tar feil, fordi han har sett mange slike på den annen side av grensen.

STOR BOLIGNØD I DANMARK.

DR kl 1835: I Danmark er det fortiden 2200 familier, d.e. 10 000 mennesker hvorav mere enn 6000 barn, som er uten husrum og "nyder" kommunal boligforsorg. I Hjørring hvor de store anleggsarbeider som foregår for tiden, har trukket svære mengder med fremmede arbeidere til byen er der således 80 familier som er helt uten hus. Kommunen har derfor bestemt å bygge 40 hus til dem til en samlet onkostning av 755 000 kroner. Men det vil ikke avhjelpe bolignøden, da der i byen er en lang rekke boliger som helsemyndighetene har kondemnert, men som likevel må brukes under de forhindringsverende omstendigheter.

SKOTØIRASJONERINGEN I SVERIGE.

DR kl 1835: Nu da Sverige har fått sin skotøirasjonerings, vil det over hele landet bli oprettet byttecentraler hvor folk kan få bytte brukt skotøi. Ved bytte fra et mindre skonummer til et større, skal det også avgis et point på skotøikortet. Men nu når leidebåttrafikken er gjenoptatt, håper man å kunne gi barn og ungdom et tillegg av skotøi, mens rasjonen for voksne under alle omstendigheter vil bli slik som fastsatt.

ENGELSK LOS TIL MOTSTANDERNE.

OKV kl 1900: Fra Stockholm meldes at Svenska Dagbladets Londonkorrespondent telegraferer at man også i London yder de tyske soldater i Tunisia den største anerkjennelse for deres innsats.

HELDIG FINSK FLYAVDELING.

OK kl 1900: Det meldes officielt i Helsinki at 3 sovjetrussiske fly igår ble skutt ned over den østlige delen av Finskebukta. Derved har en finsk flyavdeling i alt skutt ned 592 russiske fly, derav 95 under vinterkrigen.

STEMMESEDLENE FOVSVANDT.

DR kl 1835: Ved amtsvalget i Randers forsvant det 2 pakker med stemmesedler. Valgrüdet har imidlertid godkjent valgresultatet, da valgboken var så godt ført, at man stoler på resultatet.

SMÅ NYTT FRA LAND OG STRAND I NØRGE.

I reveygårdene i Troms har man nu overstått årets hvalping. Resultatene er meget ujevne, men jevnt over regner man med 2 hvalper under hver tispe.

Sauholdet i Lomdal har tatt sit svært opp i de siste par tre årene. Men det har vært vanskelig å finne heiebeite til dyra. Ifjorblev denne saken imidlertid ordnet på en tilfredsstillende måte, og flere hundre sauer ble sendt tilheis. År vil et lignende antall komme avgårde.

Småindustrikontoret i Tønsberg opplyser at der omkring i kontorets distrikt nu laves en mengde treriver og höigafletter. Tidligere var der storimport av disse ting, men nu er vi omtrent selvhjulpne.

Fylkesgartneren i Telemark forteller at det gir meget bra ut for frugtavlen i fylket i år. Blomstringen er i full gang og værforholdene

Nyhetsoversikt fra Skandinavia. Fortsatt

Nr 743.

tegner gunstig. Det har ikke noen gang tidligere vært plantet så mange frukttrær i Telemark som i år.

Interessen for fiskerøkt er stor og stigende i Telemark, og jeg er og fiskerlagene gjør et godt arbeide i saken.

DAGENS AKTUELLE SENDING.

OR kl 1915: Innledet med et foredrag av en ikke navngitt foredragsholder som kåserte over oljesituasjonen for de to krigførende parter. Med forbausende enkle argumenter konstaterte han straks at mens det sto utmerket til med den tyske oljeforsyning så var det heller rint med den engelske. Tyskland vilde aldri få noen vanskeligheter med sitt oljespørsmål, fordi landet kunne behandle det suverent uten innblanding fra noen annen part, og uten å måtte føre krig på kniven med såkalte allierte og venner om sine eige oljekilder, slik som England måtte gjøre det i det nære Østen - mot USAs oljekapital som fullstendig erobret makten over alle engelske olje-kilder.

FRONTKJEMPEL-FESTEN I DEN MAURISKE HALL.

Tilstede var foruten frontkjemperne, kringkastingens referent Fritz Ihlen, også en rekke av "de høieste norske autoriteter", noen tyske representanter og - "føreren", som holdt en tale til sine kjemper og etter takket dem for innsatsen og uttrykte sin glede over at de nu var i sikkerhet hjemme igjen. Han sa videre at deresopgave her hjemme nu var å sikre eksistensen for den nye oroen, som var nødvendig dersom det norske folk skulle leve videre og få anledning til å delta i det stor-germanske samarbeide. Hansa han ville gi dem et råd, og la dem da sørge på hjertet, og sa de ville selv oppdage nødvendigheten av det, når de nu kom ut blandt folk på sine hjemsteder: aldri å fire i forståelsen av og opfatningen av "en nye tid". Ingen fyring, skrek han flere ganger i ekstase, hver gang herlig tiljublet av sin forsamlings. Ingen fyring. Hvis det skulle røine hårdt på en dag her hjemme, og dersom han skulle få bruk for modige menn, da ville han kalte på frontkjemperne, og da visste han at de ville høre ropet og komme.

Utsiktene til hvad som da kunne opleves, hørtes ut til å oprømme både frontkjemperne og deres fører sterkt. "Føreren" hørtes forøvrig noe beruset ut.

Videre talte chefen for Frontkjemperkontoret, representanten for Likskommisariatet, Neumann og legionskommandør Quist, som overrakte "føreren" legionens svarte banner.

Tilstede som frontkjemper var også skuespiller Karl Holter, som lot sig intervjuet av Fritz Ihlen, som en passant sa at Holter hadde vært med i jakten på barbarer. Holter selv sa at kampen på Østfronten var en kamp for mannfolk og et liv for mannfolk, var livet der, og at han visste at alle dem som nu hadde vært der øst, ønsket sig tilbake igjen. Så også med meg, sa Holter. Han håpet der var mange nok mannfolk tilbake i Norge, til at det kunne bli en avdeling til Østfronten. Hallmannen på sin side, sa at han var overbevist om det, at det at disse 400 frontkjempere virkelig var kommet tilbake (med livet i hehold) ville virke så stimulerende på de fleste mannfolk i Norge, at de ville melde seg til Østfronten. Særlig nu når disse her var kommet tilbake.

I den tyske sendingen for tyskere kl 2130 som heter Verden og vi, var der en hjertelig omtale av festen. 9de mai 1943 er, sa den tyske hallo-mannen, Norges aller viktigste og betydeligste dag, for da kom disse 400 unge menn hjem fra Østfronten og feiret begivenheten med en parade for "føreren". Dagen var et vendepunkt i landets historie.

SJØMANNSENDINGEN.

Ett foredrag som har vært holdt tidligere. Matros Bjarne Simonsen fra Bergen fortalte om hvorledes dagene var gått like etter 9de april 1940, og advarte sjømennene på det kraftigste mot å tro annet enn det som han selv og Oslo kringkaster fortalte.

Nyhetsoversikt fra Skandinavia. Fortsatt.

NR 743.

SJÖMANNSSENDINGEN ... fortsatt.

Hilsener:

Til

Nils Hilmar og Leif A. Rosvold (far og sønn) fra alle hjemme.
Maskinist Karl Paulsen, fra Anna og 3 barn.

Birger Henrik Berg: Beste hilsener til dig fra elle kjendte.Tenker
stadig på dig.Hit skal nok vå bra til-
slutt skal du se.Hilsen dine tre søstre.

Sverre J.Wilhelmsen, fra hustru og 3 barn (Olga)
Anker Ottesen hilsen fra Maggi og Eva.

Fra fru Dahlmann, Halden til Selmer og Kristian Dahlmann.Send hilsen
gjennem Røde Kors hvis det går an.Har
det bare bra.Hilsen mor.

-----v-----

GESCHÄFTIG SVENSK FURER.

SR kl 2300: En svensk furer er ved krigsretten idømt 1 åros 6 månaders fengsel for å ha stjålet og solgt til bøndene omkring forlegningen lo hester.Han stelte med foringen og med stallinzen av hestene og oppdaget at kontrollen var så slett, at han lett kunne tjene penger på å selge hestene.Salgat har pågått et par års tid.
Bøndene som har kjøpt hestene vil bli dradd til ansvar.

-----v-----

FORSVARET AV JANSK DÖD.

OR 11/5 kl 0730, tysk for tyskere: Den heltemodige forsvarer av de tyske stillinger i Jansk, General lese Infanterie, Graf Ahlefeldt, er avgått ved döden i Berlin som følge av en alvorlig sykdom.Hitler har for å ære den avdøde general anordnet statsbegravelse.

Moralsk støtte søker.

OR kl 0730: I den svenske socialdemokratiskke pressen har man i den siste tiden tatt mere og mere til orde mot Sovjetunionen og tatt avstand fra de allierte som har sluttet overenskomsten med Sovjet.Man anser at den tyske politikk har visse fordele fremfor den sovjetrusiske.

FOLTJENTE FINSKE MØDDE.

OR kl 0730: Helsinki: 53 finske mødre med mere enn lo barn hver oppholder seg i disse dager i Helsingfors som det offentliges gjester.
De er blitt mottatt av presidentens frue.

-----v-----

ENGLISK FLY PÅ LAVVEIER.

OR kl 0800: Et engelsk fly som mandag kom ut av kurs, blev beskutt av luftvernet ved Bofors.Det gikk derefter inn i rett kurs og forsvant.

ALF WHIST NÆRINGSSAMBOANDETS PRESIDENT.

OR kl 0800: Chefen for Næringsdepartementet, "minister" Blehr, har utnevnt direktør Alf Whist til president i Norges Næringsamband.

-Varaordföreren i Trondheim har bevilget 15 000 kroner til Frontkjemperekontoret,meddeler OR kl 0800.

-Pengelotteriet meddeler at at den største gevinst i maiuttrekkningen -50 000 kroner - blev vunnet på to lodder som begge er solgt i Farsund. OR kl 0800.

-----v-----

TILLEGG TIL NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA NR 743

fra Regjeringens Informasjonskontor.

11te mai 1943.

Fortrolig.

BARNELAMMELSE-MIKROBEN FUNNET.

R.Paris (fransk for Fr.): Fra Stockholm meldes at man på bakteriologisk institut ved Upsala Universitet har oppdaget og klart å isolere den mikrobe som fremkaller barnelammelse.

SVENSK-RUMENSK HANDELSAVTALE.

NTB, 6/5 kl 1900: Stockholm: En ny svensk -rumensk handelsavtale for 1943 er underteget idag. Forhandlingene har fundet sted i en atmosfære av vennlighet og samarbeide.

ORKLA GRUBER LTD.

NTB kl 1900: Årsberetning. Orkla gruber Ltd. har oppgjort regnskapet for 1942, utvisende en nettoinntekt av noe over 2 mill. kroner. Det foreslås å betale 6% i utbytte, med et beløp av 1.2 mill. kroner. De resterende 800 000 kroner føreslås tilført et pensjonsfond.

DEN NORSKE PRESSE OM NÆRINGSSAMMENDET.

Jeløy kl 800: Oslo: Avisene gir sin fulle tilslutning til opprettelsen av Nærings sambandet. Aftenposten beskriver det som en åpen tilkjennelse av statens tillid til dem som leder landets næringsliv og forsyninger. "Fritt Folk" sier at gjenopbygningen av samfunnet vilde ha overskredet de fleste menneskers evne og muligheter. Men den nuværende nasjonale norske regjering satte sig det mål å legge grunnlaget for et større, rikere og en lykkeligere fremtid for landet og dets folk. "Morgen østen" sier at nu er alle våre industri og forsyningsforetagender sluttgyldig konsolidert. Det er dobbelt gledelig at den nye organisasjonen er basert på gamle og prøvede næringsorganisasjoner.

NYE FISKELEDSKAPET UTPLØVET.

NTB 7/5 kl 1030: På et møte i Bergen i styret for Hordaland Fiskerlag, ble det sitt meddelelse fra fiskeridirektoratet angående prøver med fiskemøter lavet av en blanding av bomuld og cell-ull.

OLGA BJONEI HILSER NSK.

NTB kl 1330: Gjøvik: I forbindelse med tillidsmannsmøtet i NSK for Hedmark og Oppland, ble det arrangert et friluftsmøte torsdag kveld hvor fru Olga Bjoner talte. Hun kom også inn på det norske folks "forknaklede" syn på Nasjonal Samling. Det var fordi så mange hjemme nektet å forstå den nye tid eller manglet den tilstrekkelige historiske kundskap. Landsleder Bjoner oppfordret tilslutt alle norske kvinner til å gjøre sin plikt under den nuværende kamp, idet hun sa at "Vi NS-kvinner føler de mål som er satt for oss, fordi vi godtar livet".

ANNONSEN I AVISENE OM APPELSIN OG CITRONS DELEINGEN: (Kortlig omtalt i en notis i en tidligere nyhetsoversikt)

NTB kl 1335: Sturlasson (betyr at etterfølgende tekst i telegrammet er en betalt statsannonse jennem NTB) Forsyningss- og rasjoneringsdepartementet har bestemt at, i kommuner hvor der er lavre av appelsiner og citroner, kan detaljister selge 0.4 kg. appelsiner eller citroner i månedene mai og juni til kunler i grupper 3, omfattende barn op til 12 år.

SVENSK ADVISEL MOT KOMMUNISMEN.

ELEMEN R. 6/5 kl 2015 på dansk for Danmark: Den svenske avisen Norrbottenskuriren gir en skarp advarsel mot kommunismen til et svensk folk. Stockholm sies å være den mest amerikanske by utenfor USA, en ikke alt for flaterende sannhet for den stockholmske befolkningen, sier avisen. Hovedstadens kinematografer og teatre konkurrerer med hverandre i å skaffe amerikanske filmer og skuespill, som appelerer til delavreste innstinkter hos folk. Dette USA-åndens angrep på en svenske

-2-

Tillegg til Nyhetsoversikt nr 743.

kultur er et angrep på det svenske folks sundhet og må bli bekjempet. Den kommunistiske aktivitet -inden ytrer sig på en mere hemmelighetsfull og farlig måte, vokser daglig. Det store antall av arresterte svenske og russiske kommunist-agerter, viser hvilke sterke krefter det svenske politi må kjempe imot. Det synes som om det vesentlig er norske flyktninger i Sverige som har solgt sig til kommunismen. Avisen omtaler i denne forbindelse arrestasjonen av en nordmann i Nørpbotten som aktet i begå attentat på svenske kommunikasjonslinjer, og sier at i all enkelthet dette var en meget hyggelig måte av nor mennene å takke for svensk gjestfrihet på.

FOND I SVERIGE FØR EFTERLATTE EFTER ULVENS MANNSKAP.

Bremen r. kl 2015: I Sverige er det opprettet et fond til støtte for etterlatte etter mannskapet ombord i u-båten Ulven. Kong Gustaf har skjenket 5000 kroner til fondet.

SKOLER FØR FINSKE SANATORIEPATIENTER.

Br.R. Ved finske tuberkulosesanatorier vil det bli opprettet skoler for å oprettholde patientenes åndelige virksomhet og øke deres materielle muligheter. Der vil bli undervis i forskjellige fag, bl.a. i finsk litteratur.

DANSK OG JUGOSLAVISK FLIEFLÅTER.

Danau R. kl 2230: Fra London meldes at admiral King har gitt underretning om opprettelsen av en dansk flyktning-krigsflåte, hvis grunnstamme blir et fiskefartøy på 450 tonns. Den jugoslaviske flåte, består av en gammel torpedoførende båt på 15 tonns. Begge disse flåter vil bli optatt i de 7 allierte krigsflåter som tjener under det britiske admiraliitet.

STØTTE TIL FINSK AUTOMOBILINDUSTRI.

Lahti kl 2200: Riksdagens finnanskomite som for tiden behandler regjeringens budgettforslag for 1943, er enig i en støtte til den finske bilindustri på 15 mill. f. mark.

DE FINSKE MONOPOLFENGER.

Lahti 7/5 kl 0840: Oy. Alkoholiliike Ab (Vinmonopolet) hadde i året 1942 en nettofortjeneste på 1.363 mill. finske mark. Det ble vedtatt å overføre 6 mill f. mark til reservefondet, 16 mill. f. mark til pensjonsfondet og dessuten betale et dksjeutbytte på 6%, ialt 4.2 mill. f. mark. De resterende 1.346 mil. f. mark vil bli anvendt etter nærmere beslutninger.

INNSAMLING AV SKRAP I HELSINGFORS.

Lehti kl 1515: Den nye innsamlingen av skrap av forskjellig slags er nu avsluttet. I Helsingfors innbrakte den 16200 kg papir, 265 000 tomflasker og ca 3 000 kg gummisrap.

FINNLANDS ENESTE FIENDE.

Lahti kl 1600: Onsdag fanns det sted en tilstelning i Stockholm, arrangert av den svenske Hjälp barna-komiteen til fordel for finske barn. Den finske socialminister Tagerholm uttalte en finske takknemlighet overfor Sverige, for hvad der var gjort for sines barn og sa videre: Vi serklart alvoret i stillingen for Finnland. Dersom vår krig ikke var en forsvarskrig, ville det vært umulig å opprettholde enigheten. Men nu er vi enige. Jeg tror jeg tør si, at den brede masse av det finske folk ser på vår store østlige nabo som vår eneste fiende. Vi kan ikke undgå den hårde virkelighet, men vi er de samme som vi altid har vært.

UHELDIG SERBISK LEGJERING.

Tromsö 7/5 kl 2145 på tysk for tyskere: Et M.P. bemerket i Underhuset: Hvor rolig og behagelig ville ikke vårt liv ha vært, dersom det ikke var for disse forfølgte uthendingene. Naturligvis blir de oprørte atmosfære som utlendingene har skapt i London bittert belagt av de konsernative britter. Noen ganger kommer det et anstrøk av malisiøst humor inn i bildet, såsom det eventyr som Simovitchs regjering hadde. De serbiske emigrantministre var på besøk i en sjø-

Tillegg til Nyhetsoversikt fra Skandinavia nr 743.

mannskneipe et sted nede i dokkområdet, da de ved en feiltagelse blev tatt for sjømenn og satt ombord i et skip. De protesterte imidlertid så høylæst neste dag, at kapteinen kastet dem iland efter å ha kassert dem og overgav dem til politiet. Efter å ha kommet i forbindelse med sin ambassade i London blev de løsladt. Men London er ikke sluttet med å le av historien.

DEN NYE "FYLKESFØRER" I OSLO FORTELLER OM SINE MÅL.

Jeløy kl 2000 7/5: I forbindelse med "høitideligheten" da den nye "fylkesfører i Oslo" Iolf Holm blev innsatt i sitt embede på Klingenberg Kino, holdt også Holm en tale, hvori han uttrykte sin takknemlighet overfor "føreren" som hadde innsatt ham i stillingen. Det var meget viktig at partiet kjempet sitt frem til høredømmet i Oslo og omliggende distrikter, sa han, og ansvaret for at dette skjedde kom nu til å ligge på ham. Men han bygget sitt håp om seier på folkets sunde fornuft. Han ønsket å gjøre hovedstaden politisk bevisst, å vekke dens politiske vilje og politiske håp. Oslo og omliggende distrikter hadde vært Norges centrum for århundrer, reisningscentrum, økonomisk, kulturelt, centrum for det norske folks videnskapelige og politiske liv. Denne koncentrasjonen var uheldig og nu skulle den fordeler til andre deler av landet. Folk hadde forlatt landsbygdene for å samle seg i Oslo og idag var forholdet der, at 500 000 mennesker var stuet sammen i disse distrikter, inklusive blomsten av Norges plutokrati, snobbene og arbeiderne. Godt og dårlig arbeidet side om side, og det var i slike omvelter han var blitt bedt om å ta arbeidet som den politiske leder. Grunnlaget på hvilket han og hans landsmenn måtte bygge, var det de kunne bli enige om. De måtte ikke kaste bort hele sin tid på kjevl og strid. Partiet måtte ikke bli isolert eller komme på avstand fra nordmenn som ikke var Nasjonal Samlings tilhengere idag. Det var uriktig å anta at alle nordmenn var fiender dersom de ikke var medlemmer. De egentlige fiender var de bolsjevikiske agenter og London-plutokratiet sine agenter. Flertallet av nordmenn ønsker å redde landet og sikre dets fremtid. Det var mulig å samarbeide med disse mennesker, selv om de i en rekke spørsmål var feilaktig underrettet. Vårt mål, sa Holm, era bringe alle inn i Nasjonal Samling. Tilhørerne skulde være forsiktige med å karakterisere folk som ikke delte deres syn som forredere og jossinger. En politisk fører skulle vere sine tilhengeres kote eksempel, men dersom han oppdater at han ikke kan nå sine mål ved gode midler, må han ikke avstå fra å bruke vold. Denne uttalelse ble hilst med applaus. Han sa han ønsket å gjøre partiet til det mektige og sterke instrument som "Føreren" hadde bruk for sørlig i disse vanskelige tider. Partimedlemmene må aldri tape sin fanatisme, men disiplin var også nødvendig. Blant de mål han har sett si er å skaffe de fattige i Oslos østkant en høiere levestandard og de første skritt skulle tas henimot opprymmingen av den norske arbeiderstat.

DNE SVENSKE ALME UTSKJIVEI HUNDEI.

DR kl 1835: Mere enn 100 000 hunder er utskrevet til den svenske hær. De er tatt i trenings for serlige oppgaver.

ULOVLIG FORTJENESTE I LBOIG.

DR 8/5 kl 1835: Lbrog byrett har avgjort dom i en sak reist mot det store tekstilfirmaet Kers Müller Ltd for ulovlig fortjeneste. Dommen ikke ut på en bot på 50 000 kroner og inndragnings av den ulovlige fortjeneste med et beløp av 190 000 kroner. Anklageren hadde nedlagt påstand om en inndragning av 320 000 kroner og en bot på minst 115 000 kroner.

LANGVARIG REPARASJON FOR FEJLEN MALMO.

DK kl 2200: Reparasjonsarbeidet på den svenske ferjen Malmö vilte, minst 5 uker, da skaden er større enn fra først av antatt. Undersøkelsene av skroget er ikke avsluttet ennå, så den endelige rapport kan først foreligge om noen dager.

GJENREISNINGEN AV FINNLANDS SKOGER.

Lahti 8/5 kl 0830: Presidenten har besluttet å foreløpe for Riksdagen en lov om gjenreisningen av Finlands skoger. Det heter i for-

Tillegg til nyhetsoversikt for Skandinavia. Nr 743.

slagets motivering av mindst 1.985 000 mål skog i privateie vil komme inn under loven om gjenreisning. Av dette areal er 325 000 mål totalt renhugget mens 485 000 mål er ødelagt ved uvettig hugst. Resten 1 175 000 mål har liten avvirkning da tilveksten er minimal. Det overlates til de lokale skogmyndigheter å avgjøre hvilke skoger som er lite vekst rlike. Det beregnes at gjenreisningsarbeidet i skogen vil koste regjeringen 30 mill. finske mark.

DEN FINSCHE STATSGJELD.

DNB 8/5 1820: Den finske statsgjeld har nådd en ny topp. Den totale gjeld er steget til F.m. 1.645 000 000. Av dette beløp er 155 mill. f.m. net statslån på 4% o; 756 mill. f.mark statslån til 5%

ØKET SVINEHOLD I SVERIGE.

Transocean 8/5 kl 1716: Svinholdet i Sverige har øket sterkt i det siste slik at man nu venter en rummeligere forsyning med flesk. Antallet av svin øket med 35% i mars i år i forhold til samme måned ifjor. Dersom avlingene til høsten vil bli like gode, så vil fleske forsyningen bli ennu bedre.

REISEVANSKELIGHETENE I NORGE VILKEL PÅ SVARTEHANDELEN.

Transoc. kl 1650: Drastiske innskrenkninger i reisetrafikken i Norge i begynnelsen av april måned i år har hatt en meget gunstig innvirkning på svartehandelen med matvarer. Svartebørs handlere kan ikke lenger reise så lett omkring i landet og gjøre sine mørke forretninger.

OGSÅ HESTEKJØTT KASJONERES I DANMARK?

DR kl 2200 9/5: De danske slaktere har anmodet regjeringen om også å ta hestekjøtt og produkter av hestekjøtt inn under kjøttrasjonerings bestemmelser. Prisene på hesteslakt har steget sterkt i det siste og nu er maksimalprisene nådd og overskredet. Slakterforbundet krever statsforholdsregler til å motvirke dette.

TILLEGG TIL NYHETSOVERSIKTEN FOR SKANDINAVIA NR 743.

fra
Regjeringens Informasjonskontor.

10 mai, 1943.

MELDING OM "NORGES NÆRINGSÅSAMMUND" - CENTRALINSTITUT FOR PLANERING, RA-
SJONALISERING OG FORSKNING.

"NTB"-telegram for pressen.

I forbindelse med meddelelsen om at det var opprettet et "Norges Næringsssamband" blev det også meddelet at det under "Sambandet" vilde bli opprettet et Centralinstitutt for planering, rasjonalisering og forskning, som skal arbeide direkte under Næringsssambandet og bli finansiert av dette.

På det møte som ble holdt for Oslo-pressen da det ble gitt meddelelse om Næringsssambandet, gav også o.r.sakfører Hasvold en redogjørelse for det nye Centralinstitutt for rasjonalisering og forskning.

Instituttet, sa Hasvold, er en ny organisasjon som ikke har noe siste-stykke i noe annet land. Det vil ta seg av handels og industriorganisasjonenes felles interesser og vil forhandle med "regjeringsmyndighetene" på vegne av Næringsssambandet. Som ledelse vil fungere en president med et styre bestående av presidentene i de underlagte handels og industri-organisasjoner. Ved opprettelsen av dette instituttet for rasjonalisering og forskning, vil den norske produksjonsevnen bli stimulert og utvidet i en utstrekning som ikke har vært mulig hittil. Han meddelte tilslutt at Industrisambandet vil anse det som en av sine aller viktigste oppgaver å hjelpe til med å få i stand samarbeide mellom de forskjellige næringsorganisasjoner og å etablere de nødvendige felles organer.

"NTB" har sendt ut et kommentar til opprettelsen av Norges Næringsssamband, hvorifor det bl.a. heter: I de demokratiske dager opplevet vi hvordan de forskjellige næringsgrupper mere og mer kom i motsetningsforhold til hverandre, noe som fanget sitt mest talende uttrykk i de tallrike streikene, lockouter og den stadig stigende arbeidsløsheten. De store nasjonale oppgaver måtte vente på sin løsning, mens hverken Stortingset eller de tallrike komiteer som ble nedsatt, kunne bli enige om å samarbeide for å utvikle landets økonomiske liv. Første paragraf i Nasjonal Samlings program sier at landet skal ha en handlekraftig nasjonal regjering uavhengig av partipolitikk. Og i paragraf 9 står det at en rådledende økonomisk organisasjon for produksjon og arbeide må utbygges, for å skaffe den fulle nytte av landets muligheter. Opprettelsen av Norges Næringsssamband må sees på bakgrunn av disse to programpostene. Norges Næringsssamband er helt gjennom en arbeidets og næringslivets organisasjon og organisasjonens oppave er å redde samfunnsinteressene bort fra de vildløtte arbeider og industriorganisasjoner og å forelegge dem for regjerings'autoritetene. Nu har vi fått den organisasjon som representerer det norske næringsliv. Eller som minister Blehr uttrykte sig: Norges Næringsssamband vil koordinere og reorganisere næringslivet i gode ensartede former så der kan bli samspill. I samfunnsinteressens og viljen til samarbeides ånd, er vårt næringsliv nu samarbeidet for å nå et mål - den mest effektive utnyttelse av våre veldige ressurser til det felles beste.

I en radiotale senere sa o.r.sakfører Hasvold at opprettelsen av Norges Næringsssamband og registreringen av alle eksisterende foretakender er en nødvendighet som følge av den nuverende situasjon. Staten krever at fremstående personligheter innen det økonomiske liv først lederne til direkte å samarbeide i de tiltak som er nødvendig for de nasjonale anstrengelser. Vi står nu overfor betydningsfulle innskrenkninger og oprydninger innen de industrier og de håndverk som er av vital betydning for krigsanstrengelsene og for samfundets velferd.

-----v-----

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.P.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

12. mai 1943.

Nr. 744.

Fortrolig.

Meldinger tirsdag 11. mai.

Den midlertidige kirkeledelse protesterer mot at nordmenn tvinges til tjenestegjøring ved tyske befestningsanlegg.

S.R. 20.00 Den midlertidige kirkeledelse v/professor Hallesby og pastor Lote har protestert mot at nordmenn tvinges til tjenestegjøring ved tyske befestningsanlegg. Kirkeledelsen hevder at dette strider mot Haagkonvensjonen og folkeretten, all den stund det for tiden hersker krigstilstand mellom Norge og Tyskland. Skrivelsen er rettet til Quisling og den påpeker at det synes klart at nordmenn idag tvinges til å gjøre tjeneste ved tyske militæranlegg, at de må finne seg i militær eksersis, bære tyske uniformer og stå under tysk militærkommando. Dette satte mange nordmenn i en alvorlig samvittighetsnød og kirkeledelsen finner det som sin samvittighetsplikt å si fra, og derved være trofast mot det folk Gud har satt dem til å veilede.

Søren Sørensen fra Nordre Land udmerker seg på Østfronten.

O.R.19.00 Søren Sørensen fra Nordre Land er tildelt Krigsfortjenestekorset av II. klasse for sin innsats under kampene på Østfronten.

Landbruksmeldinger. - Stagnasjon i tilförselen av grönnsaker.

O.R.13.50 Det har hittil i mai måned vært stagnasjon i tilförselen av grönnsaker. Forventningene var kanskje for store etter den usedvanlig store tilförsel i april måned. Mens det i april kunne hende at tilförselen av salat var så stor at den i butikken lå over fra den ene dagen til neste dag, har behovet i mai måned av salat ikke kunne dekkes. Det samme er tilfelle med reddiker. Men nå må vel snart rabarbraen og tomatene komme for alvor. For tomatesenes vedkommende var fyringsforholdene dessverre ikke de beste.

De tidligere godkjente lønnstariffer for skogbruket skal fortsatt stå ved makt, men Socialdepartementet har sitt bestemmelser om fraværsvederlag. Den som fører egen husholdning har krav på fraværstillegg, som for gifte, enkemann eller fraskilte med familieforsorg utgjør 25% av opptjent lønn, dog ikke ut over kr. 21.- pr. uke, og for andre 10% av opptjent lønn, dog ikke ut over kr. 7.- pr. uke. Nordenfor Polarcirkelen skal fraværstillegget utgjøre henholdsvis 30% og 15%, dog ikke ut over henholdsvis kr. 24.50 og kr. 10.50 pr. uke.

Aktuell sending.

O.R.19.15 Först fikk vi höre om et besök på Norsk Landtjänesteskole på Hovelsåsen. Unga ledare är skolens ledare. Kurset varer för tiden bara 3 månader, men kommer från hösten bli förlängt till 9 månaders kurs och senare till 1-årig kurs. Rustad hoppet att skolan skulle bli en medvirkande faktor i arbetet för att vända folkeströmmen mot landet istället för somnå från landet. I det nya Norge må N.S. klara denne oppgaven og åpne ungdommens öyner for de verdier Norges jord har. Det viser seg da også at 80% av dem som har vært ved skolen etter 1 års arbeide på gårdsbruk, har ytret ønske om å fortsette som bönder. - Rustad kom också inn på Germansk Landtjäneste, hvis oppgave det er å dyrke jorden i de besatte områder. Norske gutter og jenter har her gjort en ekstremt innsats. De arbeider for tyske bönder og kosten er den beste. En av dem hadde lagt på seg 15 kg. mens han var der.

(fortsatt)

Aktuell sending.

(fortsatt)

Oberscharführer Lundbye fortalte deretter om Den norske Legions innsats på Leningradfronten i vinter.

Tilslutt ble ingeniør Peder Lobben, som idag fyller 85 år, intervjuet. Intervjuet var helt nøytralt.

Enarsveiten er gjenstand for stor hyldest.

O.R.8.00 (12.5.1943) Enarsveiten har i disse dager vært gjenstand for stor hyldest. Guttene har fått anledning til å se seg om i hovedstaden og igår middag ble det holdt middag for dem på Frogner-seteren, hvor "minister" Stang og "general" Frølich Hanssen takket dem for deres innsats.

Nytt fra Danmark.

D.R.12.30 På et dansk-finsk møte i Helsinki, ble gjestene takket for den store gjestfrihet som danskene hadde vist de finske barn.

D.R.12.30 I Middelfart er det opprettet en egen avdeling av foreningen "Norden". Foreningen teller 300 medlemmer.

Nytt fra Sverige.

O.R.8.00 (12.5.1943) Kaptein Nils Mortmann er omkommet ved en flyveulykke.

O.R.8.00 (12.5.1943) Skoleflyet som har vært savnet noen dager, er nå funnet. De 2 ombordværende var omkommet.

D.R.12.30 Det er ikke vanlig tidlig vår i Sverige.

S.R.20.00 Torsdag vil statsministeren gi 1. kammer den tidligere omtalte utenrikspolitiske redegjørelse, men utenriksministeren vil gi meddelelsen i 2. kammer.

S.R.20.00 3 besetningene i Skåne er angrepet av svinepest. Hele besetningene ble straks slaktet og det er tatt en rekke andre forholdsregler for å hindre smitten fra å spre seg.

D.R.18.35 Den kjente svenske idrettsmann Gunnar Hägg reiste igår til Amerika.

VVVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

A.W.

13. mai 1943.

Nr. 745.

Fortrolig.

Meldinger onsdag 12 mai.

NORDMANN DÖMT TIL DÖDEN.?

S.R. 20.00. En norsk statsborger av jödisk opp -
rinnelse (navn?) er av en tysk politidomstol dömt til döden for å ha
forsøkt å komme over grensen til Sverige. Dette er förste gang at
noen er blitt dömt til döden av tyskerne for forsök på flukt.

KRISTEN SAMLING HOLDER ÅRSMÖTE.

O.R. 19.00. "Kristen Samling" skal holde sitt tredje
årsmöte 2. og 3. juni. Blandt talerne nevnes "biskoppene" Fröyland
og Zwilgmeyer.

MAIBLOMSTSALGET I R.

O.R. 19.00. Salget av maiblomster i år har vært meget
stort. Ialt er det i år solgt over $3\frac{1}{2}$ millioner maiblomster.

BLANN VED HAUGESUND.

O.R. 19.00. Igår brendte en låve på en gård utenfor
Haugesund. En hest og to kviger samt all avlingen og redskapen strök
med. Ilden er oppstått ved at en liten gutt har lekt med fyrstikker.

KVINNELIG A.T. LEIR I TYNSET

O.R. 12.00. Tynset er den eneste bygd i Nord - Öster-
dal som vil få en kvinnelig A.T. leir i sommer. Jentene skal være
böndene behjelpelig på forskjellige måter og dessuten skal de ta del
i husmoryrket.

BRITISKE FLY SKUTT NED OVER NØRDNRG.

O.R. 18.00. På tysk. I Nordnorge (im Hohen Norden) ble idag
tre fiendtlige fly skutt ned av tyske jagerflygere. Tre av de tyske
maskiner savnes.

FISKERIMELDINGER.

O.R. 13.15. Torskefisket i Finnmark er fortsatt godt.
I Østfinnmark i sørdeleshed er det meget bra med store fangster av
torsk både på line og jukse. Der fiskes også meget hyse og på enkelte
steder har hysefangstene vært større enn torskefangstene.

I Vestfinnmark er det like stor deltagelse
som i Østfinnmark men både fisketyngden og fangstene er meget mindre
her.

Ellers fanger man over hele fylket gode
fangster av steinbitt, brosme, kveite, flyndre, sei og uer. I Øst -
Finnmark er det gode utsikter for et fortsatt godt fiske.

Det foreligger bare få rapporter om silde
fisket da forholdene på alle felter har vært meget ugunstige i de siste
par dager. I Hordaland har det vært meldt om et eneste steng og fra
Sogn & Fjordane meldes om noen få mindre stenger.

SJØMANNSSENDINGEN.

O.R. 23.30. Sendingen åpnet med at Håkon Berge ga en utenrikspolitisk overskrift. Han boveget seg hovedsakelig omkring temaet Churchill og Roosevelt og deres nåverende møte i Washington. Han mente at nu holder de to "bandittene" sikkert på å utpønske nye "grusomheter" som de akter å slippe løs over det nye Europa.

Deretter fulgte følgende hilsinger:

Magnar Stiansen, Tvedstrand fra Ise. Skriv hjem.
Karl Binar Ottarsen fra Dagrunn. Alle har det bra. Nok av arbeide og mat. Forsök å komme hjem.

Hjalmar Ludvigsen Vangstad fra Agnes og Einar.

Petter A. Kristiansen. Kom hjem hvis du kan, hilsen Frida.

Emgen Johansen. Vi har det bra, men mor er meget engstelig for deg. Hilsen Georg.

Jacob Diedriksen. Vi sender deg ennu en hilsen og håper at den når fram til deg. Vi er alle friske og har det bra. På gjensyn, Alma, Else og Arne.

Alf Abrahamsen, Tønsberg, Håper du lever ennu. Vi lengter svært etter deg så hvis du kan så forsök å komme deg hjem eller i allfall til land.

Hilsen fra din hustru.

Hjalmar Hjarne fra Jenny og barna.

Arthur Rostad. Kom hjem hvis du kan. Hilsen fra Lilly.

Så fikk vi et kåseri av en kokk Ove Heddum?. Han fortalte om hvor skrekkelige forholdene er i Russland og mente at det sikkert ikke eksisterer noen nordmann som vil ha slike tilstander hjemme i Norge. Så gikk han videre og fortalte at det i grunnen ikke er det spor bedre i slumkvarterene i London og vil aldri bli bedre heller. Videre fortalte han om den polske + russiske konflikten og framhevet den som et bevis på at hverken Russland, England eller Amerika har noen interesse av hvordan det går med de okkuperte land.

Tilslutt fortalte han om hvor strålende alt er hjemme og rettet en appell til sjøfolkene om å gå til land eller å gå i konsentrasjonsleir.

NYTT FRÅ SVERIGE.

D.R. 12.30. I Sverige har man kunnet innføre en rekke lettelsjer i rasjoneringsbestemmelsene. Således er den lokale fiske-rasjonering i Stockholm opphevet. Likeså er bestemmelsene om salg og sortering av poteter opphevet, liksom man i en rekke kommuner har fått større fiskekvoter.

700 mann ved en rekke svenske jernbane-linjer har meddelt at de akter å nedlegge arbeidet fra og med 12 juni da det ikke er oppnådd enighet ved de pågående tarriffforhandlinger. Det svenske jernbancarbeiderforbund har godkjent streiken.

Ved siste svinepestanfall i Malmödistriktet ble omkring 100 dyr angrepet. Alle dyrene er blitt slaktet. Det er dessuten innført en rekke restriksjoner for å söke å stoppe sykdommen. Således er det forbudt å kjøpe eller selge levende svin i Malmö län.

O.R. 12.00. Det kommunistiske urgravinsarbeidet som pågår i Sverige er et faktum som man ikke kommer forbi og "Aftonbladet" skriver i den forbinnelse at hele Sveriges rustningsindustri blir nøyde voktet av kommunistene. Avisen peker videre på all den kommunistagitasjon som i den senere tid er spredt rundt i de svenska våpenfabrikkene.

Side 3.

Meldinger onsdag 12 mai 1943,

Nr. 745.

NYTT FRA SVERIGE, Portsatt.

D.K. 18.35, Den finske landbruksminister er kommet til Sverige opp i studieregjennomgang landbruk under krigen.

Ett antall svenske akademikere er reist til Finland også å sette seg inn i hvordan det finske landbruket arbeider.

Oppsummering

NYTT FRA DANMARK,

D.K. 18.35, Heng Majoren Koenraad medtak 148; Det tyske rikes befalhuskrigsbedre Dr. Werner Deck på Agri-Skolen.

D.K. 18.30, Det er klaget inn klage fra Vejleby - Risager over været. De to pakker med stempesatler som føresvandt er nu funnet i spon, De hælle varer på ruindyr ned østtabenene.

I forbindelse med kjøttutstrøjeringen i Danmark er det oppstått en rekke problemer; bl.a. om man fortsett kan sende kjøttvarer fra Norgepakker til Norden. Det er nu bestemt at så kan skje, men mengden av kjøtt og drikkevarer eller pålegg må stemples inn i Norges kjøttbok m.m.s av hens øgen kjøtttrafjon. Man kan også sende kjøtt og fleskevarer fra en by innen landet til en annen, noe også i dette tilfellet må man ta det av sin øgen rasjon.

Det er liten tilførelse av alle fiskesorter til torvet i København dag.

VVVVV VVVVV VVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA

K.Sl.

fra

Regjeringens Informasjonskontor.

14de mai 1943.

NR. 746

Fortrolig.

Meldinger 13de mai, 1943.

LOV OM 17DE MAI 1943.

OR kl 2200: Ny lov om 17de mai, undertegnet 13de mai d.å. bestemmer at 17de mai skal være almindelig virkedag. Også alle de offentlige kontorer skal holde åpen, bl.a. vil Vinmonopolets utsalg holdes åpne som på almindelige mandager.

Loven bestemmer at lønningene på 17de mai blir som på vanlige arbeidsdager; arbeidere eller funksjonærer som i henhold til arbeidsavtalene, har rett til å være fri fra arbeide 17de mai, vil ikke ha rett til noen ekstra fridagsenere.

Loven av 13de mai d.å. gjelder bare 17de mai 1943.

-----v-----

BEGYNNENDE INDRE UENIGHET I FINNLAND.

DR kl 1230: Den finske statsminister erklærte igår, at avgjørelsens time ikke erinne ennu, og at Finlands folk ertvunget til å kjempe videre inntil landets selvstendighet og sikkerhet er sikret.

Vår enighet har vært urokkelig inntil år, erklærte statsministeren; først nu er der tegn til at ikke alle er enige, og ikke helt klar over at vi er alle sammen i samme båt. Men nu er det ikke tid å strides om småting. Av hensyn til vår forsvarskamp må enheten fortsatt bestå.

DEN SVENSKA RIKSDAG INFORMERES OM DEN UTENRIKSPOLITISKE SITUASJON.

DR kl 1825: Det blev idag holdt et hemmelig møte i den svenske riksdags to kamre. Statsminister Per Albin Hansson leste opp et budskap i 1ste kammer om den utenrikspolitiske situasjon, mens utenriksminister Günther gav den samme meddelelse i 2nnet kammer.

SVENSK 9000-TONNER KRIGSFOLLIST.

DR kl 1835: Svenska Östasiatiska Companiets motorskip "Nanking" på 8900 tonn d.w. er krigsførlist i Atlanterhavet. Mannskapet besto av 31 mann. Endel er kommet inn til Liberia mens andre er bragt inn til De kanariske Øyer. Det ser ut til at hele mannskapet er reddet.

NS' 10 ÅRS JUBILEUM.

OR kl 1900: I anledning av NS' 10 års jubileum den 17de mai, er landslederne og fylkeslederne i NS-Hjelpeorganisasjon innkalt til et møte i Oslo lørdag og søndag. Så å si samtlige ledere vil være tilstede ved møtet. Det er først og fremst indre anliggender som skal behandles.

FREM GANG FORJORDBRUKSKLUBBENE.

OR kl 1900: Landslaget for jordbruksklubber i Norge har hatt en stor fremgang i løpet av det siste år, idet antallet av tilsluttede jordbruksklubber er gått op fra mellom 10 og 11 tusen til 15 tusen klubber.

EIENDOMMELIG OPROP TIL HIRDFOULK.

OR kl 1945: Under en sending kalt "Hirdsending" ble det lest opp et oprop til Hirdfolk og partimedlemmer om ikke å se surt på alle nye bestemmelser og forordninger som innskrenket den personlige frihet. I den totale krigs tid er det nødvendig med mange innskrenk-

ninger, som ikke var så nødvendige under fredsforhold. Der var mange som ikke skjønte hva der lå i begrepet "total krig" og som brukte sin egen målestokk på hva der var nødvendig og ikke. Således f.eks. med innskrenkningene i reisetrafikken i påsken. Hallomannen spurte de misfornöide hva de trodde var nødvendigst i "forsvarskampen": enten å fragte krigsmateriell og soldater på jernbanene, eller å fragte byfolk til en i og for sig god og brukbar fjellreise? Lover og forordninger SKAL gjennemføres, sa han. Og det vilde være bedre for lytterne om de kom til sine plikter med forståelse og velvilje og førstrolighet, enn at de blev trukket dit motstridende og uvillige. Skal forsvarskampen kunne vinnes, må alle legge ryggen til, og også forstå hvorfør alle forordningene var der.

-----v-----

SVENSK KRINGKASTING UTBYGGES.

DR kl 1230: Den svenske riksdag har etter en lengere debatt vedtatt å gå til utbygning og uthedring av den svenske kringkasting. Det er særlig kortbølgesenderne som er for svake. Det er meningen å gjennomføre utbygningsarbeidet snarest mulig.

MOTSTRIDENDE KRIKGOMMUNIKEER.

DR kl 1835, OR kl 1900 og OR kl 1800 tysk for tyskere: Det tyske krigskommunike fra hovedkvarteret hevder at det fremdeles pågår hårde forsvarskamper i Tunisia, men at en større troppestyrke i det sydlige frontavsnitt har måttet legge ned våbenene, av mangel på ammunisjon. Det italienske krigskommunike som blev lest opp umiddelbart etterpå forteller at italiemerne var de siste som gjorde motstand i Tunisia, og at den lste italienske arme igår etter ordre fra Mussolini nedla våbenene. Kommunikeet sier at de italienske soldaters store tapperhet og deres blodofre er det beste bevis på at Italia nok kommer tilbake til Afrika igjen.

SVENSK VURDERING AV MÖTET MELLEM CHURCHILL OG FDR.

DR kl 1230: De svenske avisene formoder, i forbindelse med konferansen i Washington mellom Churchill og FDR, at det dreier seg om den østasiatiske krigsskueplass. Den økede japanske aktivitet, britenes manglende hell i å stoppe japanerne i Burma og invasionsfarene i Australia, har skapt en viss uro i USA. Begrunnelsen for at forhandlingene gjelder Øst Asia, er forøvrig at de fleste av de militære chefer fra denne krigsskueplassen deltar i forhandlingene.

SVINEPESTEN I SVERIGE DRER SIG.

DR kl 1835: Der er nu ialt konstatert 9 tilfelder av svinepest i Sverige, derav 8 tilfelder i Malmö län.

-Det svenske telefonselskap L M Ericksson deler i år, som ifjor, ut 4.3% øtbytte. DR kl 1835.

-Der er innlevert en rekke klager omkring i Danmark på amtsrådvalget. De begrunnes for det meste i feil ved stemmelistene. DR kl 1835.

SUKKERMANGEL I FINNLAND.

DR kl 1835: Den finske folkeforsørningsminister har utstedt forbud mot å fremstille sukkervarer i Finnland. Det eneste som ennu er tilladt er å lave lakris. Forbudet begrunnes med den vanskelige sukker-situasjon i landet.

-Den svenske riksdag har vedtatt å oprette en særlig meteorologisk tjeneste for det svenske luftvåben og for flåten. DR kl 1835.

-Loven om øtbyttebegrensning er forlenget uten debatt av den danske riksdag. DR kl 1835.

-Fra og med søndag er det nye blendinstider i Danmark. Der skal da blenes fra kl 22.15 til 0400.

-Også innbo vil i Danmark komme inn under krigsforsikringen. Saken behandles for tiden i riksдagen. Det er forutsetningen at det for innbo i privat eie skal være en selvforsikring på 5% av verdien.

-----v-----

OGSÅ EN KONKURANSE.

OR kl 1915. Aktuelsenling: Den konkurranse som Norsk rikskringkastning innbød til den 16de april om det beste forslag til en ny programpost, blev omtalt i år. Fristen for innlevering av forslag er utløpet og der er kommet inn i alt 87 forslag. Premiene er 150 kroner for det beste og 50 kroner for det nest beste forslag. Jury er Rikskringkastingens musikk-chef, operachef, teaterchef og programchef med den siste som formann.

Alle forslagene som var kommet inn ble referert. Der kan imidlertid ikke ha vært noen av forstillerne som lytter på Oslo-programmene i det hele tatt, for der var ikke et eneste forslag som ikke allerede er møtekommet av kringkastingen med dens nuverende sending, noe som også hallo-mannen antydet i vake ordelag. Kringkastingen uttrykte imidlertid tross alt sin store glede over deltakelsen i konkurransen. M.h.t. premiene, så vil det bli opplyst førstkommende lørdag kl 1915 hvem som har vundet dem.

-----v-----

SPILLJAKTEN I TELEMARK

har i år vist et utmerket resultat. Der har vært en masse både av årfugl og tiur på leiken, og det ser ut til å bli et rekordår for skogsfugl.

-Ingen sending i Kallundborg kl 2200.

SJÖMANNSSENDINGEN. OR kl 2330.

Hilsener til:

Matros Harald Schultz, hilsen fra mor og alle søsken og fra Olava. Eyvind og Einar Thorsen fra familien Thorsen, Kragerø. Sigurd og Thorleif Federsen: Kom hjem snart. Hør er nok å gjøre også for dere. Hilsen fra Ingemann og Nancy Barøy.

Alf Jansen fra Hillevåg ved Stavanger: send hilsen gjennom Røde Kors. Hilsen fra alle hjemme.

Stuert Ingvald Lie: Kom hjem fra dödsfarten. Hilsen Mag. Johan og Steinar Flogstad. Tenker ofte på dere. Hilsen Inga. Thore Bøe fra søster Edele.

Thorvald Knudsen hilser sin sønn Thomas Kristian Knudsen.

-----v-----

Sendingen var ellers viet de redsler som de tyske u-båter forårsaker blandt våre sjøfolk, der de, som hallomannen sa "ligger og lurer med død og ødeleggelse" på alle sjøfolk som seiler for de allierte. Så blev der lest en fortelling om en sjømanns oplevelse, han var blitt torpedert uten varsel i Ishavet og reddet bare såvidt livet. Det blev skrytt adskillig av disse resultater fra de tyske u-båters side.

-----v-----

MORGENDAGEN DEN 14de MAI 1943:

KJEMPEUNDERSKUDD I DET SVENSKE STATSREGNSKAP.

OR kl 0800: Det svenske statsregnskap for finnåret 1942/43 vil vise et underskudd på ikke mindre enn 1600 mill.kroner, ifølge en offisiell oversikt.

-I møte i Skien byting, i år kveld, bevilget ordføreren 15 000 kroner til Frontkjemperekontoret. Samtidig bevilget han 6500 kroner til i-standsettelse av byens idrettsplass. OR kl 0800.

FRONTKJEMPEFEST I KIISTLANSAND.

OR kl 0800: Kristiansands Lag av NS arrangerte i år kveld en stor fest for frontkjempere. Dagens festtaler var rådmann Tanwall, som tolket alle ansvarsbevisste nordmenns takknemlighet og stoltethet over frontkjempernes innsats.

Nyhetsoversikt fra Skandinavia, fortsatt.

NR 746.

UVENTET RESULTAT AV GENERALPRØVE.

OR kl 0800: Det norske teater meddeler:

Premieren på "Gullstolen" i kveld er avlyst, da en etter generalprøven ikke finner det forsvarlig å fremføre stykket.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.P.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

15. april 1943.

Nr. 747.

Fortrolig.

Meldinger fredag 14. mai 1943.

Professor Hallesby og pastor Lothe arrestert og ført til Grini.

S.R.20.00 Lederen for den midlertidige kirkeledelse i Norge, professor Hallesby, og hans nærmeste medarbeider, pastor Lothe, er arrestert av det tyske sikkerhetspoliti og ført til Grini. Den umiddelbare foranledning til arrestasjonen er deres protestskrivelse til "ministerpresident" Quisling mot at nordmenn i medhold av loven om nasjonal arbeidsplikt tvinges til å arbeide ved tyske befestningsanlegg.

Ved arrestasjonen har kirkeopposisjonen mistet sine ledere, men man tror i Norge at nye folk står rede til å overta ledelsen av opposisjonen.

Drukningsulykker.

O.R.12.00 Trondheim. Fiskeskøyten "Snurp II" forliste torsdag morgen nord for Stoksund. Av de ombordværende 6 personer ble bare 2 reddet.

O.R.12.00 Elverum. En båt hvor det befant seg 2 unge piker er kantret på Glomma og den ene av de unge piker, den 26-årige Oddveig Skaug fra Ytre Rendal, omkom. Den annen reddet seg island etter en svømmetur på flere hundre meter i det kalde vannet.

Landbruksmeldinger.

O.R.13.50 Ved salg av importerte grønnsaker var det tidligere tilladt å lenge den faktiske innkjøpspris til grunn ved beregningen av salgsprisen. Dette har imidlertid medført misbruk og det er derfor truffet bestemmelse om at der ikke uten samtykke av Irisdirektoratet kan beregnes höyere pris på utenlandske varer enn for tilsvarende norske.

Produsentprisen på poteter er forhøyet med ytterligere kr. 1.-, således at den samlede forhøyelse nå utgjør kr. 4.- pr. 100 kg. De nye priser blir etter dette : Storsalg 19 øre pr. kg. Salg til detaljist 20 øre pr. kg. Forsyningsalg 22 øre pr. kg. Småsalg 24 øre pr. kg. Detaljistenes utsalgspriser skal være de samme som tidligere.

Fiskerimeldinger.

O.R.13.15 Sildefisket. Vanskelige fangstforhold har også i de siste dager last hindringer ivedien for fisket. Men det er allikevel meldt om en rekke mindre steng i Sogn og Fjordane og i Hordaland.

Mussafisket. Også for dette fisket var forholdene mindre gunstige, men det er likevel gjort et steng ved Måløy, et i Sula, 2 i Birknesøy og et i Bøvågen.

Makrellfisket. Meget dårlige fangstforhold de siste dager. Både på Haugesund-kanalen og på Sørlandet er fangstene små og meget ujevne. De varierer fra 100 til 1000 kg. pr. båt.

Sjømannssendingen.

O.R.23.30 Foredrag av kaptein Lars Odland, Haugesund, etter gammel, kjent oppskrift.

Hilsener : Jon Sivertsen fra Birger. Hilsen til far fra Tutta Hansen. Georg Haraldsen fra mor of far. Leif Andersen fra mor, far, Odd og Arne. Ottar Schröder fra Åsmund. Knut og Henry Gjertsen fra Asta Gjertsen. Harry Oliver Hansen fra Bergliot Nordahl. Peder Emil Hansen fra Eva. Hans Alfred Jensen fra mor og Åstri. Knut Stang fra fru Stang, Halden. Johan Fladseth fra Borghild. Arne Kristoffersen fra Henry og Else. Karl Knutsen fra mor og far og alle på Tangen. Johan Rödberg Berntsen fra mor og far. Otto Düring fra søster Vivi. Nils Bertens fra Dagny.

"Tvers over grensene". Ord fra nordmenn hjemme til nordmenn utenfor landets grenser.

O.R.19.15 Søren Onsager fortalte først om norske bildende kunstneres år idag. Kunstnerne hjemme føler seg frie idag for de norges ikke lengere av næringsørger. Samtidig er det blitt slutt på all dilettantisme etter at kunsthandlerne må ha autorisasjon. För i tiden var det tilstrekkelig å ha skraphandlerbevilling, idet en skraphandler hadde rett til å selge "brukte billeder". Den nye lov om kunsthandler-autorisasjon vil gi kunstnerne den honnør som tilkommer dem. Men selv de autoriserte kunsthandlerne må kontrolleres, og kriminalpolitiet har lovet å hjelpe til med å forhindre all den svindel som hittil har vært drevet. - Det er opprettet et kunstfond, og det er bestemt at det ved kunstauksjoner skal betales kr. 10.- for hvert opprop av malerier. - Det er blitt holdt en rekke utstillinger, men den store begivenhet ble Signe Scheels minneutstilling. Etter Onsagers mening står hennes malerier hå höye ned Harriet Backer. - Nasjonalgalleriet. Samlingene er evakuert og oppbevares på 3 forskjellige steder. Men det gjelder å skaffe bombesikkert rum til dem, for det er jo ikke umulig at krigen igjen kan komme til å stå i Norge. Quisling bevilget på stående fot 2 millioner kroner til evakuering av våre kunstverdier. Det er forøvrig store pianer om å utvide Nasjonalgalleriet, den heldigste løsning blir antagelig å bygge en helt ny bygning på Tullinlökken og la den gamle bygning stå som den er. - Kunstakademiet i Sandvika. Planene om å opprette et kunstakademi i Sandvika er ikke oppgitt. Kulturrådet består av følgende personer: Finn Halvorsen, Adolf Hoel, David Monrad Johansen, Johannes Knutsen (Trondheim), Søren Onsager, Wilhelm Rasmussen, arkitekt Rode og Sinding. - "Her arbeides og vi har grunn til å være fornøyd."

Deretter fortalte fru Krohn om landbruksutsikten i år. Det er ualmindelig tidlig vår i år. Den milde vinter har medført at alle frukttrær, også de nyplantede, har klart seg. Sommeren 1943 tegner til å bli alle tiders fruktår. Også ellers tegner det til å bli et udmerket år for landbruket.

Fiskerboksamlingene er allerede begynt å bli en realitet. Interessen for tiltaket er meget stor. Det blir laget bokkasser av passende størrelse til utlån til fiskefartøyene.

Lars Evensen er ankommen til London og har ladt seg intervjuet av en engelsk avis. Han fortalte at det i Sverige er mange tusen nordmenn som ikke har ringeste utsikt til å komme over til England og grunnen hertil var at engelskmennene ikke ville stille fly til disposisjon. - I forbinnelse hermed ble 3 nordmenn som var kommet tilbake til Norge fra Sverige intevjuet i radioen. Det var Rudolf Kristensen, Magne Hegland og Jonny Birkeland. Det var et dumt innfall av dem å reise til Sverige, fortalte de. Maten de hadde fått der var dårlig. Legasjonen stilte seg avvisende og for skogsarbeide og annet arbeide de hadde fått anvist, var det så dårlig betaling at de ikke hadde kunnet leve av det. De var glade over å være kommet tilbake til Norge, hvor de var blitt mottatt godt og hadde fått skikkelig betaling for det arbeide de utførte.

U.S.A. tvangsutskriver norske sjøfolk.

O.R.8.00 (15.5.1943) U.S.A. har nå tvangsutskrevet sjøfolk fra en rekke land, bl.a. nordmenn. Utskrivningen gjelder alle mandslige norske statsborgere som ikke er under 16 eller over 75 år.

Konstituerende rådsmøte i Norges Næringsssamband.

Hasvold O.R.8.00 (15.5.1943) Det ble i år holdt konstituerende rådsmøte i Norges næringsssamband. Advokat ble ansatt som adm. direktør. Alf Whist er sambandets president og følgende ble valgt til medlemmer av rådet: Fretheim, Hilditch, Schøyen, Kjell Gundersen og Reidar Bånerud. Samtlige er medlemmer av arbeidsutvalget. Alf Whist holdt tale om sambandets oppgaver.

Nytt fra Danmark.

D.L.18.30 3 militære avbrytelser av radio-utsendingene idag, nemlig fra 11.45 til 13.00, 13.24 til 13.50 og 14.31 til 15.26.

Nytt fra Sverige.

D.L.18.30 Hele besetningen - 31 mann - på det svenska skipet "Nanking," som er krigsforlist i Atlanterhavet, er reddet.

D.L.18.30 Hangarene ved Göteborg er nå sprengt inn i fjeld. Det samme vil bli gjort med hangarene på en rekke andre svenska flyplasser.

Nytt fra Finnland.

D.R.18.30 Det er for tiden 14.000 finske barn i Sverige. I Finland er det barnebespisning for 8000 barn i 26 byer, bl.a. mat fra Danmark.

VVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

17. mai 1943.

Nr. 747.

Fortrolig.

Meldinger lørdag 15. mai.

Fritt leide for nordmenn i utlandet?

S.R.20.00 Stockholm Radio hadde en melding fra Oslo som dessverre ble meget forstyrret. Av det som kunne oppfattes gikk det imidlertid fram at man i forbindelse med bestemmelsen om dødsdom for forsøk paa aa flykte til Sverige har bestemt at nordmenn som befinner seg i utlandet mot sin vilje eller som er "narret ut" av landet under "falske forutsetninger" fritt kan vende tilbake til Norge uten at de derfor behøver aa utsette seg for aa bli rammet av noen straffebestemmelser. Denne meldingen var som sagt meget u tydelig, og det var ikke mulig aa bringe paa det rene hvorvidt det her dreiet seg om sjøfolk eller nordmenn i Sverige eller begge kategorier.

Dødsulykke i Fredrikstad.

O.R.19.00 Under arbeidet med en hakkelsmaskin var en mann ved navn Johan Jacobsen saa uheldig aa bli dradd inn maskinen. Han ble saa ille tilredt at han avgikk ved døden like etterpaa.

Penger til frontkjemperne.

O.R.19.00 Ordføreren i Hauskan, Torvarstad, har bevilget kr. 2000,oo til Frontkjemperkontoret.

Mere kvinnelige AT-leirer.

O.R.19.00 Tilsammen er det meringen aa opprette syv arbeidstjenesteleirer for kvinner i Møre og Romsdal i sommer. Hittil er 500 kvinner av aarsklassen 1925 ferdig med sesjon.

Sjømannssendingen i dag inneholdt som vanlig paa lørdag et underholdningsprogram av det vanlige kvalitet.

NYTT FRA SVERIGE.

S.R.20.00 I Värmland har politiet nylig arrestert en utenlandsk statsborger for spionasje som imidlertid ikke var rettet mot Sverige.

S.R.20.00 Spørreisaksjebolaget i Stockholm meddeler i sin aarsberetning at omkostningene siste aar steg betraktelig. Imidlertid steg ogsaa inntektene slik at den samlede overskudd er større enn ved foregaaende budsjettaar. Aarsaken til dette er den økede trafikk som Bolagets materiell har hatt siden krigen begynte. For bussenes vedkommnde, heter det videre i aarsberetningen, kan man i nærmest framtid vente skjerpe restriksjoner.

S.R.23.00 Regjeringens forslag til straffeligning av skattesnytere er i prinsippet tilsluttet av Riksdagens finansutvalg.

NYTT FRA SVERIGE. (Fortsatt).

S.R.23.00. Den finske innenriksminister befinner seg for tiden i Sverige hvor han har avlagt visitt hos Hjelpekomiteen for de finske barn. Han besaa de forskjellige arrangementer som er gjort for barna og sakket med flere av dem. Han framførte ogsaa en hilsen til komiteen fra sine kolleger i den finske regjering. Det er naa for tiden ca. 14 000 finske barn i Sverige.

S.R.23.00. Undersøkelsene i den store underslagsafaaeren i Göteborg hypotekkasse paagaar frandeles. Som man vil huske begikk bankinspektør Lundberg og hovedkasserer Gundell selvmord ved aa skyte seg da det for en tid siden kom for dagen at de hadde underslaatt mellom 2 og 3 millioner kr. av bankens midler. Det er brakt paa det rene at det har vaert flere impliserte i denne saken, deriblant ganske sikkert ogsaa bankens revisorer. Underslagene har paagaatt med kortere og lengre mellomrom helt siden 1916, og pengene er for størstedelen gaatt til uheldige spekulasjoner paa aksjemarkedet.

S.R.23.00.

A/B Separator feiret i dag 60 aars jubileum med en festmiddag for Bolagets funksjonaer i Konserthuset i Stockholm. Bolagets direktør Westfeldt holdt en tale hvor han ga en oversikt over Bolagets virksomhet. Det patriotiske selskaps medalje i guld ble delt ut til flere av de eldste funksjonaer.

NYTT FRA DANMARK.

S.R.23.00. Kong Christian av Danmark talte i dag i dansk radio. Han rettet en takk til det danske folk for alle de beviser han har faatt/hengivenhet og tillit under sin sykdom.

Deretter kom han inn paa den senere tids hendelser og nevnte her de alvorlige hendelser som har funnet sted rundt om i landet. Han advarte det danske folk mot all slags sabotasjehandlinger og sa at de bare ble begaatt av personer som ikke var klar over hvilke alvorlige følger de kunne ha for folk og land.

Kongen sa videre at det danske folk naa gjennomlever alvorlige tider, men kanskje blir tidene som følger ennaa tyngere og alvorligere og han minnet alle dansker om aa vise en verdig og relig holdning og ikke gjøre noe som de ikke kunne vaere ansvarlige for.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

Fra

Lesjorings Informasjonskontor.

17de mai 1943.

NR 749

Fortrolig.

Meldinger 16de mai.

SVÆRGE HYLLER NOLGEN

SR kl 2000: Idag på Norges dag ble det over hele Sverige arrangeret Norges-møter. Malt ble det arrangert mellom 4 og 5 hundre møter.

I Stockholm ble det holdt et storstilt møte på Skansen, ledet av formannen i den svenske landsorganisasjon, Au;. Lindberg, som tillike er formann i den svenske Norges-hjelpen. Hjelpen är först och fremst till de mest nødligende norske barn i Norge, men det blir också efterhvert mere og mere klart, så formannen, att det trenget neset stor hjelpe i Norge nu. Han opplyste at den svenske Norges-hjelpen hittil hadde innbragt 7,5 mill. kroner og rettet en bön til det svenske folk om å fortsette og utvide hjelpen.

Prins Wilhelm var dagens festtaler og sa, at de som ennå ikke lykkelige å få nytte av fredens frukter, har plikt til å si fra om den urett de ser utövet omkring sig, og särlikt har de rett og plikt til å hevde selve menneskeverdet. Seiv om vår röst ikke når så langt i disse tider, må den likevel ikke få tystne, og da särlikt når det gjelder vårt broderfolk på den andre siden av Kjölen, som nu gjennemlever hårdere tider enn noen gang tidligere.

X

I anledning av 17de mai, har den svenske foreningen Norden sendt ut en opfordring om å flagge offentlig og privat på Norges nasjonaldag.

DANSK KRAV OM NOLDENS FORENTE STATER.

DR kl 1835: Foreningen "Det frie Norden" har holdt årsmøte i Fredericia under ledelse av formannen, generalit. Erik Widt, som opplyste at foreningens medlemsantall nu var steret til 15000 fordelt på 44 foreninger, mot ca 5000 forrige år.

Et forslag om å forandre foreningens formålsparagraf i lovene slik at den blir i overensstemmelse med den svenske Foreningen Nordens formålsparagraf blev enstemmig vedtatt.

Foreningens mål er nu å styrke det nordiske samarbeide, å få dannet en mordisk forsvarsunion innen et Nordens forente stater, med felles nordisk utenrikspolitikk, myntunion, økonomisk, socialt og kulturelt samarbeide.

Foreningen mener at Norden kun gjennem vebnet makt kan sikre seg mot å bli overfallt av en sterkere nabo. Denne vebnede makt kan kun bli tilstrekkelig sterk, dersom de nordiske land går til felles forsvar og står sammen omkring sitt forsvar. Det er fortidlig nu å drøfte den kommende fred, men denne fred må finne et våkent og handledyktig Norden. Foreningen retter derfor en appell til alle ansvarsbeviste politikere og statsmenn i alle Nordens land om å arbeide planmessig med det mål for øie, at Norden kan fremstå som en forbundsstat i den time da freden avlöser krigen.

SVÆR SVENSK NYKONTRAHERING.

DR kl 1835: Ved de svenske skibsverfter er der for tiden kontrahert 150 skib med en samlet tonnasje på 450 000 tonn, hvorav 395 000 tonn for svensk regning. Dette er tilstrekkelig til å erstatte den svenske skibsflåtes tap hittil under krigen.

DANSK LANDVINNINGSARBEIDER.

DR kl 1835: Ministeriet for fiskeri og landbruk har best den danske riksdags finnanskomite om å få bevilget ytterligere 25 mill. kroner i tillegg til de 35 mill. kroner som allerede er bevilget til land-

vinningsarbeider i Danmark. Der foreligger mere enn 100 ansökninger om bidrag til landvinningsarbeider, og disse arbeider vil skaffe landet tusenvis av mål av den best dyrkbare jord.

RIKSDAGSKRITIKK MOT FOISVARSMINISTER SKJLD.

OR kl. 1900: Stockholm. Riksdagens grunnlovs komite er enstemmig om å fastslå at forsvarsminister Skjld har krosset riksdagens rettigheter ved å kontrahere minekrysseren Alvsnabben uten først å spørre Riksdagen.

FINNLANDS VÆBENBRØDREFØRENING

har hittil reist 3000 væbenbrødre-hus. De er vildels reist av finske soldater ved personlig arbeide. Ca 500 andre hus er ferdige til å bli satt op. OR kl 1835.

FINNLAND MÅ FORTSETTE KRIGEN INNTIL SEIER.

Bremen R kl 1400, OR kl 1900 og 2200: Hele Finnland feirer idag 25 års dagen for friheten sammen med minnet om dem som er døde i krigen. Overalt i landet har der vært avholdt minnehøytidsligheter ved krigsgravene.

Den finske statsminister holdt en tale ved en av høytidelighetene. Tilstede var foruten Finlands president, også landets forsvarsminister, riksdagens president og en lang rekke andre finske personligheter. I sin tale sa statsministeren at dersom et folk vil leve fritt må det ikke sky noe offer i forsvarer av sin frihet, Finnland kjemper idag for sin rett til friheten og må fortsette denne kampen inntil friheten er vunnet sikkert uten hensyn til de føre den krevende. Fienden av Finnlans frihet har i alle år vært naboen i øst. I troen på sin frihet, vet Finnlans folk at det blir ledet bare ut fra hensynet til denne dets frihet.

NS-HJELPEORGANISASJONS

fylkesledere har holdt møte i Oslo igår og idag og drøftet en rekke indre anliggende i foretagendet. OR kl 2200.

KVINNEHIRDEN OG RIKSHILDEN

i Halden holdt idag en fest for frontkjempere som er vendt tilbake fra Østfronten. Der var taler av kredsfører Kolf Brekke og ordfører Schou i Halden. OR kl 2200.

ATTENTAT I KJØBENHAVNS KJØTTBY.

DR kl 1835: Der er igår begått attentat i et filmas kontorer i Kjøbenhavn Kjøttby. Da en vaskekone som oppdaget attentatet, kom på kontoret fandt hun alt i den villeste orden med papirer slengt omkring alle steder. Der var plassert flere branntbomber og brukt syre. En av brandbombene var såvidt begynt å bli virksom men blev uskadeliggjort. De andre branntbomber var ikke blitt virksomme ennå og forårsaket ingen skader.

DAGEN FÖR DAGEN.

OR kl 1800: I forbindelse med dagens radioutsendelser i anledning av NS 10 års jubileum 17de mai, talte også professor "minister" Schancke. Han sa at han inntil han endag i 1928 fikk i posten en liten blå brosjyre, ikke hadde hatt noen som helst politisk interesse og ikke hadde fulgt med i den norske innenrikspolitikk. Derimot hadde han fulgt nøy med i utviklingen i Italia og senere i Tyskland, og han hadde med spenning sett hen til den politiske stabilitet som blev opprettet i disse land og avventet bare at man også skulle finne en løsning på de sociale spørsmål. Brosjyren var en beskrivelse av den dengang nye organisasjon Nordisk folkefelleskap og den hadde revet skjellene fra hans øine og han meldte sig øieblikkelig inn - og fikk medlemskort nr. 72. Han hadde senere sluttet seg til NS og var med på møtet i Trondheim den 26de juni 1933 om formiddagen da NS avdeling i Trøndelag ble stiftet.

På 10 års dagen for NS var det imidlertid ikke anledning, sa han, til å se seg tilbake, og han kunde, så gjerne han enn vilde, ikke komme inn

på NS' hele og glorioso historie. Selv om det ville bli en lang og hård kamp, så ville "vi" og måtte vinne den og han ville rette blikket fremover til den dag. I det fjerne ser "vi" allerede konturene av det nye Europa og på tross av all motstand fra realpolitikeres side og fra annet hold, ser vi nu tydelig at det er tankene fra Norsk Folkefelleskap som har slått gjennom i dette nye Europa. "Med genialt førerblikk" har "vår führer" stuldet ut linjen vi har å gå. Det det ny gjelder om, er å holde ut i kampen, og noe annet kan der heller ikke bli tanke på idag, etter "vår führers" geniale ord:
Vi er skjebnebestemt til å seire.

P.gr.a. at lyset gikk kl 2245 blev apparatene satt ut av drift og SR kl 2300 og sjømannssendingen gikk hus forbi.

TILLEGGSRAPPORT TIL NYHETSOVERSIKTEN FOR SKANDINAVIA,

fra
Confidenciale Rejseringen Informasjonskontor.

16de mai 1943 var det i Norge kl 1749 i dag, da ble det meddelt til Fortrolig, at

som er en del av den offisielle informasjonen fra politiet, som er sikret nu.
Store finske tørrlegningssarbeider.

H.Bremen, tysk for tyskere 14/5 kl 2200: Fra Helsinki meldes at tørrleiningen av Byrapaa-sjøen, som vil være avsluttet i løpet av sommeren, vil skaffe Finnland ca 6000 mål av det beste jordet.

NYLEKNUTERING AV DET NORSKE POLITI.

NTB kl 1800: Sturlagsson til norske aviser: I slutten av juli d.a. vil det bli inntatt nye aspiranter til Politiskolen. "Qualifikasjonene er: god åndelig og legemlig konstitusjon, eksemplarisk oppførsel, mindstehøi 175 cm., alder mellom 20 og 30 år. Hvis søkeren er særskilt ejet fortjenesten kan man gå ned til 18 år.

Aspirantene skal først gjennomgå et 6 måneders kursus, og blir i denne tid avlønnet med samme lønn som en konstabell, familietillegg og uniformsodtjørelse. For kost og losji trekkes 2 kroner pr. dag for maten og 1 krone for kåia.

Aspiranter som har gjennomgått kurset, må binde seg til 4 års tjeneste enten i kriminalpolitiet eller i ordenspolitiet som politikonstabler. Gifte aspiranter vil straks etter kursets avslutning bli overført til ordenspolitiet. Efter et årstjeneste vil de som viser sig brukbare i tjenesten bli fast ansatt på de almindelige betinelsler som gjelder for politifolk. Lønna er for tiden 4020 kroner pr. år for konstabell, minus 10% pensjonsinnskudd med følgende krisetillegg: for gifte 360 kroner pr. år og for usigte 180 kroner pr. år. I årlig uniformsodtjørelse ydes 300 kroner.

DEGGERUD OM DEN NORSKE PRESSE.

DR kl 2000: I en tale over temaet "Nye og gamle synspunkter på pressen" sa "pressedirektør" Deggerud, at den almindelige avisleser i Norge hadde liten eller ingen rede på pressens hensikt, før kri- en, noe som det var vanskelig å klandre ham for nu. Statsmyndigheterne hadde nemlig ikke trukket opp noen rettningslinjer som pressen hadde å følge. "Vårt land har ikke engang en slik ting som en presselov", sa han.

I april 1940 innførte tyskerne en censur av pressen i de okkuperte områder, og en journalist hadde i denne forbindelse sagt at den tyske militære censur på mange måter var mildere enn den tidligere uoffisielle censur. Den norske presse måtte sin part av ansvaret for 9de april, og måtte dermed ha ført folket på avveie. Idag må pressen arbeide til beste for hele nasjonen, og det var derfor vundgåelig at den måtte gi opp noen av sine friheter. Pressen må arbeide under gode økonomiske forhold, noe som er sikret nu, da pressen ikke lenger er avhengig av store private organisasjoner.

TYSKELNE BELØNNER NORSK FISKEMANNSKAP.

NTB kl 2030: Indalsnes: Igår ble det avholdt en høitidelighet for kaptein Storm-Hansen, i forbindelse med at 4 tyske sjøfolk var blitt reddet. Storm Hansen er skipper på kutteren "Nøkken". Høitideligheten fandt sted på Hafenkaptains kontor. Hafenkaptain takket kapteinen og hans mannskap for vel utført dåd. På ene og på mannskapets veie takket kaptein Storm-Hansen for belønningen.

PRISEN PÅ EPLER er fra idag forhøjet med 100% i Danmark i forhold til hvad prisen var sist høst. DR kl 1230.

DR kl 2000: Etter en rekke dager med sterke vestlige vindeser ble det i dag en fin finsk lotte-chefen til Hellin.

DR kl 1835: Chefen for den finske Lotta Svärd-bevegelse ankom idag morges til Berlin, etter at den tyske kvinne-fører har besøkt Finnland. Den finske bevegelsen har også gjort en tur til Finland, derpresen

Tillegg til nyhetsoversikten nr 749. Fortsatt.

Hun skal overvære åpningen i Berlin av en utstilling av finske malere, og skal videre utveksle tanker med den tyske kvinne-fører,

BRUK AV BRENNEN FORBUDT I FINNLAND INNTIL HØSTEN.

DR kl 1835: Bruk av all slags brennsen er forbudt i Finnland fra nu av og inntil høsten.

INNSAMLINGEN AV SKRAP I DANMARK.

DNB: 1113: Den danske arbeidsminister understreket på et møte i foreningen Dansk Arbejde, at det ikke kunne understres nok, at ingen av de råvarer som blev innsamlet i Danmark blev eksportert. Alt gikk ute til den danske industri for hjemmenarkedet. Han gav også en alvorlig advarsel mot sabotasje, idet han sa at det var enhvers plikt å gjøre sitt ytterste for å forhindre skadefirksomhet overfor Danmark eller landets produksjonsmaskineri.

DET HEMMELIGE MØTE I DEN SVENSKA RIKSDAG.

Transocean kl 1821: Stockholm: Aftonbladet skriver: Tirsdagens hemmelige møte u den svenska riksdag, forløp som ventet og i motsetning til hvad ryktene kunne fortelle på forhånd, uten noen sensasjoner. Regjeringen informerte riksdagsmedlemmene om de siste hendelser og om regjeringens hensikter forden nærmeste fremtid. I fredagens nummer sier avisen, at det uten å avdekke noen hemmeligheter, kan sies at konvoitrafikken, såvel som transitten av "soldater på permisjon", norske flyktningers behandling i Sverige og lignende spørsmål blev drøftet. Hele møtet varte i 3 timer.

PROTEST PÅ JUBILEUMSFESTEN.

SR kl 1330: Jubileumsfesten på Helsinki Universitet har ført til et efterspill. De 4 kuratorer for de svenska fakulteter ved universitetet, har protestert mot en uttalelse av en av de finske festtalere, som sa at inntil vinterkrigen hadde en anseelig del av den svenska befolkning i Finnland, bare halvhjertet støttet Finnland og at de inntil da bare sto med en fot i landet. I protesten heter det at en slik anklage savner ethvert grunnlag likesom det beklages at en slik uttalelse fremkom ved en offisiell festlighet som var arrangert av en organisasjon som også har svensk-talende studenter som medlemmer.

REGJELINGSADVOKAT VALENTIN VOSS AVSATT.

NTB 13/5 kl 1300: Regjelingsadvokat Valentin Voss er blitt løst fra sin stilling som regjeringsadvokat fra 1ste juni 1943. Stillingen som regjeringsadvokat vil ikke bli besatt for tiden, da justisdepartementet overveier en omorganisasjon. I løpet av de siste år er regjeringsadvokatens arbeidsbyrde øket sterkt. Statens prosesse vil fra 1ste juni og inntil videre, bli overlatt til advokater som vil bli engasjert av departementet for hvert enkelt tilfelde.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.P.

Fra

Regjeringens Informasjonskontor.

18. mai 1943.

Nr. 750.

Fortrolig.

Meldinger mandag 17. mai 1943.

Hitler sender lykkønskningstelegram til Quisling i anledning av 10-årsdagen for stiftelsen av Nasjonal Samling.

O.R.19.00 Hitler har sendt Quisling et lykkønskningstelegram i anledning av 10-årsdagen for stiftelsen av Nasjonal Samling, hvori han bl.a. påpekte at N.S. var garantien for det norske folks framtid. Quisling har takket for telegrammet og fremholdt at N.S. fortsatt vil arbeide for germanisk samarbeid og en rettferdig nyordning av Europa.

Militærparade på Slottsplassen i formiddag.

O.R.19.15 Det var i formiddag stor militær-parade på Slottsplassen. Blandt de avdelinger som deltok var Kvinnehirden, Germaniske SS Norge, Hirdens Flykorps, avdelinger av Hirden, Hirdmarinen, N.S. Føreraspiranter samt avdelinger fra Ordenspolitiet.

Quisling mottok tidlig på dagen besök bl.a. av av Terboven, som kom for å hilse på N.S.'s fører på denne for N.S. så store dag. Videre var mødt fram Alf Whist, stabsjef Thronsen, "minister" Fuglesang, "minister" Hagelin og ordfører Jensen, som overbrakte hovedstadens hilser.

Det var et gripende øyeblikk da Quisling, som kom ut fra Slottet sammen med Terboven, hilste de framstående sårede frontsoldater. Det var helt stille på plassen mens dette foregikk, enkeite av de sårede gråte seg, andre ble sittende.

Quisling holdt deretter tale til sine kampfeller og landsmenn. Han begynte med å si at Norge for 100 år siden utkrystalliserte seg av saga- og helteneden. Dronning Ragnhild drømte om et tre som vokste seg større og større. Stammen var blodrød, men grenene grønne og kvistene srehvite. Slik var det gamle samlingsmerke os N.S. har det samme samlingsmerke. Stammen er rød, men vi får håpe at grenene blir grønne og kvistene hvite. Vi kjemper for de kommende slekter. Vi vet at ikke alle forstår sammenhengen, men ser på oss med andre øyne. Men vår vilje er god og sterk og vi ville sette pris på at alle var glad i oss. Men vi skal ikke la oss terrorisere fra vårt arbeide. Vi må alltid være på offensiven for å sette vår bevegelse i gjennom. Vi arbeider ikke for vår egen skyld, men for våre landsmanns skyld. Vi må huske at vi kjemper for Norge, ikke for oss selv. Kampen har vært hård og vil bli hårdere. Men noen vil kanskje oppleve at vi når målet. Takk for innsatsen, ikke bare for Norge men for hele vår kultur. Men det kreves ny innsats, nye kamper og ny framgang.

"Fylkesmann" Eggens holder 17 mai tale.

O.R.19.30 I sendingen kl. 19.30 holdt fylkesmann Eggens fra Nord-Trøndelag 17. mai tale. Når vi sammenligner 17. mai 1814 og 17. mai 1933, sa "fylkesmannen", vil sistnevnte dag stå som den største. 17. mai 1933 er et avgjørende vendepunkt i Norges historie. Mørkets og lysets makter har ligget i kamp, men Quisling har ført folket bort fra utslettelsens avgrunn. Det er vårt folks godommelige streben som har gitt oss en mann som Vidkun Quisling. Og et godommelig forsyn har gitt oss Vidkun Quisling for de verdier han har skapt er evige. - Vi møtes 17. mai 1943 med en ubørlig vilje og troskap til døden.

Nasjonal Samlings jubileumsmøte i Klingenberg Kino. Tale av "ministerpresident" Quisling. "Arbeidets lov" foreligger nå utarbeidet.

O.L.20.00 Salen var vakkert smykket med örnen og solkorset, løvtrær og blomster. Stabsmusikken underholder. Så lyder det fanfarer fra musikken og det blir åndeløs stilhet. Salen ligger flombelyst. Så kommer "føreren", - publikum reiser seg og stter seg igjen. Fanevakten marsjerer opp på begge sider av scenen og tar oppstilling.

Først ble Quislings opprop av 17. mai 1933 om å slutte seg til Nasjonal Samling opplest med bombastisk stemme. Quisling oppfordret den gang til dannelse av et parti som i slagkraft stol på høyde med marxismen og som stod i rakt med tidens krav. Han oppfordret til en nasjonal reisning, et samlet og nytt Norge med gode og rettferdige kår for alle.

Deretter leste forskjellige medlemmer av hirden utdrag av "førerens" taler fra 1933 til idag. Ved disse utdrag mente man å påvise hvorledes Quisling med genial forutsenhet hadde forstått utviklingen og botemidlene mot de farer som truet. Det "føreren" har kjempet for er : Orden, rettferd og fred. Fellesnytten foran egennytten. Derfor skal 17. mai være en Norges gjenreisningsdag. Den kgl. norske arbeiderregjering kunne ikke kneble urkraften i vort folk.

17. mai 1933 er en stor dag i Norges historie, større enn 17. mai 1814, større enn 7. juni 1905. Norge var et rike, det skal bli et folk. Norrønafolket skal ikke bare bli fritt, det skal også bli stort. Det nye Norge leve. (Avsluttende deklarasjon etter opplesningen av utdrag av Quislings taler).

"Minister" Fuglesang introduserte deretter "føreren". Han sa bl.a. at minnene på en dag som denne søker tilbake. Vi tenker på alle sorgene men også på all den lykke som kampanen har gitt oss. Vi skal dog ikke fortape oss i minner, vi skal se framover. Men idag skal vi dog minnes de som er faldt. Vi reiser oss og hilser våre faldne kamerater og minnes dem. - Vår fører, vi samles om Dem nå idag, for gjennom Dere ord å støttes og styrkes i vårt arbeide. Nasjonal Samlings fører, Vidkun Quisling vil tale til oss.

Quisling begynte med å referere det telegram han hadde mottatt fra Hitler. - Ethvert tidsrum er en avslutning og en begynnelse. En vår og en høst. De 10 år som er gått er et tidehverv, en gammel historisk tidsalder slutter og en ny begynner. Han hadde med hensikt valgt 17. mai, nordi nasjonaldagen måtte fylles med nytt innhold. Nasjonaldagen skulle erobres for den nye tid. Nasjonaldagen er dermed på samme tid blitt bevarende og gjenfödende.

Quisling hadde imidlertid allerede ført 25 år siden, som ung offiser i Russland i 1918, fått ideene. Han forstod allerede den gang at kommunismen måtte motarbeides. Kommunismen var et internasjonalt fenomen. Et forfaldfenomen og et tomt middel mot en jødisk sammensvergelse. Den gamle fare fra øst var dukket opp igjen. Men for Quisling, som hadde sine raseinstinkter og nasjonal følelse i behold, var det ikke så vanskelig å finne fram til botemidlene. De germanske folk og helst hele Europa måtte stå opp imot kommunismen. En germansk nyordning i Russland ville sikre den europeiske kultur. Vi må ikke bygge samfundet på rent materialistisk grunnlag, men på et idealistisk livssyn. I sin kjerne er det hele et spørsmål om menneskets forhold til tilverelsen. Quisling hadde håpet at Nansen ville ha tatt spørsmålet opp og arbeidet for å redde den germanske og europeiske kultur. Men Nansen døde i 1930. Quisling fant da at han burde bli i Norge og vie saken all min kraft. Fedrelandet var i fare og en nordmanns plass var i Norge. Han skrev først boken "Russland og vi" og dannet så 17. mars 1931 bevegelsen "Nordisk folkereisning i Norge", som stod utenfor partiene. Han var imidlertid avbrutt i dette arbeide i 2 år, idet

(fortsatt)

Quislings tale.

han var forsvarsminister i bondepartiresjeringen. Som forsvarsminister stoppet han den de kommunistiske revolusjonære forsøk i Norge og i den såkaldte Quisling-sak, avsløret og lammet han deres omstyrningsarbeid.

Bondepartiet hadde imidlertid ikke kraft til å gjennomføre de nødvendige reformer. Og den 17. mai 1933 offentligjorde Quisling sin oppfordring om å slutte opp om den nasjonale samlingen. Oppropet var bygget på de ideer han hadde hatt om et sådant parti allerede for 25 år siden.

Quisling takket deretter alle kampfeller som hadde holdt ut, trots alle vansker, og som vil holde ut inntil døden. Standhaftighet og utholdenhets er det som i de store ting alene fører til målet, sa Fredrik den Store, og dette gjelder også i vår tid.

Quisling kom deretter inn på Nygaardsvolds tale for 14 dager siden, om å sope N.S. ut av landet. Nygaardsvold er riktig nok en stor børste (jubel), men nå er det han og hans vesen som er sopt ut av landet. Og vi ønsker hverken ham eller hans regjering eller hans danske generalagent eller Hambro tilbake. Nasjonal Samlings nyordning er i pakt med utviklingens krav og i pakt med det folket trenger og i virkeligheten attrår. Det er skapt en ny og bedre samfundsordning.

Tross alle vansker har N.S. gjennomfört en rekke reformer. En "Arbeidets lov" foreligger nå utarbeidet, og det organisatoriske arbeide er dermed ferdig. Hver tid har sin streben og sitt ideal. Og den som vil utrette noe, må forstå sin tid.

De utenrikspolitiske problemer dominerer idag. Et stort europeisk verdenssamfund må være målet og den dypere meningen i dette gigantiske verdensoppkjør. Ut av denne krig må det komme en fornuftig ordning i Europa. Et splittet Europa kan ikke stå seg mot Russland, hvis menneskehav vokser med 1 millioner om året. Europas enhet er bare mulig under de germanske folks førerskap.

Vårt nasjonale mål er et fritt og stort Norge. Vi må finne veien som kan gjøre dette til en realitet. I et europeisk verdenssamfund vil norsk næringsliv og norsk kultur få anledning til å utvikle seg. Vi vil være sikret et stort og rikt marked. Det er således utarbeidet et industriprosjekt som vil gi oss eksport for flere hundre millioner kroner. Og dette er vel og merke noe som hittil har ligget unyttet. Vi vil ikke mere la oss hemme av partipolitikk, pengepolitikk og streikar. Men vi ønsker en mere rettferdig fordeling av godene. Alle bør eie hjem, gård, bankkonto, osv. Dette er vaksine mot den røde pest.

Arbeiderbevegelsen sökte ut over landets grenser, hvorfor så ikke vår bevegelse. Norges virkelige frihet og selvstendighet er også jøssingernes mål. Men våre motstanderes politikkseir, vil bety at Norge blir erobret av Russland. Vi undervurderer ikke England, Amerika, Soviet og jøssingene. Nå angår våre motstandere her hjemme og ute, at de forsømte forsvarer. Men de angår ikke for Norges skyld, men for deres egen skyld. Men de ødela ikke bare forsvarer, de trakk Norge inn i krigen. Men når krigen er forbi, vil de glemme alt og føre landet ut i nytt uføre. Våre motstanderes forskruede innstilling er særmerke for dem som ikke forstår sin tid. Men de som ikke kan beveges til å forandre seg, blir da også uskadeliggjort. Til dem i London som roper på hevn, ville Quisling si at de ikke burde selge skinnet før bjørnen var skutt. Og de bør se til, at de ikke selv blir hengt.

Hvis Tyskland taper krigen, er Norge prisa gitt Russland. England og Amerika kan da ikke stoppe russerne. Se bare på Finnlands og de baltiske staters skjebne. Eller massegravene i Polen. Det er bare Tyskland som kan stoppe bolsjevikerne og Tyskland vil klare det. Europa er idag forenet og idag mobiliseres 150

(fortsett)

Quislings tale. (fortsatt)

millioner europeere. Dette børger for den endelige seir.

Quisling framholdt at hans historiske oppgave var å sikre Norge en plass i det europeiske forbund. Han var overbevist om at Tysklands krav ikke ville gå lenger, enn at de enkelte folk ville bevare sine nasjonale egenskaper og kunne fortsette sin nasjonale utvikling. Veien ligger derfor klar foran oss. La oss gå den. - Først og fremst gjelder det å vinne krigen. Vi må besjøles av den samme ånd som har bragt tusener av frivillige til fronten i Øst. Det kreves offervillighet og utholderhet. Hva ville det norske folk ha vært idag uten N.S. - Jo sterkere N.S. er, jo sterkere er Norge. Gjør derfor N.S. stadig sterkere og sterkere, ikke bare kvantitativt, men også kvalitativt. Vi må arbeide uten tanke på egen vinning. Det kreves aktivitet, aktivitet og etter aktivitet.

"Minister" Fuglesang takket for talen og for hva Quisling hadde gjort for N.S. og for Norge. Og han lovet at de alle ville sette alt inn i kampen for Norges gjengjøring.

Da lyset også idag var borte den sunde del av dagen, var det en rekke nyhetssendinger som ikke var avlytte.

vvvvvvVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

19. mai 1945.

Nr. 751.

Fortrolig.

Meldinger tirsdag 18 mai.

VITENSKAPELIGE AVHANDLINGER SKAL SKRIVES PÅ NORSK OG TYSK.

S.R. 23.00 Alle de norske vitenskapelige institusjoner i Norge har fått instruksjon om at i framtiden skal alle vitenskapelige avhandlinger avfattes på norsk og tysk.

I særlege tilfeller kan det gis tillatelse til at de avfattes på latin, fransk og engelsk.

BJØRN I TELEMARK.

O.R. 19.00. For første gang på 25 år har bjørnen vist seg i Mo, 18 kilometer ovenfor Dalen i Telemark har man nemlig funnet spor etter bjørn.

NYTT FOND FOR HJEMMEINDUSTRIEN.

O.R. 19.00. "Landbruksdepartementet" har nu opprettet et nytt fond som skal benyttes til støtte av hjemmeindustrien. Det nye fondet har fått navnet "Bunadsfondet". Det bestyres av "Landbruksdepartementet" og landbruksrådet for heimeyrket i fellesskap.

SJÖMANNSSENDINGEN.

O.I. 23.30. Sendingen begynte med et kåseri av Håkon Berge om Englands og Amerikas brutale krigsførrel mot sivil befolkningen i Tyskland. (Siktet antavelig til sprengingen av de to store dammene).

Deretter ble det sendt endel hilsinger: Fer Solmydal. Sett kurSEN hjem. Tre ikke på løygnene fra London og Boston. De besste hilsener fra familien.

Henry Amundsen. Alt står vel til her. Send en hilsen gjennom Rødt Kors hvis du kan. Hilsen fra Tordis.

Matros Tor Lund. Vi har det bra men lengeter etter deg. Hilsen fra Mor.

Brynulf Ivarsen. De besste hilsinger fra Stina.

Tilslutt var det et kåseri av en bergenser om Englands undertrykkelsespolitikk i India og andre steder. En trøst mente han dog at det var i det faktum at nu holder hele det britiske imperium på å revne.

NYTT FRA SVERIGE.

D.R. 23.00. I henhold til paragraf 8 i straffeloven er 1 utlending og to svenske statsborgere arrestert for spionasje. Utlendingen hadde påtatt seg for en russer å skaffe opplysninger om den svenske krigsproduksjon og de to svenske hadde mot betaling vært ham behjelpeelig med å skaffe disse opplysningene.

Den svenske regjering har foreslatt å bevilge 192.000 kroner til privatflyvingen. Dessuten er det bevilget 300.000 kroner til innkjøp av materiell. Forøvrig er regjeringen oppmerksom på at man bør yte all mulig støtte til privatflyving og seilflyving.

NYTT FRA SVERIGE. Fortsatt.

S.R. 23.00. En voldsom skogbrann har herjet ca 3 km. nord for Pallåsen. Ilden spredte seg hurtig og det ble anrettet stor skade på skogen. Man antar at ilden skyldes at noen reisende har vært uforsiktig med ild idet toget passerte stedet.

D.K. 18.35. Letingen etter Ulven er avsluttet for en tid framover. Man skal ha en konferanse i Stockholm om hvordan arbeidet skal leveres an.

NYTT FRA DANMARK.

D.K. 18.35. Søndag ble det forøvet attantat mot en linfabrik i Holbeck. Mennene ble imidlertid oppdaget av vakten som gjorde alarm. Mennene gjorde imidlertid motstand og fyrtet av skytevåpen og to av vaktmennene ble såret. Deretter satte sabotørene avsårde og kom seg unda i en lystseiler som de stjal.

Patruljebåter ble sendt ut etter dem og da de skjønte at de ikke kunne komme seg unda gikk de iland på en holme og stakk til skogs. De ble imidlertid snart fanget og har overfor politiet tilstatti. I båten fandt man liket av en av dem som var blitt såret under skytingen. Han hadde senere avgått ved døden.

De Samvirkende Fagforbund holdt idag års-møte under ledelse av formannen JENSEN som holdt en tale om den nåverende situasjon.

Han uttalte bl.a. at den lengste og tyngste tid av okkupasjonen nu må ansees å være over.

Videre sa han at organisasjonsarbeidet i de siste tre årene har hatt sterkt framgang slik at hver fjerde danske i alderen mellom 13 og 60 år nu er organisert.

Om de utenrikske forbinnelser sa han at de for det meste har vært avbrutt på grunn av krigen, men man har dog til en vis grad klart å opprettholde forbinnelsen med det øvrige Norden.

Tilslutt sa han at det er av stor betydning i disse tider å bevare de danske fagforbund til fordel for de danske arbeidere i framtiden.

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA,

K.SI.

fra
Regjeringens Informasjonskontor.

20de mai 1943.

Nr 759

Fortrolig.

Meldinger 19de mai, 1943.

LÖSLADT FRA GRINI, OG ET AV TERRBOVENS AMNESTI.

SR kl 2000: Den kjendte norske manen Per Krogh er den første av de mere fremstående norske personligheter som er blitt løsladt fra Grini konsentrasjonsleir, i henhold til det amnesti som Terboven utstedte i forbindelse med NS 10 års jubileum den 17de mai.

Ialt regner man med at 130 menn og 12 kvinner er løsladt fra Grini siden mandag. Per Krogh ble løsladt onsdag ettermiddag. Ifølge velunderrettede kredser i Oslo, er det ikke utelukket at det vil bli løsladt et antall fanger også fra andre norske fengsler. KKrogh har sittet på Grini i 13 måneder.

DE SVEVENDE SPØRSML MELLEM TYSKLAND OG SVERIGE.

DR kl 1835: I Wilhelmsstrasse uttaler man at de svevende spørsmål mellel Sverige og Tyskland, forhåpentlig kan avgjøres al diplomatick vei.

UROLIG I LUFTA OVER DANMARK.

DR kl 1835 og kl 2200; Stadsradiofonien nedla av militære grunner sendingen i tiden fra kl 1134 til 1220 og fra 1224 til kl 1555. Radiofonien gikk også ut av lufta kl 1930 og var borte til kl 2035. Ved nyhetssendingen kl 2200 - den kom 6 minutter for tidlig - uttalte Halle-mannen at han håpet at sendingen denne gang ville forløpe uten uhell.

GERMANSKE LANDTJENESTE.

OR kl 1900 karakteriserer denne melding som meget viktig for Troms og Finnmark:

Fra Troms og Finnmark fylker kan det gjøres telegrafisk henvendelse til Ungdomsförerkontoret i Oslo med innmeldelse i Germanske landtjeneste. De som melder sig telegrafisk, vil få telegrafisk innkallelse til å møte i Oslo for deltagelse i landtjenesten. Interesserte i disse to fylker, kan få alle opplysninger om Germanske landtjeneste, ved henvendelse til de respektive ungdomsorganisasjonskontorer innen fylkene.

MINNEGUDSTJENESTE I STOCKHOLM OYTA DE 12000 POISKE OFFICIERER.

OR kl 1200: Igår ble det i Stockholm i den franske Dominikanerkirke holdt en minnegudstjeneste over de 12 000 polske officerer som ble drept i Katyn-skogen. Den polske koloni i Stockholm var fyldig representert ved gudstjenesten.

SVENSKE ÖKONOMISKE PROBLEMER.

SR kl 2000: Stockholm: Finnansministeren har utarbeidet et lovforslag om begrensning i adgangen til å gi funksjonærer og arbeidere dyrtidstillegg til lønninger og pensjoner. De stadig höiere lønninger er en alvorlig trussel mot pengeverdien, heter det i forslagets motivering, og lønsbestemmelsene måskes ofte ved å yte höiere dyrtidstillegg. Finnansministeriet finner det derfor riktigst å fastsette en maksimumsårsensen for størrelsen av dyrtidsstillegg.

KVINNELIG A.T. LEIR I GUDBRANDSDAL.

OR kl 1900: Idag ankom den første kontingent med kvinnelige A.T. jenter til den første kvinnelige A.T. leir som holdes i Gudbrandsdal. Leiren holdes i Fåvang Framhaldsskule. Av jentene er 37 fra Oslo, mens resten er fra Hamar og Gjøvik.

DE SVENSKA STATSLÅN.

SR kl 2000: Det foreligger nu opgave over deltagelsen i de to siste svenske statslån.

I $3\frac{1}{2}\%$ -lånet er det tapt netto ialt 360 451 500 kroner og i 3%-lånet ialt 245 320 500 kroner, tilsammen for de to lån 605 772 000 kr.

TYSK UTMERKELSE TIL LOTTAS SVERDS PRESIDENT.

DR kl 2200: Rikskansler Hitler mottok idag i Berlin presidenten for den finske kvinneorganisasjon Lotta Svärd, som for tiden oppholder seg i Berlin som gjest hos den tyske Reichsfrauenführer. Som en anerkjennelse for det store og uselviske arbeide som de finske kvinner har utført ved siden av den tyske Wehrmacht i kampen mot bolsjevismen, ble presidenten tildelt stjernen av den tyske Urneorden.

110 MILL.KRONER TIL KRISEABATT.

DR kl 2200: Den svenske riksdag har bevilget 110 millioner kroner til kriserabatt for levnedsmidler.

MINDRE CEMENTPRODUKSJON I DANMARK.

DR kl 2200: Dansk Andels Cementfabrikk i Alborg har holdt generalforsamling. Overskuddet for 1942 beløper sig til 656 000 mill.kroner. Det deles ut i utbytte 5%.

Formannen opplyste under generalforsamlingen at man må vente en betydelig nedgang i dansk cementproduksjon i løpet av 1943.

MØTE I DANSK ARBEIDSGIVERFORENING.

DR kl 1835: Dansk Arbeidsgiverforening holdt idag generalforsamling i København. Formannen opplyste innledningsvis at Dansk Arbeidsgiverforening nu har et medlemsstall på mere enn 17 000 mot 15 000 ved krigens begynnelse. Ialt beskjeftiger medlemmer av Dansk Arbeidsgiverforening ca 245 000 arbeidere. Det er det største antall som foreningens medlemmer noen sinde har beskjeftiget.

M.h.t. fabrikkvaktholdet som er etablert, fremholdt formannen, at det hadde vært forutsetningen da denne institusjon ble opprettet, at så mange av arbeiderne som mulig skulle delta i vaktholdet. Det hadde ikke vært Arbeidsgiverforeningens eller arbeidsgivernes hensikt å yte bidrag til en institusjon som bare tjente til å skaffe et fåttall arbeidere höiere ukolunn. Takstene for vaktmannskapene er nu for en vakttid fra arbeidstidens slutt om kvelden til dens begynnelse om morgenen 4 kroner pr. natt pr. mann, og for dagvakter sön og hellassager 5 kroner. Han oppfordret medlemmene til å medvirke til at så mange som mulig av bedriftenes arbeidere deltok i vaktordningen.

Arbeidsgiverforeningen ville ikke la noen ulovlig streik gå upåtalt hen. Ved den tvungne offentlige voldsgift var det ifjor behandlet ialt 216 saker.

Det er et almindelig ønske i Danmark å undslippe inflasjon, og dette ønske deles også av Arbeidsgiverforeningen. Men skal det kunne gjøres må arbeidslønnene stabiliseres på et bestemt nivå. Det vilde være naturlig om arbeiderne hadde villet delta i prisstabiliseringsarbeidet, istedet for å fremsette nye krav om lønnskompenasjoner for prisstigningen og om dyrtidstillegg. Arbeiderne burde være opmerksomme på at de, i større utstrekning enn andre like store og like betydningsfulle grupper i samfunnet, hadde hatt lett for å skaffe sig kompenasjoner ved dyrtidstilleggene.

De mereutgifter som krisen har pålagt Arbeidsgiverforeningens medlemsfirmaer å være ca 100 millioner, derav 40 mill.kroner årlig til dyrtidstillegg, ca 6 mill. kroner til fabrikkvakthold og et lignende antall millioner til luftvern.

Formannen fordömte tilslutt i sin uttalelse sabotasjekirksomheten verfor den danske industri.

DE SAMVIEKENDE DANSKE FAGFORBUND

fortsatte sitt årsmøte i Kjøbenhavn igår med en lang rekke taler, bl.a. av den danske socialminister Lauritz Hansen. Generalforsamlingen fortsetter imorgen. DR kl 1835.

ARBEIDSKRAFTEN TIL DET DANSKE LANDBRUK OG TROVDRIFTEN.

DR kl 1835: Arbeidsministeriet har i en bekjendtgjørelse stoppet vei og landvinningsarbeidene i provinsen for å skaffe landbruket og torvdriften den tilstrekkelige arbeidskraft.

I henhold til en tilleggsbestemmelse av arbeidsministeriet kan nu også arbeidskraft forskrives fra kjøbstedene til landbruket og til driften i torvmyrene, likesom langvarige arbeidsløse kan tvangsanvises arbeide på slike steder uten hensyn til de ukenper det vil forvolde vedkommende.

NEDGANG I DANSK SVINEBESTÅND.

DR kl 1835: Svinebestanden i Danmark beløper sig for øyeblikket til målt 1 836 000 dyr, d.e. en reduksjon med 40% i forhold til siste år. Der er livlig handel med smågris og prisene er stigende. I den siste tiden er de steget 5-6 kroner pr grisunge.

18 TIIFELDER AV SVINEPEST

er nu konstatert i Skåne, melder DR kl 1835,

INTET ALKOHOLFORBUD I FINNLAND.

DR kl 1835: Den finske regjering har avvist et krav fra den finske avholdsbevegelsen om å innføre et midlertidig forbud mot alkoholholdige drikkevarer så lenge krigen varer. Regjeringen uitter derimot at den vil skjerpe bestemmelsene om alkoholomsetningen og innføre strengere kontroll.

DET DANSKE RADIORØDS MEDLEMMER

som har besøkt Sverige er nu vendt tilbake til Danmark. Dets formann uttaler i et intervju med den danske presse at besøket i Sverige har vært meget vellykket og lærerikt. Han sier at man aller de nu må ta opp og planlegge arbeidet med utsendelse av dobbeltprogrammer i Danmark, men at det neppe kan gjennomføres før ef er krigen. SR kl 1330.

GÖTEBORG BY

har nu gjort opp regnskapet for budgettåret 1942 med et overskudd i bykassens regnskaper på 15.38 mill kroner. Det er 5.38 mill kroner mere enn ifjor. Man regner med at det representerer en nedgang i skatteøret neste år på 2 kroner pr. 100 kr. SR kl 1330.

20 000 SVENSKE SKOLEBARN

skal på jordbruksarbeide i sommer. Foruten kost og losji vil de også få litt lønn, dersom de skikker seg bra. De barn som blir innlosjert i leirer vil få et tilskudd på 25 kroner til mat, mens de vil få formiddagskaffe og middagsmat omkring på gården. DR kl 1835.

QUISLING TAKKER FOR OPMERKSOMHETEN.

Like før nyhetene ble lest opp i OR kl 2200 ble det referert et "takketelegram" fra Quisling for all opmerksomhet på NS lo års dag.

5 OG 6 ÅRS FENGSEL FØR SVENSKE SPIONER.

SR kl 2000 og 2300: Saken mot ingeniør Karl Henrik Hultin og de to andre sveker som var tiltalt for spionasje til fordel for Sovjetunionen var idag sittet oppe for Stockholm Kådhusrett. Der var innkalt to personer som er implisert i saken i; den ene av dem

tilstod at han hadde vrt en tur i Finnland for å skaffe oplysninger derfra også. Leisen blev betalt av Hultin. Der var også skaffet oplysninger om svenske forsvarsforhold, og disse var overlevert til Hultin, på troas av at man visste at de var bestemt for Sovjetsamvel etc.

Dommen fallt i ettermiddag. Hultin blev dømt til 5 års straffearbeide og to andre til 6 år hver.

DEN UTLENDING

som for en tid siden blev knepet i Jämtland og siktet for forsök på sabotasje, fikk igår sin dom i Jämtland hærredsrett. Den lød på 6 måneders fengsel for grovt tyveri og for sabotasjeforkåk. SR kl 2000.

NY BUUG FOR "CLAES UGGIA".

SR kl 2000: I dag foregikk en eiendommelig stabelavløpning ved Finnora Verft, hvor man har bygget nytt forskib til jageren Claes Uggia. Forskibet skal nu slepes til det vakksted hvor jageren ligger og settes til akterskibet der.

VED KARLSBORG

er en ung svensk reserveofficeraspitant omkommet ved en flyulykke. Han skulle styrtbombe da hans fly kom ned i tretoppene. SR kl 2000.

VELLYKKET RADIOINNSAMLING I SVERIGE.

SR kl 2000: Den opfordring som Radiotjänst sendte lytterne om å yte bidrag til hjelpearbeidet for Europas nødlidende barn, fikk en strålende mottagelse. Der kom ialt inn 229 000 kroner gitt av ca 20 000 lyttere. Insamlingen er avsluttet og pengene vil nu i samarbeide med Sveriges Røde Kors bli fordelt mellom de institusjoner som steller med hjelpen til barna i de forskjellige europeiske land.

KJEMPESKYTTERSTEVNE I STOCKHOLM.

SR kl 2300: Hittil er der kommet anmeldelse fra 3800 skyttere fra 1100 foreninger til det skytterstevne som skal arrangeres i Stockholm isommer. Ennu venter man anmeldelse fra noen hundre skyttere. Den tidligere rekord for stevnelettagelse er vel 5300.

FISKERIMELDING.

OR kl 1315: TORSKEFISKE: Vårtorskefisket i Finnmarken er fremdeles meget godt. I Østfinnmarken er resultatet for siste uke det beste i inneverende sesong. Der har vel siden av torsk også vært fanget store mengder av hyse, kvantitativt har hysefangsten oversteget torskefangsten. Agn er lodde som det finnes tilstrekkelig av. Ved Vardø og i Balsfjorden kan man etterhvert merke en liten tilbakegang i fisket, men det er fremdeles meget godt. I Drei vikfjorden kan fisket anses for avsluttet for år.

Fiskevekten i Østfinnmarken er 310 kg pr. 100 stykker fisk, med 1830 lever pr. hl med en tranprosent av 32. I Vestfinnmarken er fiskevekten 270/100, lever 2430/hl med en tranprosent av 32.

Foruten torsk og hyse fiskes det også store mengder kveite, steinbit, adskillig brosme, lange, flyndre og sei. Steinbitfisket tar sig særlig godt opp.

SILDEFISKE: Der er fremdeles meget dårlige fiskeforhold, men der meldes om gode mussa-fangster i Sulen likesom der er satt endel steng i Gulen.

MAKRELLFISKE: Fra Haugesundsdistriktet meldes at skjøter fra Ut-sirahavet er kommet inn med fangster på fra 1000 til 2000 makrell pr. båt.

QUISLING - DEN GIGANTISK-GENIALE PROFET.

OR kl 1920: Sending for Germanske SS Norge: Ukjendt foredragsholder som berømmet Quisling for hans gigantisk-geniale profetiske syn.

idet han allerede for 25 år siden, under sitt o hold i Moskva i 1918 hadde sett at Europa gled mere og mere inn i bolsjevismens favntak. Allerede den gang hadde han gitt sin nye bevegelse navnet Nasjonal Samling, selv om han først 15 år senere hadde latt samlingen tre ut i livet i en artikkel i Tidens Tegn.. Hvad samtiden mener om Quisling er forsåvidt knekkende likegeldig, da det aldri har vært de mange lodd å se og forstå sin tid. I 1918 var det bare Quisling i hele den vide verden som forstod hvilken vei det rikk med verden. Det hadde så ofte vært disse genialt-profetiske skjebne å dø ukjendte, ialfald miskjendt og stenet av en opagittert hop, men dette hadde i alle tidsalder gått verst ut over det utakknelige folk. Også Harald Hårfagre, Olav den Hellige og Sverre Sigurdssøn hadde vært gjenstand for stor forfølgelse, miskjennelse og ondskapsfulle rykter, ja til og med hadde man nektet å godta Sverres kongelige herkomst. Quisling var et nytt friskt skudd på det germanske fører-tre, og alle Germanske SS-Norge menn vilde tjene ham resten av sitt liv under slagordet: Vår øre er vår troskap!

SJÖMANNSSENDINGEN.

ØR kl 2330: Det blev oplyst at tyske undervannsbåter igår hadde senket 8 skib ut av en konvoi. De senkede skib hadde en samlet tonnasje på 51 000 br.reg.tonn. Der var tankskip blandt dem.

Hilsener til:

Arne Nilsen: Gjør hvad du kan fprå komme hjem. Alt er bra her med nok av arbeide til alle som vil. Slutt å seile for England, Arne. Hilsen Ruth og barna.

Harald Kristoffersen: Hilsen fra mor.

Kristoffer Kristoffersen: Alt vel hos oss. Kom hjem hvis du kan. Hilsen Laura.

Leganger (?) Berg : Alt bra. Forsök å komme hjem. Hilsen dine foreldre.

Fridtjof Torstensen: Har det bare bra. Kom snart hjem. Hilsen Toralf (?) og Teddy Torstensen..

Andreas B. Myller. Forsök å sende hilsen gjennem Røde Kors. Hilsen Grete, Harry og mor og far.

Sverre, Astbjörn og Hans Andersen: Hilsen Kikka Andersen.

-----v-----

-Morgenneyheter den 2ode mai -

10 NORDMENN DÖMT TIL DÖDEN OG HENRETTET.

OR tysk sendt kl 0730, N.sendt kl 0800:

SS Polizeigericht Nord har dömt fölgende 10 nordmenn til döden för att de har handlat till fördel för en fiendtlig makt och för att noen av dem visst om att de forbryterske handlingar skjedde, men undlatt att melde om det.

De 10 är:

Götfried Leirvåg,
Arvid Knudsen,
Herman Thingstad,
Tidsl. Gustav Bergquist *og*

Delt. Egil Mogstad, som alla er dömt till döden för att de hade dannat en grupp som skulle tre i aksjon vid en förväntad allierad invasion i Norge och bekämpa de tyska militäravdelningar till fördel för fienden.

Vidare är

Odd Nilsen,
Thorleif Olsen *og*
Johan Flones, dömt till döden för att de har haft kjendskap till de förstnevntes forbryterske hensikter, men undlott att melde om istedetfor också var dem behjälplige.

Og endelig er

Peder Morsett dömt till döden för att ha fört övergrepp överför den tyske vernemakt och för försök på flukt från landet.

Endel av de dömda opgis att ha varit kommunistiske funksjoner och Thingstad sies att ha varit leder av en nyoprettet kommunistisk sabotasjeorganisasjon.

Efter att dommene var stäfesterat av Obergruppenführer u. General der Polizei Rediess och et benådningsandragende var avslätt av Reichskommissar Terboven, fanns henrettelsene sted om morgonen den 19de mai d.å.

-----v-----

TRAGISK DÖDSULYKKE VED RÖDÖ.

OR kl 0800: I Rödberg är den 49 åriga Simon Falmyr omkommet samman med en son, efter att han hade rökt sig bort i ett grunnbrott. Den omkomne efterlämnar sig hustru och 7 uforsörjade barn i alderen från 1½ år till 14 år.

DEN NORSKE ROMA-KOLONI I AUDIENS HOS PAVEN.

OR kl 0800: I anledning av den katolske kirkens jubileum i Oslo, blev igår de katolske medlemmer av den norske koloni mottatt av Hans Hellighet i Vatikanet. Pavet hilste på hvar enkelt av koloniens medlemmer och talte länge med hvar av dem.

DET GAMLE POLITISKE MORD I KØBENHAVN.

OR kl 0800: Fra København meldes at landsretten har avgjort dom i saken mot estlenderen Meritz Loring og dansken Kernst, som tidligere er dömt till henholdsvis livsvarig fengsel og 6 års tukthus for det politiske mord på estlenderen Eltermann på Amager i 1936. Landsretten opprettholdt straffen for Meritz Loring vedkommende men nedsatte Kernsts straff til tukthus i 5 år.

LOTTA SVNLÉ HOS HITLER: OR kl 0730 t.s. meddeler at mottagelsen fanns sted i hovedkvarteret hvortil den finske kvinnleder blev fløjet i særskilt fly. ---

TILLEGGSPÅFØRT FOR NYHETER FRA SKANDINAVIA

fra
Regjeringens Informasjonskontor.

Ode mai 1943.

NR. 752

Fortrolig.

FORORDNING OM NATIONALE BEIDSPLITT.

"Minister" Læpprestad har utferdiget en forordning i forbindelse med "Loven om tvungen civil arbeilstjeneste" etter hvilken frigjelse for tvungen registrering bare vil komme til anvendelse overfor offentlige funksjonærer i faste eller midlertidige stillinger. NTB kl 2100 16.5.

INSTIUKSER TIL BOMBE-SKADEDE PERSONER.

NTB kl 2100 16.5: "Minister" Riisnæs har besluttet at enhver personer som blir gjort hjemlös som følge av luftangrep, skal melde av til de civile myndigheter på sitt hjemsted eller til politiet, straks "farens-over" signalet er gått. Dette vil gjøre det lettere å skaffe rede på hvem som savnes etter luftangrepet, og om der er, og i tilfelde hvor der er, sårede som krever øieblikkelig hjelp. Hjemlöse mennesker som kan innlosjeres hos venner eller slektinger, skal også straks avgi rapport til myndighetene

LOV OM SALG ELLER FLYTNING M.M. AV FISKERHUS.

NTB kl 2100 16.5.: "Ministerpresident" Quisling har den 6te mai undertegnet en lov som handler om flytning eller overdravelse av losji-hus for iskere i fiskever, uten på forhånd innhentet tillatelse av fylkesmannen i vedkommende fylke. Tillatelse må også innhentes før slike hus rives, selv om de eies av privat personer. Enhver overdravelse, flytning eller nedrivning av slike hus, enten det skjer aktsomt eller vel uaktsomhet, vil bli straffet med bøter på øptil 20 000 kroner eller med fengsel i øptil 3 måneder.

-----v-----

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.P.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

21. mai 1943.

Nr. 753.

Fortrolig.

Meldinger torsdag 20. mai 1943.

Teaterdirektør Reidar Otto frigitt.

S.K.20.00 Det meldes fra Oslo at teaterdirektør Reidar Otto er satt på fri fot. Han har i lengere tid sittet på Grini.

Tromsø lag av N.S. feirer 17. mai.

O.K.19.00 Tromsø lag av N.S. hadde 17. mai arrangeret en fest i anledning av dagen. Festtalen ble holdt av fylkeskontorsjef Paulsen.

60 medlemmer av N.S.U.F. er kommet tilbake fra Tyskland.

O.K.19.15 60 medlemmer av Nasjonal Samlings Ungdomsfor-king kom idag tilbake fra et 3 måneders opphold i Tyskland, hvor de hadde gjennomgått et militært kursus. De skal nu virke som instruktører i N.S.U.F., som nå vil få et mere militært tilsnitt. Guttene var meget fornøyd med oppholdet i Tyskland. Maten hadde vært helt strålende og det hadde vært meget få sygdomstilfeller.

Statuen av Peder Wessel Tordenskjold på plass igjen.

O.K.19.30 Statuen av Peder Wessel Tordenskjold er nå på plass igjen. Den er plassert mellom Rådhuset og Honnørbyggen. Den er foreløpig plassert på en sokkel av tre, men det vil ikke vare lenge før granittsokkelen er på plass, utstyrt med relieffer av billedhugger Federsen.

Skotøyproblemene i Norge.

O.K.19.35 Det har aldri tidligere vært stiltet så store krav til skotøyet som idag. Det er derfor av stor betydning at vi for tiden er i stand til å framstille sko av fiskeskinn. Steinbittskinnet er det best anvendelige, men lange-, torsk- og flyndreskinne er også brukbare. Man kan anvende de samme maskiner som tidligere. Skoene framstilles i alle mulige farver. De er dog svært kostbare, fordi fiskeskinnene er forholdsvis små, - til et par damesko medgår således 26 skinn. Forenkling er ikke mulig, men det kan tenkes at fiskeskinnene kan bli noe billigere og kanskje også produksjonen. Det framstilles for tiden vesentlig dame- og barnesko. Det eksperimenteres for tiden med framstilling av såleler av fiskeskinn, og prøvene ser bra ut. Ved hjelp av fiskeskinn kan vi kanskje en dag bli selvhjulpe når det gjelder skotøyfabrikasjonen, ja kanskje eksportere fiskeskinn til hele verden, hvem vet?

Strømpesjørsmålet.

O.K.19.45 Damene stod tidligere i kø fra kl.5.00 om morgenen for å få tak i et par strømper, men nå har forretningene ordnet et slags kortsystem. Kriga har lært de norske damer å økonomisere med strømper, og landet over er det nå bedrifter som arbeider med stopping av strømper. - Norges produksjon av strømper vil også på grunn av kriga komme et langt steg framover, men vi mangler dessverre for tiden maskiner og disse er meget vanskelige å skaffe.

Sjønannssendingen.

O.K.23.30 Tale av Alf Due Ødegård. Hilsener : Kåre Kristiansen fra mor, far og søsken. Oskar F. Petersen fra mor, far og Dagfinn. Georg Halvorsen fra mor og far. Einar Halvorsen fra mor og far. Kristian Simonsen fra familien. Egil Arnesen fra familien. Harald Søberg fra mor, far og søsken. Jens og Øystein Øglund fra Inger.

Nytt fra Danmark.

O.R.12.00 Som tidligere meddelt er det i U.S.A. foretatt tvangsutskrivning av danske sjømenn, som har oppholdt seg i amerikanske havner siden krigens begynnelse. Det meldes nå at det danske skoleskip "Danmark" er beslaglagt og brukes som kadettskip.

O.R.12.00 Det er kommet et stort antall hasselnötter til Danmark fra Tyrkiet. Hasselnöttene skal brukes som råstoff i den danske sjokoladeindustri. Leveringen er et ledd i den dansk-tyrkiske handelsavtale.

O.R.12.00 Ved Hillerød er det fundet en hjerneskalle som antagelig er flere tusen år gammel.

D.R.12.30 Foreningen "Norden" har holdt representantskapsmøte. Man er tilfreds med den tilslutning som foreningen har fått i den senere tid. Målet er nå å styrke de nordiske folks samvirke utad og innad. Folk må lære å tenke og føle nordisk. Det bør bli utenriks-, erhvervs- og forsvarssamarbeide.

Nytt fra Sverige.

O.R.9.00 Riksdagens begge kammere vedtok igår kveld forslaget om å bevilge 1 mill. kroner som tilskudd til bekostning av utgiftene med å sende barn fra kjøpsteder og andre tettbebyggede områder på landet i ferien. Det ble også vedtatt å la dispensasjonen for ferierende barns langreiser med jernbanene gjelde også for Västerbotten län.

O.R.8.00 (21.5.43) Riksdagen kunne igår se i öyesyn et svenskebygget hurtiggående 2 motors bomberfly "B.II". Det er så å si utelukkende bygget av svenska materialer.

Siste nytt.Sandefjord bevilger kr. 3000.- til frontkjemperkontoret.

O.R.8.00 (21.5.43) Ordføreren i Sandefjord, Holtedahl, har vedtatt å bevilge kr. 3000.- til frontkjemperkontoret.

Ingen arbeidsløshet innen stenindustrien i Østfold.

O.R.8.00 (21.5.43) Mens det før krigen stadig hersket arbeidsløshet innen stenindustrien i Østfold, er det nå full beskjæftigelse innen denne industri, meldes det fra Fredrikstad. Særlig er etterspørselen av gatestein stor.

Odnes hirdförskskole.

O.R.8.00 (21.5.43) Odnes hirdförskskole begynner i disse dager. Ledende personer innen stat og parti vil holde foredrag og gi undervisning. Skolens elever blir de höyere befalingsmenn innen hirden.

VVVVVVVVVVVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor

22 mai 1943.

Nr. 754.

Fortrolig.

NY BOK I NOIGE.

O.R. 19.00. "Der Kirurg von Narvik" er navnet på en bok som nylig er skrevet av en tysk militærlege. Han forteller her om sine opplevelser på strekningen fra Narvik til Hammerfest.

V. RONNA I FULL GANG.

O.I. 19.00. Fra Bodø meldes at våronna nu er i full gang over hele Nordnorge. På flere steder har man allerede sådd både hvete og bygg.

Fra Tønsberg meldes at man regner med å bli ferdig med vårarbeidet i løpet av denne uka.

SJØMANNSSENDINGEN.

O.R. 23.30. Sendingen begynte som vanlig med listen over senkingene. Så holdt lærer ved sjømannsskolen i Sandefjord kaptein ~~Jag~~ Heyerdahl et kåseri.

Han begynte med å uttale håpet om at ikke alle sjøfolkene er så blindet av den amerikanske bluff at de ikke har til til å lytte på stemmen hjemmefra - sannhetens stemme !! --

Også han måtte ty til senkinger og nevnte her at tyskerne den 1ste april hadde senket 17 skip og det skulle han bare hilse å si var ingen aprilspök. De allierte driver nok med å bygge nye båter. Men hva er det ? De kan i høyden crstatte 40 % av tapene. Nei gutter! Det eneste dere har igjen for å sette livet på spill er en våt grav.

Og nu skal dere få höre noe annet som kom meg for Øre her om dagen. Og dette er offisielle tall offentlig - gjort av "emigrantregjeringen" i London. Opp til utgangen av 1942 utgjorde skattetrekken for sjøfolkene £ 1.370.000 i England og \$ 2.387.000 i New York. Familietrekken var henholdsvis £ 1.100.000 og \$ 2.344.000. Den såkalte frivillige sparetrekkt utgjorde i Amerika 2.463.000 dollars. Og hvor er så disse pengene blitt av. Jo, de har engelskmennene og amerikanerne fått for å kunne fortsette krigen. Jødene foretrekker "cash" og dere får nøyde dere med øren og feite løfter. At forholdene er slik det vet jeg sikkert. Jeg snakket nylig med en maskinistfrue som nylig hadde fått brev fra sin mann som er i engelsk tjeneste. Han fortalte at de hadde ligget sammen med et svensk skip som skulle hjem til Sverige. Han hadde da fått sendt med et brev som på denne måten hadde passert sensuren. Han fortalte også om den dårlige stemningen som hersker blandt de norske sjøfolkene og at de blir trukket for ca 75 % av sin hyre. Tilslutt rettet Heyerdahl en oppfordring til sjøfolkene om å pakke sekken og komme hjem.

Følgende hilsinger ble sendt: Til Georg K. Dahl. Kone og barn hilser. Vi har det bare bra. Hilsen Harald, Arne og før. Werner Olsen. Vi er alle friske. Forsök å sende oss en hilsen. Holger, Frode og Dagmar. Odd Skaugen, Vi lever allesammen og har det bare bra. Håper det samme med deg. Hilsen mor og søsknen. Kolf & Tor Foss, Alt står bra til her. Alle er friske, hilsen fra Ivar Foss. Karl Norwell. Det står bare bra til med oss alle. Hilsen fra din søster Anna. Odd Normann Gård, hilsen fra mamma og pappa, forsök å komme hjem hvis du kan. Hilsen Oskar Gård. Harald Haslund Henriksen, Vi lever i beste velgående. Hilsen fra alle hjemme. Thorleif Andersen, Har det bare godt, men lengster etter å få se deg igjen. Hilsen fra far og mor. Arne Sigurdsen. Vi sender deg alle de hjerteligste hilsinger og håper det står bra til med deg. Hilsen fra familien.

NYTT FRA SVERIGE.

D.R. 18.35. En svensk fiskekutter fra Hanö er sunket etter en minesprenging. Kutteren ble etter sprengningen tatt i slep men det lyktes ikke å få den til land før den sank. All lasten til en verdi av 10.000 kroner gikk tapt. 2 mann av besetningen ble såret.

S.R. 20.00 Arme - museet som har stått lukket for offentligheten i 11 år ble i går åpnet i nerver av kong Gustav og flere medlemmer av den kongelige familie. Tilstede var også endel gjester fra Danmark. Museets styreformann holdt åpningstalen. Deretter holdt kong Gustav en kort tale og erklærte museet for åpent.

På grunn av flyttinger og andre vansker i forbinnelse med krigen er det for tiden ikke mulig å vise fram mere enn 1/3 av museets samling.

Fire selfangere som dro ut fra Sellefjord savnes nu idet de ikke har hørt seg på 10 uker. De hadde med seg proviant for bare 6 uker. Alle de fire var gamle erfarte fangstfolk.

Det viser seg nu at et stort antall personer er innblandet i den store oljetryverisak i Göteborg. Blandt de anklagede er flere kapteiner og officerer fra skip. Det viser seg at tre skip er blitt bestjållet på den måten at slanger er lagt ombord direkte i lasten og suget ut. De stjålne varer er så blitt solgt til privatpersoner. Det er i alt over 20 tiltalte.

S.R. 23.00. Styret for statens Bygningslånefond mener at man i 1943 må bygge i alt 27.000 nye leiligheter for å kunne tilfredsstille de nåværende behov.

Svenska Norgesnijeljen meddeler at ytterligere 100.000 kroner er blitt sendt til Norge for å skaffe mat os.v. til barn hvis foreldrene befinner seg i sjøfartstjeneste utenfor landets grenser og ikke kan komme hjem.

VVVVV VVVVV VVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA

K.Sl.

fra

Høyjeringens Informasjonekontor.

23de mai 1943.

NR 755

Fortrolig.

Meldinger den 22 mai

FLYKTNINGENE I SVERIGE.

SR kl 1330: Socialministeren besvarte i Riksda ons 2nnet omkring idag en interpellasjon angående flyktningenes behåndling i Sverige.

Statsråden gav et utførlig exposé over flyktningsspørsmålet og fremholdt at jøder og andre, såkalte "ikke-ariere" var blitt likestilt med politiske flyktninger. Dette var skjedd etter at jødeforfølgelsene var blusset opp omkring i Europa, og særli etter at tyskerne hadde satt igang jødeforfølgelsene i Norge.

Siden invasjonen i Norge, har det overveiende antall flyktninger til Sverige vært nordmenn. I alt er der nu mere enn 16 000 nordmenn som politiske flyktninger i Sverige.

Bare mindreårige barn som kommer over grensen uten å være ifølge med foreldre eller andre føresatte er visse asociale individer blir avvist som flyktninger. Desertører fra tyske troppesyrker i Finnland og Norge er i et antall tilfeller avvist som flyktninger etter at de er kommet over på svensk område, idet man ikke anser det som tilstrekkelig årsak til å komme inn under betegnet "politiske flyktninger" å være desertert fra sine tropper-av elinger. Siden november 1942 er der imidlertid ikke forekommert noe tilfelle da desertører er avvist.

De norske flyktninger får, sa statsråden, etter å være foreløpig avhørt av svenske myndigheter ved grensen, reise uten bevokting til en stasjon som står under de norske myndigheters ledelse. Her kan de norske myndigheter meget bedre enn som ville være tilfelle med de svenske myndigheter, bringe flyktningers hole forhold på det rene.

M.h.t. internering av flyktninger, sa statsråden at noen ble internert av de svenske myndigheter fordi de hadde overtrått den svenske fremmedlovgivning, andre fordi de hadde gjort si skyldig i direkte forbryterske handlinger i Sverige og etter andre fordi de ikke ville ta ansett arbeide. En særskilt kategori av internerte, var de som de norske flyktningsmyndigheter av forskjellige grunner ikke ville ha noe med os som de avviser som flyktninger. I mars måned d.s. var antallet av slike avviste og internerte flyktninger 101. De holdes internert for et tidsrum av fra 4 måneder optil 1 år - i noen tilfeller også lengre. Statsråden forklarte at der var adgang til å ta interneringsavgjørelsen op til fornøyet prøvelse, etter at den internerte hadde sittet inne kortere eller lengre tid.

Han konstaterte tilslutt at den svenske flyktningspolitikk og behandlingen av flyktningerne imøtekomm alle rimelige krav som kan stilles, og at de innskrenkninjer som er foretatt, er av en slik karakter at de ikke kan undgås.

DR kl 1835: Socialministeren orlyste at der for tiden er 20 800 flyktninger i Sverige. Av disse er 818 internert og 26 fengslet. Utløftene til flyktningers forleining bestrikes tildels av vedkommende nasjons myndigheter, der s flyktningskomite i Sverige eller av den svenske stat.

TVANGSLIBIDSTJENESTEN I NORGE.

DR kl 2150: Ca 2500 nordmenn er utkalt til å gjøre tvungen arbeidsjeneste i Norge, de fleste av dem i landbruket.

1190 SVENSKER

har te net sic som fadere for norske barn. DR kl 2150.

DET SVENSCHE DAMESKID

"España" tilhørende Svenska Lloyd er kommet inn til Göteborg med betydelige skader på b.b. side forårsaket av britiske fly, som beskjöt

skibet med mitraljøser og maskingeværer.

FINNLAND BEKLAGER SIG.

DR kl 1230: Fra finsk hold beklages det i avisartikler i den svenske presse, at de svenska aviser har funnet sig foranlediget til å trekke sine korrespondenter i Finnland hjem, liksom man beklager at den finske presse av personellmangel ikke har anledning til å holde det tilstrekkelige antall korrespondenter i Sverige og Danmark.

MANGE DREPTE I FLENSBURG EFTER FLYANGREP.

DR kl 2150: Under flyangrepet på Flensburg den 19de mai er der omkommet ialt 53 mennesker.

DR kl 1230: 15 danske barn som er omkommet i Sønderjylland under en krigsulykke skal begraves mandag i Flensburg. De opholdt sig sammen med sin lærerinne i et beskyttelsesrum da de blev drept. Den Sønderjydske forening i København har rettet en opfordring til danske i Sønderjylland om å flagge på halv stang mandag for på denne måte å vise sin deltagelse med de rammede dansker på den annen side av grensen.

DANSKE BØKER TIL KRIGSFANGER.

DR kl 1835: Bokinnsamlingen i Danmark til krigsfanger innbrakte 60 000 bøker. Fra tysk hold er der kommet anmodning om å skaffe amerikanske og engelske bøker til et nyskapt fangeleir for 2000 amerikanske krigsfanger. Der er likeledes fra tysk side rettet en anmodning om å skaffe bøker til tyske krigsfanger i Canada og til belgiske og franske krigsfanger i Tyskland. Danmarks Røde Kors retter derfor en ny opfordring til almenheten om å gi bøker på engelsk, tysk og fransk til innsamlingen.

SMÅ NYTT FRA NØEGE.

OR kl 1900: Der er muligheter for at AT-skolen på Elverum vil utvide. For siden holder man på med et 6-årselders kursus for AT-befat, men der settes stadig større og større krav til AT-befated, slik at skolen nok må utvides.

Hamar Jernstøperi har fått ordre på ialt 250 potetoptakere for 2 hester. Det er optakere av ny modell som man setter store forhåpninger til. De skal alle leveres i god tid til å settes inn i potetoptakningen til høsten.

I en skolehage i Sandar har man funnet to offerstener fra bronsealderen samt et bronsesverd. Omkring ciberskålene på stenene var der helleristninger.

HULL I ULVENS SKROG.

SR kl 2000: Marinens dykkere har nu foretatt mere enn 90 neddykninger til Ulvens skrog, tildels under meget vanskelige strømforhold. Det er konstateret at der er et stort hull i ubåtens skrog forut for kommandotårnet og på s.b. side. Hullet går også igjennem til trykk-skroget. Man har også konstateret at der er hull i skottet foran kontrollrummet. Den foreløpige undersøkelse av ubåtens skrog er dermed avsluttet.

KOMINTERNENS OPLØSNING.

SR kl 2300: Styret for Sveriges kommunistiske part meddeler at partiets utøvende komite har vært forelagt spørsmålet om opløsning av Komintern, og komiteen besluttet enstemmig å anbefale skrittet.

OR kl 0900 23/5: I anledning av den angivelige opløsning av Komintern skriver Nya Dagbladet Alltbehanda at det må sees som et russisk forsök på å lokke patriotene i de okkuperte land over på bolsjevikenes side og at det neppe kan ansees sansynlig at bolsjevikene vil gi slipp på det tak e har på de mørre eller mindre legale kommunistiske partier i andre land. Det svenska folk sies å ha gjennemskuet Stalins bluff.

KJØBENHAVNSTELEFONEN BRØT SAMMEN, P. GR. A. KJØTTRASJONERINGEN.

DR kl 1835: Kjøbenhavns Telefonanlegg brøt sammen i formiddag, som følge av overbelastning. Ved de fleste stasjoner måtte man vente i 4 minutter og lengre for å få forbindelse og ved en enkelt central, Imager-centralen, var all trafikk avbrutt i flere timer som følge av sikringsbrudd som ikke skyldtes overbelastningen. Selve overbelastningen har sin årsak i kjøttrasjoneringen og den voldsomme pågang i telefoneringen til byens kjøtt og fiskeforretninger. Utenfor alle kjøtt-forretninger var der samtidig svær kø. Slaktermestrene i Danmark har foranstaltet en avstemning om hvorvidt forretningene bør lukke om tirsdagene. 95% stemte for forslaget.

STATENS OPGAVER.

DR kl 1835: Danmarks Lettsforbunds årsmøte har idag avgitt en programerkjering, hvor det heter at opraven fremdeles er å gjøre Danmark til et rettssamfund med like rettigheter for alle mennesker og å innskrenke statens virksomhet til dens egentlige oppgaver. Som hørende til disse egentlige oppgaver regnes opp arbeidet med oprettholdelse av Danmarks frihet og selvstendighet, dannelsen av et redelig penesvesen samt å arbeide for dannelsen av en internasjonal voldsligtsrett som skal tre istedet for krig.

DANMARKS LANDBRUK.

DR kl 1835: På Sjællandske Husmannsforeningers årsmøte uttalte formannen at all utvikling i Danmarks landbruk er ophört og at alt utbygningsarbeide er utskutt til etter krigen.

STATSSTØTTE TIL SVENSK BOLIGBYGNING.

SI kl 2300: Det foreslås bevilget 50 mill. kroner til tilskudd til ny boligbygning, 37 mill. kroner til tilleggsbevilgning, 20 mill. kroner og en tillemp bevilgning på 6 mill. kroner som tilskudd til mindre bemidlede og endelig 2 mill. kroner til hjelpe til boligbygning for pensjonister. Som tilskudd til boligbygning på landet foreslås bevilget 1 mill. kroner. Det heter i forslaget at boligvanskelsogene i Sverige er øket betraktelig i 1942.

SR kl 2000: Den svenske regjeringen foreslår for Riksdagen å bevilge 19.5 mill. kroner til dekkning av underskuddet ved Sukkeraktiebolaget, i h.h.t. avtale. Samtidig foreslås det visse forholdsregler for å forhindre fremtidige underskudd.

-Den svenske priskontrollnevnd har innrømt til regjeringen med en anmodning om å få sette normalpris på sjokoladevarer. Samtidig foreslås det en standarisering av sjokoladecvarene, noe som vil ha til følge at visse luksusbetonte pakninger vil forsvinde fra markedet.

SVENSK LUFTVERNØVELSE I VEST-JYLLAND.

DR kl 1835: Lørdag kveld og natt til søndag arrangeres en kjempe luftvernøvelse for Esbjerg og 5 vestkystbyer. I alt deltok 3000 mann luftvernmannskaper av begge kjønn. Der blev holdt øvelser med virkelige brudd på gass og vannledninger.

DE FINSKE BARN I DANMARK.

DR kl 1835: Ved Kjøbenhavn Borgerrepresentasjons førstkommande møte vil det bl.a. bli behandlet spørsmålet om en bevilgning på 17 000 kroner til bestridelse av utgiftene ved finske barns hjemreise og ankomst til Kjøbenhavn. For tiden opholder det sic 2500 finske barn i Danmark og de skal nu reise hjem. Til erstatning kommer det 1000 andre i løpet av sommeren.

-På et møte i Ålborg er det besluttet å anbefale at arbeidere i torvmyrene skal kunne tvangsekvireres til landbruket ved behov. DR kl 1835

-De 6 svenske idrettsmenn som skulle delta i et dansk stevne idag men blev nektet innreisetillatelse til Danmark, fikk endelig tillatelse, men så sent at de ikke kunne komme med flyet fra Bromma. Det svenske idrettsforbund har bestemt at landskampen i friidrett mellom Danmark og Sverige skal gå i Eskilstuna. DR kl 1835.

OFFENTLIGHETSPIPLINSIPPET OPIETTHOLDES.

SR kl 1330: Statsministeren besvarte idag i Riksdagens 2nnet kammer en interpellasjon om statens hemmeligholdelse av visse ting, og sa at han var en motstander av all hemmeligholdelse og at han var sikker på at offentligheten ville motta med tilfredshet utsagnet om at offentlighetsprinsippet ville bli oprettholdt. Hvad angikk pressens forhold, pekte statsministeren på betydningen av at pressen hadde sine egne organer til å bevokte sig.

ALLIERTE LUFT-TAP OVER FINNLAND OG DANMARK.

SR kl 1330: Det finske kommunike imorges forteller at det under 3 luftkamper over Finskebukta inatt blev skutt ned lo sovjetrussiske fly. 1 finsk fly ikke tapt.

DR kl 1835: Tyskerne forteller at de ødela 18 fly over Danmark natt til idag.

DEN DANSKE KONGE

mottok idag først den italienske og straks derefter den spanske minister i Kjøbenhavn. DR kl 1835.

DEN DANSKE REGJERING

har av hensyn til den vanskelige transportsituasjon, besluttet å nedlegge en rekke utstillinger og varemesser. Efter dette vil det Store kjøpestevne i Fredricia til sommeren bli nedlagt. DR kl 1835.

VED EN FORELESNING

for doktorgraden ved Lunds universitet idag, var der opponenter fra alle de 4 nordiske land. Doktorand var en ung islandsk videnskapsmann som diskuterte over Botanisk arvelighet. Det er første gang en islanding tar doktorgraden i Sverige. DL kl 1835.

LANDBRUKSMELDINGER.

OR kl 1350: Det er besluttet at omsetning av hest bare kan foregå i forbindelse med offentlige hesteskuer eller hestemarkeder og at prisen i hvert enkelt tilfelde skal fastsettes av offentlige takstmenn. Såvidt det kunne forstås gjelder bestemmelsen utelukkende Hedmarken.

NY TREKK-KRAFT I LANDBRUKET.

På Voss er det tatt i bruk en ny trekk-kraft for plogen m.v. Den består i grove trekk av denne anordning: opp i bakken i åkerens overkant fester man en sterk kjettin langs åkeren. I kjettinen festes en blokk hvor i tres en wire som går fra et elektrisk drevet spill placert nedenfor åkeren. Wirens ende er festet i plogen. Spillet settes i gang og trekker plogen opp bakken. Når furen er utpløyet, flytter man blokken fremover kjettinen, trekker plogen ned igjen ved hjelp av spillet, og begynner på neste fure o.s.v. Spillet skal også kunne brukes til å trekke gjødselskjerra og skal være utmerket til rydningsarbeider i skog m.v. likesom motoren er anordnet for drift av kappsag og andre redskaper. Ialt er der 60 spill i bruk på Voss og elektrisitetsverket har planer om å innføre en billig-tariff for elektrisk kraft til motorene.

Intet nytt om Oslos grønsakforsyning. OR kl 1350.

-----v-----

SJØMANNSSENDINGEN:

OR kl 2330: Underholdningsprogram med en sketsj, som var en omarbeidelse av møtet mellom Peer Gynt og mor, se etter Peer Gynts ridt på bukken. Peer Gynt var statsminister Nygårdsvold. Der blev sagt en rekke rare ting, og sketsjen sluttet med at Peer Gynt sa at han hadde ennu større mål i livet enn å være eksilregjerings i London, nemlig engang å kunne komme hjem som bølgjevikisk Reichskommissær!

-----v-----

TILLEGG TIL NYHETSOVERSIKTEN FRA SKANDINAVIA

K.S1

fra

Regjeringens Informasjonskontor.

23de mai 1943

NR 755

Fortrolig:

RIISNES HÅNER FRONTKJEMPERE SOM VIL HA VALG OG HØRE FOLKE-MENINGEN.

NTB kl 1930, 20/5: Minister Riisnes talte nylig på et møte for frontkjempere i Drammen. I foredraget sa han: "Dere sier at krigsanstrengelsene må baseres på folkeviljen, og at soldaten må ha et enig folk bak sig, fordi hans anstrengelser vil bli meningskøse ellers. Hvor lite dere som kan snakke slik, husker fra deres historie. Eller tror dere at enhver er litt kraften og evnen til klart å overskue fremtiden. Tror dere at den store masse straks kan forstå hvad som er igjøre, når en ny era begynner?"

Om kommunistfaren sa han at dette ikke var et tysk slagord. Allerede før år tilbake hadde det norske folk hørt om Stalins, Molotovs og Maiskis planer - og den gang ikke fra tyske kilder.

Han fortsatte: "Frontkjempere! Dere har sett hvordan deres motstandere i øst virkelig er. Mange i dette land håper at andre vil demme opp for de røde horders fremmarsj mot Europa. Selv om den store masse ikke forstår det, så vet dere at bare dere og deres våbenbrødre kan redde Norge fra utslettselen. Er der noen blant dere som spør om ikke folket også bør ha noe å si i denne sak? Kanskje spør dere også om vi ikke skulle holde valg for å høre folkemeningen. Men vi i Nasjonal Samling tilhører ikke de dumrianer som tror at plutokratene kan redde Norge, eller at Stalin ville si til våre bolsjevikere eller til vår Kuusinen-regjering: Nei, mine herrer, dere tar feil. Deres kyststripe interesserer oss ikke i det hele tatt. Vær nå snille små gutter og la gamle pappa Håkon og vidunderlige unkel Nygårdsvoll komme hjem! Eller hører vi kanskje fremdeles hjemme i barnekanteret? Bolsjevismen kan bare bli stanset av de nye, unge, de gode og sterke krefter som er skapt av Nasjonalsocialismen og fascismen - av Adolf Hitler og Benito Mussolini."

Riisnes minnet derefter tilhørerne om den store latente styrke i det norske folk, og ba dem inntrengende bruke denne styrke, idet han sa: Av oss til hører man dette sagt: Vi trenger våre medlemmer - våre våbenkjempere hjemme også! Men, man må være opmerksom på at den enkelte ikke er i stand til å felle noen dom i denne sak. Ingen har rett til å si: jeg antar at jeg er uerstattelig, eller: Min chef - eller en eller annen partiledet - sier at jeg ikke skal melde meg, for han trenger meg bedre! Det er tvertimot en plikt for enhver skikket mann å melde seg til fronttjeneste. Så får det bli opp til den øverste partiledelse å avgjøre om vedkommende skal reise til fronten eller ikke. Enhver som går omkring og numler: Jeg vil bare melde meg til tjeneste her hjemme i Norge, skulle tenke på at det bare er en tom undskyldning å snakke slik. Dersom alle skikkede menn i Nasjonal Samling - om noen annen kunne der neppe bli tale - meldte seg for kystvakt-tjeneste, hva ville bli følgenes da? Den moralske betydning av Norges krigsanstrengelse er av stor - ja av den største militære betydning. I virkeligheten er det heller ikke helt riktig og rettferdig, når vi i Nasjonal Samling hører bitre uttalelser om at vi er alene om å sende vår ungdom til fronten. I virkeligheten er der ikke så få unge menn som ikke er partimedlemmer, men som melder seg frivillig. Dere ville bli overrasket hvis dere fikk høre den procentlige deltagelse av soldater som ikke er partimedlemmer, og de har ikke vist sig å være mindre gode for det. Også blandt de frivillige som melder seg nu er der mange som ikke er parti-medlemmer.

Riisnes sa tilslutt at en soldats liv ikke var noendans på roser. Det inneholdt både uvirkshet, slaveri, frost, sørnhet, få oppildnende biblikk, og så etter ventning, mere savn og mørke slavear-

beide. Men det er på tross av alt dette, fremdeles en plikt for enhver man å følge "Førerens" kallelse, for Norges og for folkets skyld av hensyn til fremtiden og til individet. Enhver vet at alle undskyldninger, alle "hvise-er" og "men-er" bare er tegn på dovenskap, feighet og svakhet.

-----v-----

TYSK TELEGRAM OM LÖSLATELSEN AV DE NORSKE GRINI-FANGER.

TRANSOCEAN, på engelsk for Det fjerne Østen, kl 1500 20/5:

Det har vakt stor tilfredshet blandt det norske folk at der er gitt meddelelse om løslatelsen av et stort antall politiske fanger, i forbindelse med feiringen av Nasjonal Samlings 10 års jubileum. Der kan ikke herske noen tvil om at denne meddelelse har hjulpet til å lette stillingen i Norge betraktelig. I vel-underrettede kredser her (i Oslo) gir man uttrykk for det syn at beslutningen om å løslate fangene, er en anerkjennelse fra tysk side, av opposisjonens korrekte holdning. Det er foreløpig meddelt at noen hundre fanger vil nyde godt av amnestiet. Men da forhørene ennå ikke er avsluttet for en lang rekke saker, kan der ikke sendes ut noe officielt kommunike om løslatelsen før Sieblikket. Blandt dem som allerede er løsladt er den bekjendte maler Per Krogh og Centralteatrets direktør Harald Otto.

SVERIGES NEUTRALITET. HVAD FOLK TIØR.

TRANSOCEAN, eng. for Østen kl 1109, 20/5: 58% av det svenske folk tror at det fremdeles vil lykkes for Sverige å holde seg utenom krigen, ifølge undersøkelser av det svenske Gallup Institut, mens 31% nekter å gi uttrykk for noen mening i saken. Procentsatsen av svensker som tror at krigen kan holdes unna, er den samme nu som i oktober 1942 og tidlig i april 1943, da Gallup-institutet sendte ut lignende spørsmål.

FINNLANDSFORSYNING AV BRÖDKOIN.

TRANSOCEAN eng. for Østen, kl 0032 2c/5: Finnlands forsyninger av brödkorn er sikret til september, uttalte den finske utenriksminister Ramsay på en pressekonferanse i Helsinki idag. Inntil Ramsay blev utenriksminister, var han forsyningsminister i Finnland, men han innehar fremdeles en stilling i Forsyningssdepartementet, som særlig sakkyndig.

-----v-----

25. mai. 1943.

Nr. 757.

Fortrolig.

Meldinger manda 24 mai.

NORSKE GUTTER OG JENTER SKAL DELTA I GERMANSK LANDTJENESTE.

D.R. 12.30. "Kirke og Undervisningsdepartementet" har sendt ut en meddelelse om at en rekke norske gutter og jenter i sommer skal delta i "Germanisk landtjeneste". Deres avreise finner sted på et så tidlig tidspunkt at de ikke får tid og anledning til å avlegge eksamen. Det er derfor bestemt at de skal få sine eksamensvidnesbyrd på tross herav, utreknet etter forholds-karakterprinsippet. Det gjelder elever ved folkeskolene, realskolene og gymnasiene. Også elever som skulle tatt sin eksamen artium vil få sine forholds-karakterer.

RASJONERINGSSVINDEL.

D.R. 12.30. Oslopolitiet har knepet 10 mann som i lengere tid har drevet med å framstille falske rasjoneringskort i tusenvis.

LANDBRUKSMELDINGER.

O.R. 12.50. Under den første krigssommeren foregikk der en voldsom nedslaktning av hønsbestanden. Enkelte steder var det den rene utryddelse av hønsene. Inten my nedslaktingen skyldtes panikk eller de vanskelige foringsforhold, så kom hønsbestanden i landet til å ligge langt under et forsvarlig nivå.

Nu er folk begynt å opparbeide hønsebestanden igjen; ikke bare er det en lang rekke mennesker som gjerne vil ha seg en vernehøne, men det viser seg også stor etterspørsel etter kyllingene fra de store hønseoppdretterier.

Mange steder i landet har det med den lille hønsebestanden ført til en altfor stor innavl og på de fleste steder er det et altfor stort antall gamle høns som det ikke svarer seg å holde i livet.

Under den store nedslakting viste det seg ofte helt umulig å få omsatt hønsekjøttet falt først på flere steder i en rad som var helt karrikaturmessig.

Nu viser det seg helt umulig for avlcentrene å kunne etterkomme den store etterspørsel etter kyllinger og man har derfor måttet gå til rasjonerings. Knapheten på ruge-eggs er også stor. Avlastasjonene har derfor gått til den ordinære ta imot rygeegg og levere dag-damlekyllinger tilbake. En cirkonstanslig ordning som ikke har vært i bruk tidligere.

Bestemmelsene for den nye tobakksrasjoneringen foreligger nu. Det er bl.a. en bestemmelse om at jordbrukere skal få ekstrarasjon av tobakk i sommerhalvåret. Det gjelder aktive jordbrukere som har brukt tobakk tidligere og som allerede har tobakkskort. Sveisere kommer ikke inn under bestemmelsen. Aktive jordbrukere som om vinteren har skogskjøring eller deltar i skogsarbeidet får også ekstrakort på tobakk for vinterhalvåret.

Selv om rasjonen for jordbrukere på denne måten blir langt større enn tidligere, er det en lang rekke som går igang med tobakksdyrkning i vår. Avsiftsfritt kan en dyrke 5 kvadratmeter, tilsvarende 20-25 planter.

I de siste årene har det hersket en total mangel på nikotinsprøytesveske for fruktavlen i Norge. Enkelte større fruktavlere har riktignok dyrket endel tobakk til eget bruk av nikotinsveske. Men det har på langt nær stått i forhold til etterspørselen.

I de to siste årene har "finansdepartementet" etter anmodning av "Landbruksdepartementet" avstått fra å kreve avsift for tobakksdyrkning med det formål å skaffe sprøytesveske.

LANDBRUKSMELDINGER. Fortsatt.

Tobakksdyrkere anmodes derfor nu allerede om å sende inn oppgave over det tobakksareal de har lagt ut, og om tobakken skal bonyttes til sprøyteveskeframstilling. Det er ennå ikke truffet noen bestemmelse om å sløyfe av giften i år.

Fra garnemerne kommer det meldinger om store bestillinger på tobakksplanter. Det er ikke ualmindelig at enkelte hagedyrkere bestiller 30-50 planter, men det er også dem som bestiller 75 - 100 planter. Disse røjres oppmerksom på at de er avgiftspliktige med minstevært 20 kroner.

Ifjor høst var det en blomstrende handel med ferdige tobakksvarer. Bladet Vestland forteller at i Oplandene ble det den rene tobakksjobbing. I år er det fastsatt maksimalpris på ferdige tobakksplanter for å forhindre jobbingen. Prisen er satt til kr. 1.50 leveret på åkeren. For tobakksplanter til utplanting er prisen satt til kr. 0.50 pr. plante på 8 cm., eller kr. 4.50 pr. 10 stk.

Oslo skinnauskjoner avsluttet igår første del av maiauksjonene. Det var stor interesse og livlig omsetning.

Det ble frambrukt 3116 svølvrev hvorav 60 % ble omsatt til en gjennomsnittspris av kr. 549.35. Av platinaskinn var det frambrukt 600 skinn. 60 % ble omsatt til en gjennomsnittspris av 738 kroner og av 500 blårevskinn ble 52 % omsatt til en gjennomsnittspris av 378 kroner. Høyeste pris for platinaskinn var 1200 kroner, for svølvrev 1050 kroner og for blårev 660 kroner.

Morgen begynner Nordiske Skinnauskjoner og torsdag fortsetter Oslo Skinnauskjoner med annen del av mai- auksjonen.

Det er stor etterspørrelse og fast marked for førsteklasses skinn mens det er slappere med mindre kjøpclyst for sekundaskinn.

Soppsesongen er nu begynt adskillig tidligere enn vanlig.

SJØMANNSSENDINGEN.

O.L. 23.30. Etter senkingsmeldingene kåserete kaptein Heyerdahl fra Sandefjord Sjømannsskole om de allierte tap av skip og mannskaper. Han sluttet med å be de norske sjøguttene om å komme hjem eller gå til land ellers kunne det hende at det blir for sent.

Derefter kåserete en kokk fra Grimstad. Han fortalte om virksomhetene rundt på bryggene nedover Sørlandet og fortalte hvordan folk her forandret seg i de to siste årene. Nu er de ikke overleide lenger fordi om en tilhører NS. Han hadde så jar en dag blitt snakket til av en av sine tidligere kammerater og det endte med at hele den gamle klikken snart stod i livlig diskusjon akkurat som i de gode gamle dager. Han sendte hilsende til følgende fra Grimstad fra deres gamle venner og kjendte: Adolf Simonsen, Ragnvald Olsen, Ansgar Foss, Finn Hansen, Petter Sørensen og Leif Federsen.

Tilslutt holdt Håkon Børge et av sine utenrikspolitiske kåsicer som selvfølgelig bare gikk ut på å fortelle hvor skurkeaktig England, USA og Russland alltid har opptrått overfor de små nasjoner.

TEKNISK NÖDHJELP.

08.00. 25/5. "Ministerpresident" Quisling har den 13 mai i år bestemt at "teknisk nødhjelp" skal opprettes. Organisasjonen skal ligges under "politidepartementet". Formålet med "Teknisk nødhjelp" er å tre i vitksomhet hvor det trenges tekniske hjelpemidler, som ved ulykker etc. Organisasjonen skal settes opp militært og det vil bli delt ut uniformer til medlemmene i organisasjonen. Alle medlemmer i "Teknisk nødhjelp" må være medlemmer av Nasjonal Samling.

NYTT FR. SVERIGE.

O.I. 12.00. Mellom Kungliga Svenska Segelselskapet og Nylandska Yachtklubben sirkulerer en vandrerekopkal som hvert år tildelles den av de to klubbene som i det forløpne år har gjort mest for å fremme den svensk-finske samarbeide på seilsportens område n.v. I går reiste formannen i KSS til Helsinki for å overrekke pokalen til Nylandska Yachtklubben.

Inatt er det utspeilt et morddrame på låven tilhørende en gårdbruker ved Nyqvärna. To arbeidere hadde fått gårdbrukerens tillatelse til å overnatte på låven. Imorges fant man den ene av dem liggende på låvebrua med to alvorlige knivstikk i halsen. Doktor som ble tilkalt kunne bare konstatere døden. Den annen arbeider har senere meldt seg frivillig til politiet.

Lederen av det svenske kommunistparti meddeler at opplösungsen av Komintern ikke vil få noen innflytelse på det svenske kommunistpartis arbeide. Det vil fortsatt arbeide for å fremme sine mål og vil ikke bli opploft. Den svenske presse viser stor skepsis i forbindelse med opplösungsen av Komintern. Sæledes skriver Socialdemokraten at når nu Stalin har gått til å opp löse Komintern så må det skyldes at han har fått mektigere kapitalistiske allierte.

Nya Dagligt Allehanda og Stockholms-tidningen er også meget tvilende og sier at Stalin sikkert ikke har oppgitt sine mål om verdensrevolusjon så meget mer som han ikke har latt parolen om klassekampen fare sammen med Komintern.

D.R. 18.35. Det i den svenske riksdag framsatte forslag til endring av den svenske rettskriving er forkastet med den begrundelse at tiden ennå ikke er inne til å foreta noen omfattende endring i det svenske språk.

I Sverige er det nu innført maksimalpris på sjokolade samtidig som det vil bli forbudt å framstille luksus-sjokolade.

S.E. 23.00. I Skåne skjedde søndag en dødsulykke. En sersjant kom kjørende under manøvrer på en motorsykkel med en menig som fører. Ett sted nattet de rykte og herunder kjørte sykkelen utfor veien. Sersjanten hvis navn var Eckmann ble drept på stedet mens føreren slapp uskadd fra det.

K.A.K.'s landsforbund holdt idag årsmøte. Blandt de problemer som ble drif tet var spørsmålet om hvordan man best skal regulere trafikken når krigen er slutt og trafikken setter inn igjen for alvor.

Man venter en kraftig oppslutning til Kongefondet blandt forsvarets befal. Det er blitt sendt ut en sirkulær hvor alle offiserer anmodes om å tegnes opp for så meret som mulig.

Reserveoffiserenes vårkonkurrans i idrett begynte idag.

Kollisjonen ifjor mellom den svenske ferjen Kung Gustav V og et tysk marinefartøy har nu fått rettslig etterspill i Göteborg idet kapteinan på ferjen er anklaget for å ha manøvrert ufersiktig i usiktbart vær. Ferjekapteinan på sin side mener at feilen ligger hos den tyske fartøysjefen.

NYTT FRA DANMARK.

D.L. 12.30. Københavnschlakterne har bestemt ved avstemming å stenge butikkene tirsdagene. 97 % stemte for ordningen. Første lukkedag vil, bli morgen.

Til melkeutsalgene er det gått forespørsel om de vil delta i en 1½ times lukking hver dag.

I minnehøiens gravlund i Fredricia ble idag de 15 barn som omkom under et flyangrep på Flensburg sammen med sine to lærerinner begravet. Begravningene var mot og datter og flere av barna var søsknen. Fra store deler av Danmark var det kommet et stort antall blomster, tildels med røde og hvite sløyfer.

Landsrettssakfører Munchgård som flyktet fra København politiarrest, har sendt politiadvokaten et ufrankert brev hvor han sier at han vil begå selvmord da han mener at hans karriere er ødelagt. Videre takket han politiet for god behandling under oppholdet i arresten.

vvvvvv VVVVVV vvvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.

F.P.

Fra
Regjeringens Informasjonskontor.

24. mai 1943.

Nr. 756.

Fortrolig.

Meldinger söndag 23. mai.

Nasjonal Samling vil avholde et stort pinsesestevne på Voss.

O.R.19.00 N.S. på Vestlandet vil avholde et stort pinsesestevne på Voss. Framtredende medlemmer av partiet vil være tilstede.

Kvinnelig A.T.-leir i Eidanger isommer. 33 deltagere.

O.R.19.00 Det vil isommer bli en kvinnelig A.T.-leir i Eidanger. 33 jenter fra Oslo og Skien vil delta.

Aktuell sending.

O.R.19.15 Den i Oslo bosatte tyske journalist, Fritz Meyer, fortalte om et besök hos de norske legionærer på Østfronten. Han hadde bl.a. snakket med Jonas Lie, som var fører for en bataljon. Lie hadde skrytt svært av Karl Holter, som til tross for sine 57 år, har gjort en utmerket innsats ved fronten.

Sjømannssendingen.

O.R.23.30 Dagens sending var en gjentagelse av en tidligere sending, hvor det ble gitt bruddstykker av Nordahl Griegs skuespill "Vår ære og vår makt".

Nytt fra Danmark.

S.R.23.00 Det er sluttet en tilleggsavtale til den nåværende handelsavtale mellom Sverige og Danmark. Sverige skal etter tilleggsavtalen levere varer for 2.3 millioner tonn, vesentlig trevarer og maskindeler. Danmark skal på sin side levere smør for 1.1 million kroner til Finnland, samt levnetsmidler til Sverige.

S.I.23.00 Den svenske musikk-uke i København tok sin befynnelse idag. Formannen i foreningen "Norden" ønsket gjestene velkommen.

D.R.18.30 Tifürselen av kjøtt til København og Sjælland har i lengere tid vært forholdsvis mindre enn tilførselen til de øvrige distrikter. Dette vil nå bli rettet på, og allerede i denne uke ventes et større parti flesk til København.

Nytt fra Sverige.

D.R.21.50 Sverige forsyninger med levnedsmidler er forbedret. Således er melkeproduksjonen steget med 12% sammenliknet med ifjor. Og også eierproduksjonen er steget i den senere tid.

Nytt fra Finnland.

D.R.18.30 Mørklegningen i Finnland vil nå bli opphevet, dog vil reklamelys framleis ikke bli tillatt.

Siste nytt.

Det tyske Handelskammer i Oslo holder 26. mai sin 3. generalforsamling. O.R.8.00 (24.5.1943)

NYHETSOVERSIKT FR. SKANDINAVIA

K.Sl.

fra
Rejseringens Informasjonskontor.

26de mai, 1943.

Nr 758

Fortrolig.

Meldinger 25de mai, 1943.

NY FANGETRANSPORT TIL TYSKLAND - NU OGSÅ KVINNER!

SR kl 1330: Offisielt meldes fra Norge, at en ny fangetransport i disse dager avseiler til Tyskland. Den består av noen ø; 50 menn og vel 25 kvinner fra Grini konsentrasjonsleir.

Blandt de mere fremstående fanger som er løsladt fra Grini i henhold til amnestiet er fru sogneprest Prytz, svigerinne til finnansminister Prytz.

NORSK MIDDLEALDERKIRKE NEDBRENT.

DR kl 1230: Den 700 år gamle Hole kirke på Ringerike er igår brent ned til grunnen etter et lynnedslag. Det lyktes å redde altertavlen som er et vakkert snekkerarbeide fra 1595, kirkens malerier og dens sølvsamling, mens derimot prekestolen som var et meget verdfullt håndverksarbeide fra 1500-årene strøk med sammen med kirkens gamle kirkeklokker.

TRE SVENSKA LEIDEFARTØYER HJEM MED VERDIFULL LAST.

SK kl 1330: Tre leidefartøyer kom idag på middagen inn i svenske farvann. Det er Svenska Amerikalinjens "Svaneholm", Svenska Lloyds "Boreland" ø; Östasialinjens "Nagara".

"Svaneholm" ø; "Boreland" lå seilklar i Buenos Aires henholdsvis den 25de ø; 21de januar, da de gikk til Azorene, mens "Nagara" lå seilklar i Bahia fra midten av januar til 21de mars da også dette skib fikk ordre om å gå til Azorene for å slutte seg til de to andre skib ø; ta følge hjem.

De to førstnevnte skib har hver en last på ca 4000 tonn inne, bestående av foderkaker, oljekaker ø; oljefrø samt industrivarer, mens "Nagara" har en last på hele 9000 tonn, bestående av kaffe, ris, bomuld ø; kakao m.v. Det er tre meget verdifulle laste for Sverige ø; man regner deres pengeverdi til over 18 mill kroner.

SKOGBRANN I HAUGESUNDSKANTEN.

OR kl 1900: Fra Haugesund meldes at omlag 30 mål 30 år gammel ø; pen veksterlig skog tilhørende Haugesunds Flantelag, strøk med under en skogbrann igår.

TYVERI AV RASJONERINGSKORT.

OR kl 1900: På Kjukan har en kjøpmann oppdattet at det er forsvundet omkring 20 000 rasjoneringsmerker fra forretningen. Han tror det er gutter som står bak forsvinningsnummere.

FABRIKKBRANN VED HAUGESUND.

Søndag kveld opstod det brann i en fabrikk straks utenfor Haugesund. Fabrikksbygningen ble fullstendig ødelagt, og skadene tekkes til å være meget betydelige. Brannens årsak er ikke på det rene. Fabrikken var ikke i drift, men bygningene ble brukt til lagerhus. 2230-24/5

"STAVANGER AFTENBLADS" REDAKTØR DØD.

Stavanger: Lørdag aften døde en av Stavangers mest populære menn, "Stavanger Aftenblads" redaktør Wilhelm Bergsagel, i en alder av 46 år. 0800 22/5

SVÆRE OVERSVÖMELSER I FINNLAND.

DR kl 1835: I den finske elven Uleå-älv er der svære oversvømmelser for tiden. Også sjøen Pielijärvi har gått over sine bredder og oversvømmet mere enn 2000 mål jord. Det er de største oversvømmelser som har vært i Finland i mange år.

NORDISK MALERIUTSTILLING I GÖTEBORG.

DR kl 1835: I slutten av neste uke arrangeres det en stor nordisk maleriutstilling i Göteborg - den 3dje i rekken. Der deltar malere fra Norge, Finland, Sverige og Danmark.

UHELDIGE QUISLINGER I DANMARKS FOLKETING.

DR kl 1835: I folketingsmøte idag var der fra dansk quislinhold fremsatt forslag om ophevelse av regjeringens adgang til å bruke ekstraordinære maktmidler til å opprettholde roen og sikkerheten innen landet. Diskusjonen kunne ikke oppfattes p.gr.a. vedholdende forstyrrelser i radioen. Forslaget ble avvist.

-loven om utbyttebegrensning ble idag oversendt til 3dje gangs behandling i Folketinget.

-det er besluttet å utdele en ekstrarasjon av syltesukker i Danmark. Rasjonen blir 2 kg. pr husholdningsmedlem og kan fås fra os med inngangen av til utgangen av september.

VAKTBATALJONEN FIKK NYE OPPGÄVER I SKJÖTTE.

SR kl 2300: Ved Holmestrand har det i den siste tiden lagget ca 600 unge menn i en barakkeleir. Det var medlemmer av Norske SS-vaktbataljon og de skulle utdannes til vaktmannskaper ved russiske fanueleirer. Nu er imidlertid nensikten med deres utdannelse forandret lørhen at de skal tjene tegnere som fabrikkvakter i tilfelde av at Norge etter en gang blir krigsskueplass. Bataljonsskyrken er for tiden ca 50% av de innskruvne mannskaper.

SKJERPET KONTROLL MED DANSKENE.

DR. ji 1835: Justisdepartementet meddeler at legitimasjonskort ordningen for Jylland er utvidet til også å omfatte Bornholm og Christianssø. Fra og med 1. juli må enhver danske over 16 år som ønsker å reise til Bornholm være i besiddelse av legitimasjonskort eller godkjent pass. Justisdepartementet har videre bestemt at de nye kort ikke skal hete "Legitimatsjonskort for Jylland" men "Sikkerhetskort for sikkerhetsområder i Danmark".

-DEN DANSKE INNENRIKSMINISTER

kommer ikkvel ellor inngoen tidlig hjem frå et besök i Danmark. Lov-en om husleiereruler i Danmark, som skulle ha vært behandlet i Folketinget, kan ikke tas opp før innenriksministeren har tatt stilling til visse rettningslinjer i loven.

ARBEIDSLÖSHETEN I SVERIGE.

SR kl 2300: Det er bevilget 13 mill. til arbeidsløshetens bekjempelse i Sverige, derav 1 mill som skal stilles til regjeringens rådighet til fremme av nye erhvervstiltak.

SVENSK NORGES-HJELP.

SR kl 2300: Det kommer stadig inn nye store beløp til den svenske Norges-hjelpen. Arbeiderne ved Ericksberg Skibsværft och Mekaniska Værksted har innbetalt 26 000 kroner og det samme beløp har bedriften skutt til.

I Jokkisjärvi Kirkeby ble det arrangert et møte på Norges nasjonal-dal. Arrangører var kirkebyens lærere og dens ungdomsforeninger. Dess-uten optråtte en flokk Lappe-barn som oppførte et historisk skuespill. Det kom inn 300 kroner til hjelp for Norges barn.

SVENSKA OMNIBUSFÖRBUNDET

åpnet sitt årsmøte i Stockholm idag. Som gjest fra broderlandet Norge, deltar direktør Schøyen, Oslo.

DANSKE OFFRE FOR FLYANGREPENE.

DR kl 1835: Utenriksministeriet meddeler at det er kommet underretning om at 5 danske arbeidere er omkommet under de siste allierte luftangrep på Kieff. Angrepene fandt sted 14de og 19de mai.

OSLO RADIO OM CHURCHILL.

DR kl 1835: Nya Dagligt Illehanda meddeler fra London at premierminister Churchill har uttalt i Washington at han er villig til å reise til et hvilket som helst sted på jorden for å få istand et møte mellom Roosevelt, Stalin og sjølv selv.

OR kl 18 0: I den tyske nyhetssending fra Oslo ble det sagt at det var skjedd en stor forandrings i den engelske politikk. Tidligere måtte alle statsmenn komme til London, men nu løper den engelske statsminister etter jødenes stråmenn Roosevelt og Stalin jorden rundt!

KJØBENHAVN KOMM. SELGER EIENDOMMER.

DR kl 1235: I Kjøbenhavn Borgerrepresentasjon vil det bli fremlagt forslag om å benytte magistraten å selge 10 store eiendommer som tilhører kommunen for ialt ca 5 mill.kroner. Eiendommene er slike som kommunen har måttet overta for pant for skattekrev m.v. Det har vært forhandlet i lengere tid om salget, og nu kan man opnå tilfredsstillende betingelser. De går bl.a. ut på at kommunen i året 2023 skal kunne overta bygningene og tomrene for tomteprisen den tid.

-Fra og med idag holder samtlige slakterbutikker i Kjøbenhavn lukket om tirsdagen. Det gjelder ikke påleggssalg t.

BRONSEALDERFUNN I DANMARK.

DR kl 1230: Gartner Rosenthal Hansen har i Fredriksholm funnet en bronsealdergrav fra tiden omkring 1500 f. Kr. Den inneholdt et kronespenne av usedvankig stålrelse, en bronzedolk og flere spiral-armbånd. Et av armbåndene satt ennå omkring en knokkel, slik at man kan få et inntrykk av hvordan disse ringene har vært båret. Det visste man ikke tidligere.

KJØBENHAVN POLITI

har offentliggjort en statistikk over politiets arbeide i 1942. Der er ialt foretatt 19000 arrestasjoner. Anntallet av anmeldte forbrytelser er steget med 2½% siden 1939 til ca 45 000 pr. derav er 13 000 sykkeltyverier. Det er bare lykkes for politiet å skaffe tilbake hver 3de sykkel. Korpset består av 2500 mann plus et større antall C.B.'er. Ialt er 50 000 kjøbenhavnske arbeidere nu utdannet til fabrikksvakter. Under politiets skyteøvelser er der avfyrt ca 70 000 skudd. DR kl 1835.

DE KOOPERATIVE FORENINGER

har øket sitt medlemstall i siste år med 4%. Forbundet omfatter nu 5620 forretninger med en samlet omsetning på 738. 3 mill.kroner mot 735 mill.kroner i 1941. Det er besluttet å oprette en kvelstoff-fabrikk med en produksjonskapasitet på 40 000 tonn - d.e. 1/5 del av Danmarks normale årsforbruk. Fabrikken er anslått til å koste 15 mill. kroner. DR kl 1230.

DANSKE BEVILGNINGER.

DR kl 1200: Riksagens finnansutvalg foreslår bevilget 25 mill.kroner i tillegg til de allerede bevilgede 35 mill. kroner til tilskudd til landevinningsarbeidere for å kunne imøtekomme alle ansökningar.

Fortsatt.

DANSKE BEVILNINGER. Fortsatt:

Det er besluttet å yte et tillegg til de private skoler på 100 000 kroner i betrekning av disse skolers store vanskeligheter. Tidligere er bevilget: 534 000 kroner til private skoler på landet, 155 000 kroner til private skoler i kjøbstede, 30 000 til skoler i Kjøbenhavn. Den nye bevilgningen skal fordeles forholdsvismessig mellom disse kategorier av private skoler.

DET DANSKE LANDBRUKS MANGEL PÅ ARBEIDSKRAFT.

DR kl 1830: Formannen i Sjælland og Møens Arbeidsiverforening forteller til Ritzaus Bureau at man vil anmode staten om å stille soldater til r^dighet til ugrass-lukking i roe-åkrne.

-På et møte i Aalborg idag ble det besluttet at unge arbeidere i alderen fra 18 til 20 år, skal kunne rekviseres fra torvmyrer og entreprenørfirmer for å gjøre tjeneste i landbruket i den tid det er behov for det. På sin side vil torvmyrselskapene og entreprenørene garantere at vedkommende arbeidere kan få arbeide igjen etter utsatt tjeneste i landbruket. På møtet deltok representanter for arbeiderne, landbruket og entreprenørene. Beskjedtigelsesutvalget i Nord Jylland skal nu plukke ut de arbeidere der blir tale om.

Andre steder i Danmark -saledes på Møen og i Sjælland - har man ordnet sig slik at arbeiderne arbeider 4 dager i torvmosene og 2 dager i landbruket.

DER ER FÅR

for store larveangrep på roe-åkrne over store deler av Danmark, med muligheter for at svære viddet av roe-åkerland må pløies om igjen. DR kl 1835.

-Siste del av oplaget av de danske Røde Kors frimerker med verdiene 10 Øre plus 5 Øre og 20 plus 15 Øre er nu sendt ut fra postdirektoratet til postkontorene. DR kl 1835.

KJØBENHAVNSKE BARNES LANDOPHOLD ISOMMER.

DR kl 1835: Der er planer om å skaffe 7000 kjøbenhavnske barn landophold isommer. Hittil er der kommet innbydelse til 1000 barn slik at 6000 gjenstår. Der må komme 200 innbydelser hver dag fremover dersom planene skal settes ut i livet i hele bredden. Igår kom der 192 innbydelser og idag mере enn 240.

OSLO RADIO kl 1200

begynte sendingen midt inne i nyhetslesningen. Der var ingen norske eller skandinaviske nyheter. Heller ikke noen formiddags-preken. Kl. 2200 kunne ikke Oslo fanges, heller ikke DR kl 2150.

-----v-----

LANDBRUKSSENDINGEN.

OR kl 1350: Fylkesagronomen i Oplands fylke har sendt ut en beretning om heiebeitingen av sauver ifjor. Fra mange hold har det vært påstått at det ikke svarer sig å sende sauene til heiebeitene, da så mange sauver ble borte. Oppgaven fra fylkesagronomen viser imidlertid at tapsprosenten ikke har vært større enn 4.4%, noe som man finner å være tilfredsstillende. Der har i alt vært 12 drifter med 11796 dyr på beite, og av disse er 520 blitt borte. Av disse er 49 voksne sauver og endel lam tatt av rovdyr mens 27 voksne og 29 lam er konstatert å være døde av sykdom.

Der vil også i år bli arrangert fellesbeite i (?) Yksledalen, selvom forholdene der ansees meget vanskelige og det var meningen å nedlegge beitet i år. Men for bøndene i lågbygdene ville det bli altfor vanskelig å holde sauene på hjemmebeite isommer, og derfor må man ta tilbake heiebeitene i år også. Der er ansatt en sauegjeter og en læregutt. Der vil også komme sauver fra Toten, Hadeland og Vardal.

LANDELUKSSENDINGEN FORTSATT.

I NEDSFJORDENS VEST S skal det isommer oprettes en røvdyrvakt fra den tid bufeet slippes på beite, da dyrne har vist sig meget sterkt efterspurt såvel fra 2bente som fra 4 bente røvdyr. Det hender også at dyr å får sig bort i myrer. Sælede ikke ifjor 3 hestesig ned i et myrhull og blev drept. Vakten vil bli øvwnisert som en patruljetjeneste og 2 av 2 av bøndene vil få vaktrunde sammen. Vakttjenesten er frivillig og har tilsluthing fra alle som har der på beite i Veståsen. Veståsen er en meget betydelig beiteplass med mange tusen dyr, både kuer, hester og sauier.

OSLOS GRÖNSAKTILFÖLSEL.

Grönsacktilförselen til Oslo öker for hver dag, selv om den endnu ikke är tillämplig till å dekka behovet - bortsett från spiskål och rabarbra. Nu är också de första spisskål och knutekål av årets säl kommet i handelen, och i år kveld kom den första kasse tomter till Oslo. De kom från Lier. I dag kom det to andre kasser, så man venter större tomattilförsel efterhvert nu.

Rabarbra fås nu på grönsakkort ned 1/4 kilo pr. husstandsmedlen. Det påtalas att forretninger driver grönsakrasjoneringen alltför vidt och nevnes som exempel på detta att en företning delte upp redikkbuntene mellan flera av sina kunder!

De nye maksimalpriser på grönsaker av årets säl trer i kraft fra onsdag idag, men de vil ikke få noen innvirkning på detaljprisene för torsdaga. Prisene er (hvor intet annet er oppgitt gjelder prisen pr kg.):

	Storsalg	Småsalg
gresslök	400 öre	440 öre
gulrot (pr. bundt)	70	77
karvekål	250	270
kruspersille pr. lo bdt	150	165
knutekål	150	165
små neper pr. bdt	50	55
alm. rabarbra	45	50
jordbärrarbarbra	90	95
redikker pr. bdt a 15 st.	15	17
salat	110	120
salatagurk	250	275
tomater	500	550
spisskål	100	110

Disse priser gjelder for Østlandet og Sørlandet. Derned menes Østfold, Vestfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Telemark, Aust Agder, Vest Agder og Rogaland undtagt Karmsund Sørenskriveri.

IDRETTEN I DEN NYE TID.

OL kl 1600: Intervju av Kiro Methé med fru Gunvor Stjernen Riis som er landsleder for kvinn eidrett og baregymnastikk. Hun svarte på spørsmål at det nu utelukkende var NS kvinner som drev kvinneidrett. For kvinnenes idrettsmerke var der stor interesse og enhver NS kvinne satte sin vere i å ha merket. Flere og flere deltar i kvinneidretten men nu under den "totale arbeidsinnsats" var der lagt store vanskeltigheter i veien for arbeidet. Flere og flere av de "norske" kvinner dro også til fronten som sykepleiersker og av jentene dro mange til Germanske landtjeneste. Om småbarnsgymnastikken fortalte hun at den omfatter barn fra 3 års alderen og at det var hennes håp engang å kunne oprette en småbarnsgymnastikk-gruppe alle steder i landet hvor der nu var barnchaver eller barnekrybber.

OM GERMANSKA LANDTJENESTE.

OL kl 1915: Fritz Ihlen fortalte om "Erfaringer fra Afrikakrigens" hvorefter "Ungsveitförer" Ivar Mads Meland fortalte om Germanska

Landtjeneste. Han sa at "vår förer" hadde stukket ut veien: germansk samarbeide og da var Germansk landtjeneste kanskje det mest betydningsfulle tiltak. I et år hadde nu ca 200 "norske" gutter og jenter deltatt i denne landtjeneste, men nu skulle de hjem og da måtte de erstattes. Han opfordret derfor ungdom til å melde seg på, for her hadde de anledning til å gripe Norges store chanse til å bli "respektert og aktet av hele verden" og å grobre si en plass i solen.

Skolebarn som reiser får eksamen på grunnlag av forholds karakter både når det gjelder opplytningseksamen og når det gjelder avgangsexamen fra folkeskolen, middelskolen og gymnasium.

SJÖMANNSSENDINGEN.

OR kl 2330: Igår og idag har tyske ubåter senket 10 skip i Atlanterhavet og dessuten torpedert 4." Utenfor Murmanskkysten er et større transportskip tilhørende de allierte senket.

Hilsener:

Til Trond Ellefsen fra familien.
Einar Thon med hilsen fra Thora, Eyolf og Ragnar Thon,
Sigurd Nygård med hilsen fra hølf,
Kokk Harald Vernes fra hustru Gunvor og Elida.
Jacob Valseth fra familien,
Erling Willy Sørum, fra Synöve Fjellseth,
Magnus Fredriksen fra broren Karl,
Ragnar Schweigård fra alle kjendte, og fra mor og far,
Eilef og Åge fra mor og søster,
Leif og Ole Thorsteisen fra far, mor og søster,
Odd Onstad fra far, mor og søster,
kapt. in Adolf Jürgensen fra familien,
maskinist Bredo Lehmann fra hustru og datter Bjørg,
styrmann Erling Tobiassen fra Teddy og Roald.

Alle hilsener gikk denne gangen ut på at forholdene hjemme var de aller beste og at alle hjemme hadde det godt og vel, og uttrykte håp og ønske om at de sjømenn hilsenen gjaldt, ville og kunne komme hjem snart.

SK kl 2300: Det foreslåes at kristidsnevndene får statstilskudd til portoutgifter og at det bevilges et anslagsbeløp til å utbetale til Kungl. Postverket. Der foreslåes innført et særlig postmerke ved navn rasjoneringsmerke, og til å erstatte postvesenet mijdrinnt kunden for dette, bevilges 4 mill.kroner. Det skal brukes til å sende rasjoneringskort i posten.

MOLGENHETER DEN 26de mai.

OK kl 0730, tysk for tyskere: Det finske forsvar har i alt skutt ned over 1370 russiske fly, derav 500 i vinterkrigen. 884 er skutt ned i luftkamper og 492 av luftvernet. Det finske flyvåben har etter måten hatt forholdsvis små tap.

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA.
Fra
Regjeringens Informasjonskontor

A.W.

27 mai 1943.

Nr. 759.

Fortrolig.

Meldinger torsdag 26. mai.

MERE UTSKRIVING AV HESTER.

O.R. 22.00. Under den nåværende krisssituasjon kan det bli nødvendig å ta i bruk all den arbeidskraft som finnes for å sikre brenselsforsyningen. Det er derfor i medhold av ny lov av 6. mai blitt anledning til ytterligere å utskrive hester til bruk under vintervedhugsten i 1943-44 og til bruk under bygging av vinterveier og vedlikehold av slake. Her tenkes i første rekke på snepløying etc. Loven må sees i forbinnelse med en tidligere lov om utskrivning av hester til vedlikehold av offentlige veier.

TYSKE HANDELSKAMMER I NØRGE.

O.R. 22.00. Det tyske handelskammer i Norge holdt idag årsmøte i Oslo. Det framsto av beretningen av medlemstallet har steget fra 1446 til 1558 medlemmer. Herav er 968 norske medlemmer.

OLAF GULBRANDSEN FØR GÖTHEMEDALJEN.

O.R. 22.00. I anledningen 70 års dagen til Olaf Gulbrandsen har Adolf Hitler tildelt ham Göthemedaljen for kunst.

NSK TILLITSMANNSMØTE.

O.R. 19.00. I Arendal ble det igår holdt tillitsmannsmøte i NSK. Tilstede var "landsleder" Olga Bjoner som uttalte sin tilfredshet med NSK's og kvinnehirdens arbeide i distriktet.

NY A.T. LEIR VED BERGEN.

O.R. 19.00. Fra Bergen meldes at det skal opprettes en ny leir for Arbeidstjenesten ved Hermansverket i Sogn. Det er meningen at leiren skal kunne ta imot ca 100 mann.

L.NDBI UKSMELDINGER.

O.R. 13.50. Statens Kornforretning melder at det nu går bra framover med innmelding av norsk korn. De fleste distrikter er på det nærmeste ferdig med innmeldingen og det som står igjen er nu å få kornet fram til leveringsstedene. For å gjøre fortgang med dette er det bestemt at alt korn skal være på leveringsstedene senest innen 20 juni. Man har ikke hatt noen nevneverdige vanskeligheter med dette arbeide da de fleste produsentene stort har rettet seg etter de gjeldende bestemmelser.

Man gjøres oppmerksom på at beiset korn ikke skal leveres til Statens Kornforretning da dette korn ikke er egnet til matkorn. Imidlertid er det mange gårdsbrukere som sitter inne med store lagre av beiset korn og det henstilles derfor til alle om ikke å beise mere korn enn det de trenger til å tilslå eget areal. Skulle noen ha mere beiset korn enn de trenger er det anledning til å selge til andre produsenter på stedet i henhold til de gjeldende bestemmelser.

I tider som disse er det naturlig at interessen for lin er stor. Også før krigen var interessen for lin på vei oppover og vi var på mange måter kommet langt ned hensyn til lindyrking. Men nu med mangelen på ull har man fått igang med lindyrking i større stil.

Fortsatt.

LINDBLUKSMELDINGER. Fortsatt.

Dos mit mar si at det nævrende lager av linfrø er ikke på langt nær tilstrekkelig til å dekke behovet. Det er derfor nødvendig at alle som dyrker lin også driver i så stor utstrekning som mulig en rå jenell frødyrkning.

NYTT FRA DANMARK.

D.L. 18.35. I vår Riksdagen er det framstilt forslag til forholdsregler for å hindre inflasjon. Forslaget sirkulerer for tiden blandt de forskjellige partigrupper og er således ennå ikke ferdig til å tas under behandling.

Ie forholdsregler som forslaget peker på er følgende: 1. tvangslån av alle større inntekter av det som ligger over 20.000 kroner. 2. krigskonjunkturskatt som også skal ramme aksjeselskaper og likestilte selskaper og private personer forutsatt de tjener mere enn 10.000 kroner pr. år. 3. utsedelse av statsobligasjoner til et samlet beløp av 400 millioner kroner. 4. utvidelse av bankenes likviditetsgrense. 5. forbudet luksusskatt på tobakk, spiritus og øl, osv i forbinnelse hermed restaurantskatt. Hvad som kommer inn på denne måten nu skal ikke brukes av staten men settes inn på en forskilt konto i Nasjonalbanken. 6. forhøvelse av avgiftene for eienoms gjærdssalg som er spekulativt betonet. Dette skal dock ikke ramme gjærdbrukere som første gang akter å kjøpe gjærd. 7 utvidelse av omsetningsskatten på biler. Det vil bli to takster, en for nye og en for brukte biler. Lastebiler er undtagt.

Den 27 mars brendte tennishallen ved Kirhus stasjon ned. Politiet hadde en misstanke om at det dreiet seg om sabotasjehandling mot den tyske vernenakt som benyttet tennishallen. Såne ble fire unge gutter i alderen 16 - 19 år arrestert. To av dem hadde satt fyr på tennishallen, men alle hadde vært med på planlegge afferen. To av dem trakk seg i midlertid da de fikk betenkneligheter like før brannsiftelsen. Like før hadde det vært bombeattentat mot en brakke like ved som også ble benyttet av den tyske vernenakt. Hele tennishallen strøk med sammen med alt det som tyskerne hadde lagret der. Det samme var tilfellet med barakken. En tysk krigsrett har behandlet saken og dømt de fire slik:

Willy Claussen til tukthus i 8 år og 4 måneder. Hans Federsen til tukthus i 5 år. De to andre, Sverre Jensen og Harry Brunnum Jensen fikk hver 1 år og 6 måneders tukthus idet det ble tatt i betraktning at de ikke hadde vært med på selve brannstiftelsen. Da de dømte er så unge har den tyske krigsrett gått med på at de soner sin straff i en dansk straffeanstalt.

Etter bombeattentatet mot barakken hadde tyskerne påbudt at alle restauranter i byen skulle lukke klokken 20.00 og dessuten advart folk mot å gå mørkere enn strengetatt nødvendig ut på gaten etter mørkets frambrudd, men allikevel, heter det, foretok de fire sin uåd.

Det er nå fastsatt maksimalpriser på fiskeboller og fiskefrikadeller og fiskeruddin i Danmark. Prisene er forhøyet med ca 10 %.

Rasjoneringen av generatortorbrens til biler og stasjonære motorer vil bli skjerpet ganske betydelig i Danmark. De nye bestemmelsene trer i kraft fra og med 10 juli og det tildekte brens til blir redusert sterkt. Forsyningsmyndighetene oppfordrer derfor billeiere til å skaffe seg torvstrø som tilskuddsfor til generatoren. Dette er nemlig ennå ikke rasjonert.

De samvirkende jyske meierier holdt idag årsmøte i Kirhus. Av beretningen framgikk at smørproduksjonen i siste år har vært 2987 millioner kilogram.

NYTT FRA SVERIGE.

D.L. 21.50. Den svenske regjering har bevilget 13 millioner kroner til arbeidsledighetens bekjempelse. Dessuten er det bevilget 50 millioner kroner til anskaffelse av arbeidskraft på steder hvor man mangler slik.

Et av de tre svenske leideskip som forleden ankom til Göteborg hadde med seg en last av kaffe, tobakk, sjokolade ris etc.

Den svenske Norgeshjelp har opp til nu samlet inn et beløp av 3 millioner kroner.

I Sverige skal man den 1ste juli foreta en oppstilling av alt oppdyrket areal.

Forsvarsministeren uttalte idag i en interpellasjon at man siste år har gått til sterkt utvidede innkallelser til styrkene. Opp til 30 % av de innkalte har tjenestetjort.

Han nevnte også i samme forbinnelse andre tiltak som er gjort for å styrke det svenske forsvarer.

D.R. 18.35. I Sverige åpnes i disse dager en befalskole for hjemmevernet, hvor hjemmevernets befat vil få den tilstrekkelige utdannelse. Det settes stadig svørre og større krav til hjemmevernets befat. Også lærerne vil få utdannelse med henblikk på hjemmevernet.

Lådhusretten i Stockholm har dømt en svensk ingeniør til 4 års tukthus for å ha røpet hemmeligheter vedrørende den svenske forsvarsindustri til en fremmed makt. To utlendinger som hadde hjulpet ham fikk hver 4 måneders tukthus.

S.R. 23.00. Svenska Tändstikk A/I's årsberetning viser at krigen har på mange måter hatt sin innflytelse på bolagets inntekter. Dette gjelder i første rekke eksporten til utlandet som er gått sterkt ned. rets overskudd på 13 millioner kroner ble besluttet overført til neste års regnskap.

Meldinger fra de forskjellige amdelingene viser at for Europas vedkommende går de fleste søsterfabrikkene, men i det fjerne Østen har japanerne stort sett enten beslaglagt eller stengt fabrikkene. Det er blitt sendt inn protest til den japanske regjering i denne anledning. Endel fabrikker i Burma og noen andre steder er blitt ødelagt av krigsoperasjonene.

SJÖMANNSSENDINGEN.

O.R. 23.00. I sjømannssendingen ble det sendt følgende hilsinger:
 Konrad Baulsen Gjerde fra mor, far og søsken.
 Ole Georg Gjerde fra mor far og søsken. Sigurd Stormyr fra Kari, Synnøve og mor. Alt vel, men lengter etter deg. Martin Veen med hilsen fra mor. Leif og Rolf Tröan med hilsen fra Gerd, mor og far. De hjerteligste hilsinger. Vi lever alle og har det bra. Dagfinn Sundvall fra Edith. Magnus Toråsen fra Elisa og barna. Nils Lukøen fra Jenny. Fritjof Melum fra mor. Leif og Ole Torstensen. Det er mor og far som ber deg om å komme hjem. Finn Wilhelmsen. Har det bra. Hilsen fra mor. Rolf Berle Kristiansen. Er engstelig for deg. Kom island. Hilsen mor. Olaf Kristian Svendsen. Sender deg en hilsen og håper du kan komme hjem. Hilsen fra mor og stefar. Til far, Endre og Åshbjørn. Kom hjem hvis du kan. Hilsen fra mor og Maðda.

VVVVVV. VVVVVV VVVVVV

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA

K.Sl.

fra
Regjeringens Informasjonskontor.

27de mai 1943.

NR 760

Fortrolig.

Meldinger den 26de mai, 1943.

GRUNDSTØTT TYSK DAMPER.

DR kl 1230: Hamburgheramperen "Triton" grunnstøttet idag på Vestkysten og sprang lekk i forpigen og i akterskibet. Bjergningsbåter er frenne ved damperen. Den er på 1600 tonn og har en last av jern, kul og briketter til Norge. For å lette sikret er endel av lasten tatt over i lektene. Det er godt vær for bjergningsarbeidet.

Omorganisering av ferjetrafikken i Øresund.

SI kl 1330: De danske statsbaner og Statens Järnvägar har ført forhandlinger om å overtak Øresund og det svenske aktieselskapet Øresund som sammen driver ferjeforbindelsen mellom Helsingør og Helsingborg. Man mener at dersom feriene overtas av de to landes jernbaner, vil banen opnå en mere nasjonell drift.

Generaldirektør Dalback i Statens Järnvägar forteller at man ikke er kommet til noen overenskommelse, da de svenska statsmyndigheter først må spørres, men han har gitt en innstilling til regjeringen og håper at saken vil få iorden.

Fra dansk kilde opplyses at salten er dragt i havn og at overtakelsen skal skje fra 1. juli. Kjøpesummen opgis til 1 mill. kroner.

STOLT LEGAT TIL ELVENU.

OR kl 1200: Skogeier Martin Nyhus og hustru har opprettet et legat på 30 000 kroner som skal gå til kirken, skolen, skoressaken og ungdomslagarbeidet i bygda.

FISKEFAGSKOLEN I NORDNORGE.

Stokmarknes: Hittil er det innsamlet 40 000 kroner til opprettelse av en fiskefagskole i Stokmarknes. Det er meningen å fortsette innsamlingen inntil man har nådd et beløp på 100 000 kroner. OR kl 19

NS-FEST

OR kl 1900: Gjørpen lagvav NSH holdt igår fest for frontkjemre fra distriktene. Taler var biskop Zwillemeyer.

-KVINFELIGE AT LEIRE

er opprettet i Lier og i Løken i Hole. Halvparten av jentene er fra Oslo, resten fra Skienskanten. OR kl 1900.

-En arbeider på et sagbruk i Våle omkom da et bord slo tilbake og såret ham så hårdt at han døde på vei til sykehuset. Han var 16 år gammel. OR kl 1200.

DEN SVENSKE LIKSDAG

vil ifølge Socialdemokraten bli innkalt til et ekstraordinært møte også ihøst, sansynligvis i oktober. DR kl 1330.

DEN DANSKE MENIGHETSLEIE I FLENSBURG

DI kl 1230: Den danske menighetspleie i Flensburg har så store og mange oppgaver etter det siste bombanvæp på byen, at der i Kjøbenhavnen er startet en innsamling til støtte for arbeidet.

I LBORG

er det dannet et selskap for nordisk filologi som skal ha til oppgave å studere de 4 nordiske språk. DR kl 1230.

SVENSK NÆRINGSILIV EFTER KRIGEN.

DR kl 1835: Den svenske riksdag nedsatte for en tid siden et utvalg som skulle undersøke rettningslinjene for det svenska næringsliv etter krigens ophør. Utvalget har nu avgitt en innstilling som går ut på at det oprettes et særskilt organ som skal ta seg av denne oppgave.

DEN SVENSKA SKOLEPENSISNING

skal utvides betraktelig, og staten har forhåicit sitt bidrag fra 1 mill til 2.5 mill.kroner. DR kl 1835

SVENSKA Amerikalinjen

besluttet på generalforsamling i år å utdele 5% utbytte. DR kl 1835

TENGELLOMEN I DANMARK.

DR kl 1835: De enkelte partigrupper i Riksdagen har nu tatt standpunkt til forslaget om tiltak til motvirkning av pengerkeligheten i landet. Med endel endringer vil forslaget bli fremsatt i Riksdagen idag, og behandlingen vil begynne allerede mandag, før i få forslaget gjennemført på korstest mulig tid.

Den vesentligste endring som er foreslatt, er ved punktet om eiendomsomsetningen, idet forslaget om å forhåve avgiftene ved salg, er erstattet med en bestemmelse om at en eiendom på 1 nlet eller i byen ikke må omsettes mere enn en gang i løpet av en fiksert tidsperiode.

LANDBRUKSMELDINGENE.

OR kl 1350: "Ministerpresidenten" har undertegnet en lov om salg og utleie av hester osv; statens adgang til å foreta tvangssalg eller tvangsutleie av hest. Loven bestemmer at landbruksdepartementet, eller de instanser som dette departement gir myndighet, skal vedkjenne ethvert salg eller enhver utleie av hest osv; skal regulere hestehandelen. Vedkommende myndighet kan, dersom eier har solgt eller leid ut hest i strid med vedtekten, la seg eller leieforhold på om igjen. Forsettlig overtrædelse av forskriftene kan medføre en mulkt på opptil 50 000 kroner eller tre månaders fengsel eller begele deler. Den samme straff rammer forsök på omgåelse.

I Vestfold - i herredene Kylling, Brunlanes osv Sandar er man i år gått igang med forsök på å dyrke plantecoljevekster. Der er plantet senep, vilmue, lin og rasp og man har godt håp for avlen.

Norges Felsdyrlag har sendt ut årsberetning for 1942. Medlemsantallet er steget fra 4500 til 5200. Der har i alt vært holdt 49 utstillingar med 12 000 rever. Der har vært premiert 6464 sølvrev, 1823 blårev, 936 platinarev og 79 bevrædere.

Felsen på dyra har vært uventet god de nuverande forhold tatt i betraktning, men dyras konstitusjon har vært dålig som følge av vitaminmangel. Skinnprisene har i løpet av de siste år gått sterkt opp, og tar man den nye Tysklands-avtale med i betraktning vil gjennomsnittsprisene ved auksjonene i år være 265 kroner.

Selv om bestanden er redusert sterkt, så er det et gode, sies det, at alle de dårlige dyr er sjaltet ut nu.

Morgennyheter den 27de mai -

-På møtet i Dansk Dampsksibersrederiers forenings generalforsamling i år uttalte formannen at den danske skibsflåte hittil hadde tapt 164 skip under krigen, og at utsiktene for dansk skibsfart artet sic mørkere osv mørkere jo lengre krigen varte.

08 kl 0800: Arbeiderenes Faglige Landsorganisasjon har holdt et politisk kursus for sine tillidsmenn på Sørmarka skole. Kurset blev avsluttet igår med en tale av "vår fører".

Da "vår fører, ministerpresident" Quisling kom til skolen sto alle kursdeltagerne opstillet ute på gårdspllassen og "føreren" håndhilste på dem alle sammen. I sitt foredrag kom han innleningsvis inn på den kraftdende kamp som hittil hadde herket mellom arbeider og kapital og videre inn på klassekampen, idet han sa at "vi nasjonal-socialis er" tror ikke som kommunistene at samfundet kan bli lykkelig dersom alle gjøres til proletarer. Han understreket betydningen av at NS ble sterkest mulig, da staten skal ledes etter dets rettningelinjer til gavn for folk og land i fremtiden. Partiet ønsket en fri arbeiderklasse og selvstendige bønder.

-----v-----

NYHETSOVELSIKT FRA SKANDINAVIA.

A.W.

Fra
Rejeringens Informasjonskontor

29. mai 1943.

Nr. 761.

Fortrolig.

Meldinger fredag 28. mai.

NOISK JERNBANEMATERIELL TIL ØSTFRONTEN.

O.R. 08.00. Stockholmstidningens korrespondent skriver i en artikkel i avisen at store mengder norsk jernbanemateriell er baslagt av de tyske myndigheter og ført til Østfronten. Det heter i artikkelen at omtrent 10 av de nyeste damplokomotiver bl.a. er ført avgående i den senere tid. Som et resultat av dette har man nattet gå til innskrenkinger av trafikken på de norske statshavene. I alt skal ca 50 lokomotiver og 500 vogner være ført ut av landet siden okkupasjonen.

"NTB" har henvendt seg til de tyske militære myndigheter i denne anledning og får opplyst at de påstander som blir framsatt i artikkelen er helt usanne og står i strid med de faktiske forhold.

Sannheten er at siden okkupasjonen er omtrent 1000 lukkede vogner og endel andre vogner samt mange lokomotiver ført fra Tyskland til Norge for å hjelpe på det i forveien nedkjørte og mangelfulle jernbanemateriell. Dessuten har tyskerne modernisert en rekke av våre jernbaneverksteder.

EN REKKE FIRMAER STENGES.

O.R. 08.00. I medhold av forordningen om almindelig nasjonal arbeidsinnsats har "Neringsdepartementet" besluttet å gå til stenging eller stans av en rekke bedrifter. Det gjelder i særlikt grad store forretninger som på grunn av de knappe tilførsler opptar store mengder arbeidskraft til ingen nytte.

NY BYGGEREGULERING PÅ RØLHOLM.

O.R. 08.00. Palestrand Herredsting har besluttet at byggingsloven skal komme til anvendelse for Rølholm. Man tenker her på å gå til en utstrakt byregulering på stedet.

NYE NÆLINGSFOLDBUND.

O.R. 12.00. "Neringsdepartementet" har bestemt at "Norges Skipsfartsforbund" skal være offisielt organ for den norske skipsfartsnæring. Forbundets nye navn blir "Norges Skipsfarts- og Transportforbund."

De samme bestemmelser er gjort gjeldende for "Norges Forsikringsforbund" og for "Norsk Hotel - og Bevertningsforbund".

"REDNINGSDÅD" I NORHEIMSUND.

O.R. 12.00. I Norheimsund ble det forleden utført en redningsdåd av rany i Norheimsund. 4 tyske soldater var ute og rødde i en liten båt da denne plutselig kantret og de fire falt i vannet. Noen personer som stod på land og så på fikk i en fart sitt en annen båt på vannet og beredt de tyske soldatene. Den ene av dem var da nesten utmattet.

OGSÅ STUDENTENE KAN UTSKREVES.

O.L. 19.00. Hittil har man ikke gått til utskriving av studentene i forbinnelse med bestemningen om den almindelige nasjonale arbeidsinnsats.

Nu er det invidlertid bestent at også de skal utskrives til forskjellig arbeide i sommernånedene. Denne innskrivingen må være tilendebrakt senest innen 15 juni.

Noen av studentene vil bli satt til å hugge ved for Universitetet mens andre vil bli satt inn i skogssarbeide og jordbruksarbeide. Hver student skal utføre minst tre måneders arbeid

Også de kvinnelige kan hvis forholdene tillater det og forutsatt at de er skiltet til det bli satt til forskjellig arbeide i løpet av sommeren.

PENGER TIL FRONTKJEMPERKONTORET.

O.L. 19.00. Fra Tønsberg meldes at ordföreren i Botne har bevilget 1000 kroner til "frontkjempkontoret".

vvvvv VVVVV vvvvv

NYHETSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA,

K.Sl.

fra

Regjeringens Informasjonskontor.

30te mai, 1943.

NR 762

Fortrolig.

Meldinger den 29de mai

OMFATTENDE TYVERIAFFÆRE VED DRAMMENS JERNBANEESTASJON.

OR kl 0900 30/5: Dramman: De omfattende tyverier ved Drammens Jernbanestasjon fortsetter. I de siste dagene er der foretatt to nye arrestasjoner. Det er hittil stjålet for meget betydelige beløp. Det er helst rasjonerte varer som stjeltes, såsom vatvarer, kjøtt, sukker og flesk, men der ellers også stjålet betydelige kvanta tobakk og sjokoladevarer. Tyveriene har pågått i et par års tid.

RJERGNINGEN AV TOPDALSFJORD.

OR kl 0900: Høyesterett har stadfestet byrettens og lagmannsrettenes dom i saken om bjergningen av Amerikalinjens damper "Topdalsfjord" og tilkjent Norsk Bjergningskompani en bjergelønn på 170 000 kroner. "Topdalsfjord" grunnstøtte den 15de februar 1939 i Hjeltefjorden ved Bergen.

TO SVENSKE SKIB KRIGSFOLLIST.

SR kl 2000: Svcabolagets damper "Gondul" er etter innløpet med elselose fra den svenske utenriksrepresentasjon i Tyskland, forulykket, antaelig som følge av en mineeksplosjon. Hele mannskapet er reddet og er på vei til Kiel. Skibet var på 2025 t.d.w.

OR kl 1900: Güteborgsdampen "Haneström V" er krigsfollist i Östersjön. 2 av skibets mannskaper er omkommet. Skibet var på 650 t.br. og er antatt å være rått på en mine.

TYSK KONVOI ANGREPET UTENFOR NORSKEKYSTEN.

SR kl 1330: Et forband britiske fly forsøkte igår å angripe en tysk konvoi utenfor Norskekysten. Angrepet blev slått tilbake av de ledsgende tyske marinefartøier og alle torpedoer forfeilte sine mål. Konvoien kom frem til sitt norske bestemmelsessted uten skader.

AV HENSYN TIL JORDBRUKET.

SR kl 1330: DNB forteller at den fulletsndige eller delvise stengning av en lang rekke større Oslo-firmaer, skjer for å skaffe mere arbeidshjelp til jord- og skogbruk.

REKONSTRUKSJON AV DEN SVENSK REGJERING?

DR kl 1835: Det foreligger ennå ingen bekreftelse på oplysningen i Nya Dagligt Allehanda om at den svenska justisminister kommer til å trekke seg ut av regjeringen. Dersom så skjer, vil det føre til en ommøblering i den svenska regjeringa, da Bondeforbundet har rett til og krav på hans plass i regjeringen. Forandringen kan derfor komme til å føre til en fullstendig rekonstruksjon av den svenska regjering.

FINNLAND OG SAMARBEIDET I NORDEN.

SR kl 1330, DR kl 1835: Svenska Folkpartiet i Finnland åpnet sitt landsmøte igår. To finske statsråder - utenriksminister Ramsay og innenriksministeren deltok, sammen med 6 svenske gjester. I sin åpningstale uttrykte formannen sin tilfredshet med at der var svenske

gjester tilstede. Om det Nordiske samarbeide sa han, at en sterkere forbindelse mellom Nordens folk er en tanke som stadig vokser si sterke, og som bør støttes og befrugtes av alle evne fra alle sider. Et enig Norden vil være et sterkt Norden.

Han sa videre at Finnlands kamp er en kamp mot den overmektige arvefiende i Øst, og Finnland kan ikke se sin fremtid sikret, dersom ikke landets grenser kan sikres mot denne erkefiende. Hvordan det ville gå ved utgangen av denne krig var en sak som Finnland ikke alene hadde herredømmet over, men et var sikkert: at Finnland denne gang, ikke hadde tanke på, som under vinterkrigen, å avstå noe av fødrelandets jord.

Om den almindelige samarbeidsvilje i Finland, sa han at den også var blitt utstrakt til å gjelde sprogene, men det svenske sprog kunne ikke ansees for sikret også etter krigen, selv om der nu blev sagt mange -og man får tro, føjet han til, velmente ord fra den annen leir.

x

DR kl 1835: Det meldes forøvrig fra Helsingfors at partiets nyutnevnte generalsekretær, som tjenestegjorde som löitnant i den finske arme, erfallt onsdag.

-----v----

SMÅ NYTT FRA NORGE.

OR kl 1900: I Rendalen har der allerede vært et meget godt fiske i Rena og i Storsjøen. Der er fisket aure på op til 7 kilos vekt.

-På Jevnaker blir det i år arbeidstjenesteleir for jenter. Kommunen har stillet den store og venlige distriktslegebolig til disposisjon til innkvartering av jentehe, som nu for første gang skal avtjene sin nasjonale arbeidsplikt.

NÆRINGSLIVET I NORDEN UNDER KRIGSFORHOLDENE.

SVENSKA MÄSSAN I FNET.

SR kl 1330: Svenska Mässan åpnet idag i Göteborg. Messen har for hvert år øket i omfang og betydning og ifjor var den totale omsetning under messeuken ca 500 mill. kroner. Flere og flere svenske firmaer representeres på messen og flere og flere av de svenska næringsorganisasjoner henlegger sine landsmøter til messen.

Folkforsørningsministeren holdt åpningstalen. Han sa bl.a. at mange av de tiltak som nu sattes ut i livet i Sverige, ville savne det tilstrekkelige grunnlag til å fortsette, når Sveriges næringsliv etter kommer over på fredsbasis. Men på den annen side er det nødvendig å utbygge Sveriges egne råstoffkilder så langt som mulig, og flere av de nye tiltak ville nok vise sig å være av varig betydning for landet. Målet måtte dog ikke sees slik, at Sverige skulle gjøres selvfor-synende. Målet måtte være å få gjenopprette det internasjonale varebytte etter krigen, og Sverige måtte arbeide for å få delta på like fot i den internasjonale samhandel, og få gjøre sin innsats der.

DANSK TEKSTILINDUSTRI I VANSKELIGHETER.

DR kl 1835: Tekstilfabrikantenes forening holdt idag generalforsamling i Kjøbenhavn. Formannen uttalte at tekstilindustrien er preget av den stadig stigende råstoffmangel. Beskjedtelsen hadde likevel vært så noenlunde, takket være kluteinnsamlingen, med en nedgang på 30-40%. Kliteråstoffet anvendes for det meste til fremstilling av arbeidsklær. Det ble stilt betydelige beløp til rådighet for kluteinnsamlingen, og formannen understreket den store betydning den hadde. Klutene blir utelukkende brukt til fremstilling av varer som kommer det danske hjemmarkedet til gode.

De mange forsök på å fremme dansk saueavl hadde, konstaterte formannen, hittil slått fullstendig feil, og ullproduksjonen var helt utilstrekkelig til å dekke det danske forbruk av ull. Han anbefalte at det endelig ble gjort noe alvorlig for å fremme dansk ullproduksjon.

GODT JR FOR DANSK FISKERINING.

DR kl 1835: Vestkystens fiskeriforening holdt idag generalforsamling. Formannen uttalte at det samlede utbytte av fjorårets fiske hadde vært bedre enn 1941, selv om fisket også da var meget godt. Det ble vedtatt en resolusjon som krever at Fiskerhøiskolen blir henlagt til Esbjerg.

HØIERE BRENNEVINS OG TOBAKKSAVGIFTER I DANMARK OG SVERIGE.

DR kl 1835: Landstinget er innkaldt til møte førstkomende onsdag, istedet for til den 9de juni.rsaken er at man ønsker å få vedtatt forslaget om avgiftsforhøielse for tobakk og vin og brennevin før Kristi Himmelfartsdag. Det må sees i sammenheng med forslaget om rådgjelder mot pengeflommen.

SR kl 2000: De forhøiede utskjenkningsavgifter på whisky, brenneviny, konjak, brandy og likører trer i kraft fra 1ste juni.

KALLUNDBORG RADIO

Ja av militære grunner ned sendingen fra kl 1142 til kl 1314 igår, og stasjonen var igjen ute av lufta kl 2150.

HVERVESENTRALEN FOR WAFFEN SS.

SR kl 2000: Ialt har 9 personer vært til avhøring hos politiet i forbindelse med hervesentralen for Waffen SS i Stockholm. To av de avhørte er tilbakeholdt av politiet og vil sitte fengslet, foreløpig til mandag. Der er ikke fremkommet noe nytt utover det tidligere meddelte.

PROPOSISJONSFLOM I SVENSK RIKSDAG.

SR kl 2200: I dag ble det innlevert 25 proposisjoner til Riksdagen. Dermed anser man proposisjonsflommen for overfordenne gangen, bortsett fra budgetproposisjonene og de skatte proposisjoner som står i forbindelse hermed.

Blandt de mere betydningsfulle proposisjoner er en om utvidelse og effektivisering av Sveriges representasjon i USA, som vil føre til en mere utsift av 970 000 kroner pr. år, og ytterligere 360 000 kroner en gang for alle til innkjøp av leiligheter for den økede representasjon i Washington, samt 60 000 kroner til innkjøp av eiendom for det svenske generalkonsulat i Minneapolis.

Regjeringen ber også Riksdagen om de nødvendige bevilningene til anskaffelse av bjeringsfartøy for båter for Vestkysten. Det er meningen å ominnrede et av marinens fartøyer som passer for formålet.

DR kl 1835: Det oplyses fra Stockholm at bjerghingen av undervannsbåten Ulven er anslått til å koste mellom 800 000 kroner og 1 mill., plus erstatning til bjeringskompaniet for at det har måttet opp i andre arbeider, til fordel for eftersøkningsarbeidet etter Ulven. Marinestyrelsen mener at Ulven ikke kan repareres nu,

SVENSKE SJÖFOLKS KRIGSRIKOFORTJENESTE DELVIS SKATTEFRI.

SR kl 2000: Kongen foreslår at krigsrisko-erstatningen til de svenske sjöfolk skal være delvis skattefri, både når det gjelder stat og kommuneskatt, idet bare et beløp svarende til 50% av erstatningen skal beskattes. Overstiger imidlertid erstatningen 10 000 kroner, skal det overskytende betraktes som almindelig skattbar inntekt.

ANVENDELSE AV KUNGAFONDET

er nu fastsatt. Det skal så til etterlatte etter personer omkommet under krigsberedskap for alle arter av frivillige kategorier, til etterlatte etter vernepliktige og til fastlønt befals etterlatte.

STERK NEDGANG I SVENSK UTENRIKSHANDEL.

DR kl 1835: Det svenske tidsskrift "Svensk Export" meddeler at det siden 1939 er skjeld en sterk nedgang i svensk utenrikshandel. Både eksport og import ergått med med ca 40% i 1942 sammenlignet med året 1939.

RIKT FISKE I SVERIGE.

DR kl 1835: Det usedvanlig rike fiske på Sveriges vestkyst har fört til en sterk nedgang i fiskeprisene på alle sorter svensk fisk. De större kjöttrasjoner har också fört till en mindre efterspörsel efter fisk i det hele tatt. Fotetmelrasjonen vil fra nu av fordobles.

ERESPLAKETT FOR GODT ARBEIDE FOR NORDEN.

DR kl 1835: Den svenske forening Norden har innfört en æresplakett som skal tildeles personligheter i Norden som gjør den störste innsats for det nordiske samarbeide på forskjellige feldter. Plaketten er allerede delt ut til (navnene kunne ikke oppfattes p.g.a. ior-styrrelser) for fremragende virke for å fremme et internordisk lovgivningsarbeide.

ÅLAND

har vært herjet av frost og der er forårsaket meget betydelig frostskader på avlingen. DR kl 1835.

SR kl 0900: Værvarslingen forutsætter nettefrost for store deler av Syd og Mellom Sverige.

SVENSK BYGGEVIRKSOMHET UNDER STATSKONTROLL, "NÅR EIKET ER I KRIGSFÆRE"

DR kl 1835: Det svenske forlag Bonnier akter å reise et kjempeforeningsbygg i Stockholm og forhandler for tiden med myndighetene om tomtekjøp. Bygget anslåes til å koste 16 mill. kroner.

SR kl 2300: For Riksågen er der fremsatt forslag om lov om byggevirksomheten og om statens kontroll av og tillatelse til reisning av nybygg i landet. Loven førutsettes å gjelde fra 1ste juli i år til 31te juni neste år, og i forslaget heter det at loven skal tre i virksomhet når Sverige er i krigsfare eller landet er oppe i andre farlige situasjoner. På grunn av materiell-mangel er det nødvendig under de nuværende forhold å begrense byggevirksomheten til det samfundsmessig strengt nødvendige, og ethvert nybygg skal være avhengig av tillatelse fra kongen eller den han bestemmer. Dersom noen overtrer bestemmelsene er det satt visse straffebestemmelser i loven, bl.a. kan regjeringen forby arbeidere eller andre å betre byggeplassen, samt beslaglegge verktøy og materiell.

OMBYGNING AV JERNBANEFERJEN "STÄRKE"

SR kl 2300: Jernbanestyrelsen i Sverige har foreslått at det bevilges 1.250.000 kroner til ombygning av jernbaneferjen "Stärke" som for en tid siden blev alvorlig skadet. Reparasjonsarbeidet er dessuten anslått til å koste 2.5 mill. kroner.

EN VOLDSOM BIANN

har herjet en tvevarefabrikk i Uddevalla. Skaden anslåes til 350 000 kroner. SR kl 2300.

DYRTIDSTILLEGGET TIL FOLKEPENSJONERINGEN OG BARNETILLEGGENE

i Sverige er nu bestemt. De er delt op i 5 månedlige rater, hvorav de to skal være fikserte beløp og de 3 prosentuelle. Omkostningene for tillegget til dyrtidstillegget til folkepensjoneringen anslåes til 60.7 mill. kroner og til barnetillegget til 4.3 mill. kroner. SR kl 2300

VÄKSJÖ GYMNASIUM,

feiret igår sitt 350 års jubileum med store festligheter. SR kl 2300.

"OR kl 2200"

"Hot Springs: Efter at Ukraina og andre distrikter er tapt for Sovjet, er landets matforsyning blitt fortvilet. Det erformannen i den sovjetrussiske delegasjon ved konferansen i Hot Springs som sier dette." Og kl 1900: "Der er innløpet meddelelse fra Berlin om at oljefrugtdyrkingen i de tyske områder vil øke med 50% i år. Dette vil bedre de tyske fettforsyninger betydelig til høsten".

STOR MUIKT FOR ULOVLIG STREIK.

DR kl 1835: Arbeiderne ved Aalborg Verft nedla i begynnelsen av februar i år arbeidet, etter en uoverensstemmelse med verftets direksjon om avskjedigmelsen av en arbeider og om innredningen av bedriftens beskyttelsesrum. Sveiserne streiket ialt i 4 sammenhengende dager, mens de øvrige arbeidere streiket i halvannen dag.

Det er nu kommet til en mindelig ordning ved mellomkomst av den faste voldsgiftsrett. Arbeiderne skal betale en mulkt til bedriften på 12 000 kroner. Det dreier seg ialt om 900 arbeidere og det beløp hver enkelt skal betale beløper seg til fra 10 til 40 kroner.

1942 -GODT TEATERÅR I KJØBENHAVN.

DR kl 1835: Dansk skuespillerforbund holdt igår generalforsamling under ledelse av formannen, skuespiller Olaf Fönn, som opplyste at 1942 hadde vært et godt teaterår - økonomisk sett. Det ble vedtatt en resolusjon som krver at staten opretter en ny scene i Stærekassen og at det innføres en teaterlov som fastsetter mindstegasjer for skuespillerne.

-----V-----

FISKEKIMELDINGENE.

OR kl 1315: I de siste dager har det vært skralt sildefiske på alle felter både nord og syd for Stad. På Mørekysten og i Hordaland er der meldt om små mussa-steng.

RETEN OG LETTFERDIGHETEN VIL NOK SEIRE TILSLUTT, SA FROSTEN.

OR kl 1145: Andakt fra Bergen ved prost (Brigt?) Hope, som talte over et sted i salmene om vekteren som ikke ville ophøre med å bie på Herren og kalle på Ham. Frosten siterte fødrelandssangens vers: Norske mann i hus og hytte, takk din store Gud og sa at slik er det også i disse trengselstider for vårt land og vårt folk.

Når vi nu i denne skjebnestund gjennemlever våre lidelser og ved Guds hjelp kommer gjennem dem, så vil nok de kommende slekter i Norge måtte si med dikteren, at Herren lempet stille og rolig med vår sak i denne mørke tid, slik at alt blev til det beste tilslutt likevel, både for folk og land, så vi fikk vår frihet og selvstendighet igjen. For Herren slipper ikke sine.

Vokteren i dagens tekst visste også at selv om natten er aldri så lang og mørk, så kommer dog engang dagen med lyset og solen. Og nettop denne viden at etter mørket følger lyset, styrker ham og gjør ham utholdende på vakten, så han kan komme gjennem den mørke tid.

Tilslutt sender Herren rettferdighet, frihet og selvstendighet til den tro vokter. Frosten trøstet tilslutt med, at selv om det i nasjoners og folks historie tar lengre tid, før dette skjer, så vil det dog komme med usvikelig sikkerhet.

LÅNDBRUKSSENDINGEN

OR kl 1350: Statens kornforretning meddeler at sluttleveringen av korn til staten skal være unngjort innen utgangen av mai måned, mot tidligere bestemt innen 2.ode mai. Det korn som ikke er levert til formalingsmøllene innen utgangen av mai måned, skal sendes direkte

Nyhetsoversikt fra Skandinavia. Fortsatt.

NR 762.

til Statens kornlagre. Ved hjelp av konferanser med kornopkjöperne og kornekspedittørene skal møllene sikre seg at de ikke tar imot mere korn enn de kan behandle.

ENGFRØLT KOM FOR SENT TIL VÅRVINNA.

Statens frøavlskonsulent meddeler:

Engfrø er i år for en stor del kommet for sent på markedet, og de fleste år er det for ikke fått frøet tidsnok til utsåing.

Frøavlskonsulenten mener at årsaken herut er de mange og små frøavlere som har sendt sitt frø inn til frørenseriene så sent, at disse ikke har rukket å ferdigbehandle frøet innen rimelig tid. Frøavlere oppfordres derfor til å sende sitt frø for neste år inn til rensning så tidlig at frørenseriene kan overkomme sin del av arbeidet i god tid før vårvinna setter inn.

Avgittefrø importerer vi det meste. Selv om det ifjor var frø nok, og lagrene i år var store, blev likevel forholdet det at det blev meget knapt med avgittefrø til vårarbeidet i år. Efterspørtselen fra Sørlandet, Vestlandet, Trøndelag og Nordland kan ansees for dekket, mens derimot den store efterspørrelsen fra Østlandsbygdene bare kunne dekkes for 50% vedkommende. Den store efterspørrelsen fra Østlandet viser at kulturbitesaken får mere og mere vinn i seilene og har god fremgang nu.

Staten har nå utarbeidet planer om anlegg av flere frørenserier omkring i landet, i de distrikter hvor det er mest nødvendig. I alt er 40 nye renserier planlagt, de fleste på Sørlandet, Vestlandet, Trøndelag og i Nordland, men på grunn av vanskeligheter med materiale-tilførselen har man ikke kunnet fullføre arbeidet så hurtig som man hadde ønsket og pløllagt. Men det vil bli gjort all fortgang med arbeidet. For øyeblikket er 25 under reisning.

Man anbefaler i år også å slippe grisene på kulturbite. Forsök har vist at dersom grisene er ringet, vil den være et pent beitedyr som utnytter beitene meget godt. Uten ringning kan den ikke slippes på kulturbite, da den ødelegger hele grunnen. Det henvises til dispensasjonen fra dyrevernslovens forbud mot ringning av gris. Den blev gitt for 2 år siden.

Interessen for dyrkning av belgplanter er økt betydelig i år. Til landbrukshøiskolen er det kommet bestilling på 50% mette kulturbakterier i år enn ifjor.

Maksimalprisene på grønnsaker uforandret siden forrige uke.

-----v-----

MANGE NS-FOLK ER FULLSTENDIG ONTKET, SIER QUISLING-K'SØR.

OR kl 1910, Verden og Vi: En bergenser kåserte om "Fortid, nutid og fremtid i Norges historie" og berømmet innledningsvis det norske folk som ned gjennem tidene - helt inntil den siste tiden før verdenskrigen - hadde førtrett menn som ikke hadde satt merker også i verdenshistorien, og nevnte i denne forbindelse Ibsen, Björnsson men frem for alt Nansen. Derfor skulle man ikke fortvile om man var en liten pasjon i en stor verden.

Men, sa han. I mange år nu har vi bare gått og drømt om det vi engang var, og hadde ikke taft noe hensyn til den verden vi levet i. Men ingen kan undfly sin skjebne, står det i Håvamål, og således hadde heller ikke Norge kunnet undfly sin skjebne.

Efter 9de april hadde vi - all beklagelse verd - heller ikke lært synnerlig. Idag er der store deler av folket, mange av dem kaller seg nasjonale, ja til og med NS-medlemmer, som bare går omkring og drømmer slik, og hengir seg til lesning av tidligere tiders hendelser og later fullstendig til å ha glemt fremtiden.

Vi kan ikke henvi oss til likegladhet og tenke at dette kan andre gjøre for oss. Nei, vi plikter idag "du og jeg" å gjøre vårt ytterste og så fullt og helt inn for saken, som er å redde Norge.

For i tiden var det mange som bare tenkte på det materielle i livet. Nu måtte det bli anderledes. Nu sto det store alvor for døren. Nu lever vi i en tid som krever klare hjerner. Men på tross av dette, er der mange, mange som går omkring og kaller seg nasjonale, ja til og med nasjonal-socialister, men som slett ikke er det. De glemmer fullstendig kravet om de klare hjerner og går omkring i en fullstendig omtåket tilstand. Fremtiden var avhengig av nutiden, så han tilslutt. Spørsmålet er derfor ikke om dette eller hint svarer sig, eller om man selv står sig på det, hvem man hater og hvem man er venner med, men derimot at "du og jeg" vil det beste for fedrelandet!

NOK EN FRONTKJEMPER I RADIOEN,

OR kl 1915: Fritz Ihlen intervjuet en frontkjemper - en pansersoldat ved navn "Rottenführer" Johs Moe - en ekte Oslo gutt som Ihlen sa. Han fortalte om en kamp han hadde opplevet i Sydrussland og svarte på spørsmål om hvad han nu skulle gjøre, at han egentlig var ferdig med sine forpliktelser, og derfor skulle ha sluppet for videre tjenestegjøring.

Men i betraktning av at Panzerregiment Norge var opprettet, og at endel av hans venner hadde meldt seg til tjeneste der, så fikk vel også han gjøre det. Han kunne ikke være dårlihere enn de andre i Legionen og i Waffen SS. Han uttrykte tilslutt håpet om at mange av hans våbenfeller ville gjøre det samme, så de kunne møtes under slagene - der hvor det ekte kameratskap finnes.

SØKTE TYSK HJEMREISEVISUM MENS HAN ENNU VAR PÅ ÖRERYD!

OR kl 1940: Intervju med en flyktning som hadde "flyktet" hjem til Norge igjen på tysk hjemreisevisum, en eiendommelig agent med et forunderlig sprog, som sa han "hadde drivi a'gentvirksomhet i Oslo i langsamlelse ti'er". Han het Hans Thorsen og fortalte han hadde oppholdt seg i Sverige fra 3de november 1942 til 23de desember s.å. Det var ikke lenge, så intervjueren, hvor på Thorsen svarte at han hadde søkt om tysk visum omtrent med en gang han kom til Sverige.

Straks han var kommet over grensen var han blitt sendt til en interneringsleir i Vingåker, så han, og her måtte han være i 6 dager, fordi der var noen spørsmål som skulle opklares i forbindelse med hans person. Så blev han sendt til Järeryd, som han skildret i dystre farver. Der var det som i et grisehus. Men det var blitt sagt at der skulle de få anvist arbeide. Det eneste arbeide de kunne få anvist var skogsarbeide. Selv blev han sendt til en leiri Mellensverige, i Ryd förs, hvor betalingen var 2.99 pr. kubikkmeter. De uövede arbeidere, agent Thorsen inklusive, klarte imidlertid bare å hugge $\frac{1}{2}$ kubikkmeter om dagen og av denne inntekten de således klarte å skaffe seg, måtte de betale 3 kroner døgnet for kost og losji i barakka. Dersom noen hadde nye klær med seg, og de ikke klarte å betale kokken på annen måte, så tok han bare klærne fra dem og var heller ikke det tilstrekkelig, så blev de sendt til en arbeidsleir hvor de var under militær bevakning og måtte slite og trelle for 1 krone dagen. Selv hadde han undgått denne skjebne, da han hadde penger nok med seg fra Norge til å betale for seg i leiren. Men der var nok av nordmenn som havnet i leiren der, og de fikk ikke slippe ut igjen før de hadde lagt seg op 50 kroner. Noe som var helt umulig med en betaling av 1 krone dagen. Derfor var det mange av disse ulykkelige nordmenn, som med velberedd hu sørget for å overtre den svenska straffeloven for at der skulle bli reist tiltale mot dem. Så fikk de i allfall komme i fengsel.

Allerede nens han var på Öreryd hadde han søkt om tysk visum for å reise tilbake til Norge, men han fikk ikke svar på en tid. Og så havnet han da i skogsforlæringen. Hvor dag hadde han da tatt seg en tur ned til jernbanestasjonen, for å nære om ikke der var kommet

brev til ham, og tilslutt var inspektøren i skogsforlegningen blitt så mistenklig, at han engang Thorsen var på skogen, hadde brutt sig inn i skapet hans for å finne hemmelige dokumenter. Hvan han fandt var ikke godt å vite, sa Thorsen, men ialfald blev Thorsens pass tatt fra ham og han selv arrestert. Han satt i arresten inntil det tyske visum endelig kom, og da blev han straks ført til grensen og sluppet over.

Han fortalte at det var en mengde flyktninger i Sverige som ville hjem igjen, men de turde ikke gi sig ivær, for de hadde hørt at man blev skutt straks man kom tilbake over grensen. En del hadde likevel rømt tilbake igjen, og de hadde allesammen lovet å skrive til de som blev etter i Sverige, men da der ikke kom noen brev fra noen av dem, blev det tatt som en bekrefteelse på at de var blitt skutt, eins zwei drei.

Om sig selv sa han, at han hadde rømt til Sverige for å få friheten tilbake, men han hadde straks oppdaget at det nettopp var friheten han hadde rømt fra. Han henviste til alle som opholdt sig som flyktninger i Sverige om å rømme tilbake til Norge. På spørsmål om det ikke ialfald var noen som ønsket å komme videre til England for å slop, svarte han at det bare var noen få kapitalister som hadde lyst til det. Han hadde aldri hørt om noen arbeider som hadde hatt lyst til å reise til England. Hjemme hadde han senere hatt det utmerket. Nu skulle han gjenopta sin agentvirksomhet, og han hadde straks, første dagen han kom over grensen igjen, oppdaget at der var nok av arbeide over alt i Norge for alle.

SJÖMANNSSENDINGEN

OK kl 2330: Underholdningsprogram. Sketsj om kongen av England, Churchill og flere som blev inndelt som narr nr. 1, nr. 2 osv. Om sig selv sa en av skuespillerne at han var "overnarr".

KRAFTFORTILLELING I SVERIGE.

SR kl 0900 30/5: Livsmedelskommisjonen meddeler at 5te rasjoneringsperiode for korn til fax og høns er fastsatt som gjeldende fra 1ste juni til utgangen av september. Der vil bli tildele kraftfor bare til hest over 3 år, til griser og høsn, mens hest under 3 år, kuer og kaniner og andre husdyr ikke vil få noen tildelelse av kraftfor i d enne periode.

RESTRIKSJONER FOR JERNBANE TRAFIKKEN.

-annonce fra "politidepartementet" 25/5 kl 1830.

Fra 1ste juli d.å. vil de hittil gjeldende regulering av jernbanetrafikken bli forandret som nedenfor angitt:

1. Enhver som ønsker å reise, må på forhånd ha innhentet tillatelse. Såden tillatelse vil bli utsatt:

- a) ibyene ved politiet, på landet hos lensmannen, til hvem ansökningar fra nordmenn og ikke tyske borgere må sendes direkte, selv om reise skjer på vegne av firmaer som arbeider på tyske arbeidssteder,
- b) av tyske kontorer og myndigheter, til tyske borgere og ikke-tyske borgere som er i direkte arbeide i tyske firmaer eller hos tyske myndigheter,
- c) av Wehrwirtschaftsofficier (Reisegenehmigungsstelle) til tyske borgere som ikke kommer inn under paragraf b, f.eks. dersom de er ansatt i en virksomhet som nevnt under paragraf a.

For følgende to må tilleggstillatelse innhentes fra Reguleringscentralen for reisende som kommer under paragraf a, og fra Wehrwirtschaftsoffizier for reisende under punkt b, dette av hensyn til den begrensede reiseplass.

Togene er: nr. 281 (avg. 11.30) fra Eina opp Valdresbanen, nr. 401 (avg. 0740) Oslo Øst til Trondheim, nr. 1703 (avg. 1540) Oslo Øst til Trondheim, nr. 601 (avg. 2000) fra Oslo Vest til , nr. 607 (avg. 1900) fra Oslo vest til Bergen, nr. 501 (avg. 1325) fra Neslandsvatn til Kristiansand S., nr. 509 (avg. 2100) fra Oslo Vest til Kristiansand S., nr. 402 (avg. 0740) fra Trondheim til Fokkstua, nr. 1704 (avg. 1300) fra Trondheim til Oslo Øst, nr. 608 (avg. 1655) fra Bergen til Oslo Øst, nr. 502 (avg. 1215) fra Kristiansand S. til Neslandsvatn, nr. 510 (avg. 2115) fra Kristiansand S. til Oslo V.

II. Reisetillatelse er ikke nødvendig for

a) reiser innen en radius av 30 km. For norske reisende, vil adressen på den reisendes identiteteskort, eller den hertil nærmest liggende jernbanestasjon, bli ansett som reisens utgangspunkt.

Reisetillatelse er nødvendig for følgende reiser, kortere enn 30 km.:

Moss-Kornsjö, Skarnes - Magnor, Kongsvinger-Elverum - Röros - Stören, Hell-Storlien, Stjørdal - Evenes, Sørumsand-Skulerud, Skotterud-Vestmarken, Narvik-Hiksgrensen, (Skolebarn under 15 år som reiser til og fra skole på disse strekninger, behøver ingen reisetillatelse)

b) reiser på følgende lokal-tog, dersom den reisende må bruke disse linjer, som følge av at hans hjem er beliggende i distriktet:

Oslo-Moss, Oslo-Mysen, Oslo-Eidsvoll, Oslo-Snes, Oslo-Röa, Oslo-Drammen, Gjøvik-Skreia, Fredriksstad-Sarpsborg, Trondheim-Stjørdal, Trondheim-Stören, Stavanger-Lærd-Vigrestad, Bergen-Voss.

c) reiser til og fra utlandet, når de er bifallt av de tyske passmyndigheter.

III. Almindelige bestemmelser vedrørende reisetillatelsen.

1) Reisetillatteose skal i almindelighet bare gis til følgende reiser:

- a) forretningsreiser på vegne av staten, kommunale myndigheter og "Partiet", samt reiser som må gjøres på forlangende av offentlige myndigheter,
- b) forretningsreiser av livsviktig betydning,
- c) patienters reise for å besøke doktor eller legges inn på sykehus,
- d) for reiser til viktige familiehendelser.

2) Speciell tillatelse er ikke nødvendig for reise med godstog. Reise på denne måte må meldes til politiet i dag tid før avreisen.

(INNSKRENINGER I JERNBANETRAFIKKEN. fortsatt.)

- 3) For det tilfelle at forretningsreiser må gjentas med korte mellomrum, kan reisetillatelse bli gitt for en bestemt tidsperiode. Reisetillatelsen må i så fall utstedes på bestemte tider og reiseruter.
- 4) Ansökning om reisetillatelse må innlevers skrevet på bestemte skjemaer, som fåes på alle jernbanestasjoner, på alle politistasjoner og i postkontorene.
- 5) Identifikasjonspapirer eller pass må forevises på jernbanen ved billettens utstedelse.

-----v-----

MARIE HAMSUN PÅ KRIGSSTIEN

Oslo: Fru Marie Hamsun har sendt følgende budskap til de norske kvinner: Norske kvinner, og særlig norske mødre: Ikke se på det som et spørsmål av den største betydning, at norske的儿子 skal leve et langt liv. Det er meget betydningsfullere at de utretter noe. Den største oppgave de kan ta på sig er å kjempe for Norge.

DAGENS NORSKE APPELL: SPAR PÅ SKOTÖIET!

Iagrene av skotöi i skoforretningene, særlig i störrelser som der er sterkt afterspørsel etter, begynner å bli meget små. Den nye produksjon må spares til vinteren, og da kan tildelingen bli helt ubetydelig. Forsyningsmnydighetene får mange firespørsler om skotöi med tresoler, av hvilket skotöi med stive soler er lettere å få enn det med bøiclige soler. Fiskeskinn-sko med tresoler og innlegg av papir, og papirsko forsterket med lær, skinn eller töi, kan nu selges mot kupong nr 6 på rasjoneringskortet for kles-varer. Slippers med tresoler, lavet utelukkende av tre, papp, papir og skaftestövler av papir kan fra nu av selges uten kuponger. Forsyningene av skaftestövler av papir, er imidlertid begrenset. Arbeidere har fortrinsrett til kjøp av klogger med overdel av skinn eller gummi. Utslitt fottöi med lersoler, skal for fremtiden soles med tresoler.

-----v-----

NYHEDSOVERSIKT FRA SKANDINAVIA
fra
Regjeringens Informasjonskontor.

31te mai, 1943.

Nr. 763

Fortrolig.

Meldinger den 30te mai.

FORHØIEDE LANDBRUKSKRISER I FINNLAND.

DR kl 1835: Den finske regjering menes i løpet av den nærmeste fremtid å ville foreslå en betydelig forhøielse av prisene på landbruksvarer. Utgiftene for staten i forbindelse med denne prisforhøielse menes å villeandra til noe over 1 milliard finske mark.

Sterk stigning i ungdoms forbrytelser i Finnland.

DR kl 1835: På et møte i Mannerheims barnebeskyttelsesforening idag ble det opplyst at forbrytelserne blandt den finske ungdom var steget i foruroligende grad, sørlig blandt ungdommen i alderen 15 til 17 år, var der en meget sterktning for hvert år siden 1939. De fleste forbrytelser som disse unge gjør sig skyldig i, er tyverier. Også blandt ungdom under 15 år, kan man merke stor stigning, når det gjelder forbrytelser.

KVINNELIG JEVNBAHENPERSONELL I FINNLAND.

DR kl 1835: U Finnland vil det bli ansatt kvinnelige jernbanekonduktører til erstatning av mennene. Foreløpig er ansatt 40 kvinner. 790 hadde meldt sig til tjeneste.

STORBRAND I GÖTEBORG.

DR kl 1835: I Göteborg er et helt kvartal bak jernbanestasjonen herjet av en voldsom brann igår, hvorved en mengde firmaers lagerhus ble ødela. Skaden anslås til flere hundre tusen kroner.

NY BRO INNVIET I DANMARK.

DR kl 1835: Iformiddag blev den nye broen som forbinder Sjælland med Møen ved Kallehave innviet i nærvær av Kongen, Dronningen, kronprinsen og kronprinsessen m.fl. Broen fikk navnet "Dronning Alexandras bro". Planene forbroen blev tatt opp i 1934 og broen blev påbegynt i 1939 og gjennemført på tross av krigen. Det har vært det vanskeligste broarbeide hittil i Danmark. Selve broen har kostet ca 6 mill kroner og ferjeleiet i forbindelse med broarbeidet 1.1 mill. kroner.

Kjendt finske kommunist omkommet.

DR kl 1900: Den kjendte finske kommunist Antikainen er omkommet under en flytur til Murmansk. Antikainen skildres i radioen som et udyr, som ble dømt til døden etter borgerkrigene men benådet til livsvarig fengsel og sluppet ut etter russisk forlangende etter vinterkrigen.

NY SABOTASJEHANDLING I DANMARK.

SR kl 2000: Under en sabotasjehandling i rhus fredag ble en av fabrikkvakten så hårdt såret at han senere er avgått ved døen.

MELE OM FINNLANDS STILLING.

SR kl 2300: Svenska Folkpartiet i Finnland vedtok idag på landsmøtet en uttalelse hvor i det bl.a. heter at Finnland må fortsette forsvars Kampen som langt som det største landets makt å kjempe. Liksdag og revinger bør stadig ha for øye at de følger en politikk som tar sikte på det nordiske samarbeide etter krigen, og at man ikke setter til side de demokratiske prinsipper for landets styresett som hittil har vært rådende. Det kreves videre sannferdige oplysninger om krigens gang og om utenrikspolitikken og fri meningssutveksling og fritt ord.

Den svenske konge reiste idag til sitt sommerslott syd for Söder-tälje. Her vil han opholde sig hele sommeren, bortsatt fra dagen for sin 85 års dag, da kongen vel besøke Stockholm. Kongeboken er nu ferdig og vil bli bragt i handelen. DR kl 1835.

Innsamlingen til de skadetidte i Flensburg som Sønderjydske forening i Kjøbenhavn satte igang, har nu nådd 9000 kroner. Dertil kommer en innsamling som etsatt igang i Aarhus til fordel for danske syd for grensen og som ha innbragt ca 1000 kroner.

-Morgenneyheter den 31te mai -

SVENIGES UTENIKSRPRESNTASJON.

OK kl 0730: Sverige kommer også til å utvide sin utenriksrepresentasjon betydelig i de sydamerikanske stater. Herer det særlig den handelspolitiske representasjon som utvides.

NS-fest på Hamar.

OK kl 0800: Hedmark krets av NSK holdt i år fest i Festiviteten på Hamar for hjemvendte frontkjempere. Der var mange taler, bl.a. av fylkesleder for NSK fru Tilla Holter og fylkesleder Axel Holst.

----v----